

BERETNING

ORDINÆR GENERALFORSAMLING

DEN 11.-13. NOVEMBER 2009

Børne- og Kulturchefforeningen
Fællessekretariatet
Rådmandshaven 20
4700 Næstved

Tlf. 55 88 30 02
Fax 55 88 51 99
bkf@bkchefer.dk
www.bkchefer.dk

BERETNING

Ordinær generalforsamling

Torsdag den 12. november 2009

Forord	5
Sammenhæng i indsatsen for børn og unge	7
Ungepublikation	7
Barnets reform	8
Styring af børne- og ungeområdet.....	8
Afbureaukratisering af børne- og ungeområdet	9
Regionale Udviklingsråd	9
Rammeaftaler på det sociale børneområde	10
VISO	10
Tilbudsportalen	10
Tilsynspraksis	11
DUBU	11
Ankestyrelsens praksisundersøgelse.....	12
Hvis ansvar	12
Socialt topmøde	12
Antimobbekampagne	12
SSP	13
Ungdomsskolen.....	13
Vejledning	14
Dialogforum for vejledning	15
Børnesundhed	15
Forebyggelseskommissionen	15
Integrationsdøgnet	16
Ungdomskommissionen	16
Dagtilbud.....	17
Kvalitetsrapporter, kvalitetsindikatorer og akkreditering	17
Afbureaukratisering	18
Partnerskab	18
Madordninger	19
Sprogscreening og den nødvendige sammenhæng	19
Evaluering og udvikling - EVA	20
Professionsudvikling og ledelse	20
Undervisning	21
Kvalitetsrapporten	21
Elevplaner	21
Evaluering og nationale test	22
Skolestart	22
Skolerådet	22
Specialundervisning	23
10. klasse.....	23
Ansvar og skolestruktur	24
Afbureaukratiseringsudvalg	24
Opfølgning på PISA	25
Arbejdsgruppe vedrørende nye prøveformer	33
PISA-naturfag	34
Partnerskab om skoleledelse	25
Sorøtmøde om naturfag	26

Skarrildhus-konferencen	26
Uddannelse for unge med særlige behov	27
Uddannelse til alle	27
Produktionsskoler	28
Sprogcentre for voksne	28
Høringssvar på undervisningsområdet	28

Kultur og fritid	31
Kultur i hele landet - kulturaftaler	31
Biblioteksudvalg	31
Folke- og skolebiblioteker	32
Revision af Folkeoplysningsloven	32
Kultur for børn - handlingsplan	33
Levende Musik i Skolen	34
Kunstrådet	34
Teaterområdet	34
Kunstnersamrådet	34
Efter overgangsordningen på kulturområdet	35
Breddeidrætsudvalget	36
Lokale- og anlægsfonden	36

Ledelse og medarbejdere	44
Topchefprofiler efter kommunalreformen	37
Opfølgning ledelsespublikationen	37
Dialogforum for Offentlig Ledelse	37
Væksthus for ledelse	38
Den offentlige lederuddannelse	38
COK	39
National strategi for velfærdsuddannelserne og topmødet herom	39
Læreruddannelser	40
Læreraftalen	40
Praktikaftale - PAU og EGU	40
Diplom- og masteruddannelser for børne- og familieområdet	41
Evaluering af videnscentre	41

Kommunal organisation og økonomi	43
Økonomiaftalen for 2010	43
Kvalitetsreform - opfølgning	43
Det kommunale Kvalitetsprojekt	44
PRIMO	44
Fonden vedrørende Arbejdskraftbesparende Teknologi	45
Offentlig Privat Samarbejde	45
Det Kommunale digitaliseringsråd	46
KOMBIT	46

Foreningen	47
Årsmøde 2008	47
Foreningens medlemmer	47
Bestyrelsens arbejdsplan.....	47
Netværk	48
Regionerne og temaer for regionsformandsmøderne	50
Reviderede vedtægter	50
BKF-nyt	51
Hjemmeside	51
Samarbejde med andre	51

Arbejdsdeling	57
----------------------------	-----------

Udgivelser	59
-------------------------	-----------

Regnskab	60
-----------------------	-----------

Budget	63
---------------------	-----------

Grafisk tilrettelægning og tryk:
Eks-Skolens Trykkeri ApS
Oplag: 650 eks.

Illustration: side 5: Klas Fernblad

Fotos:

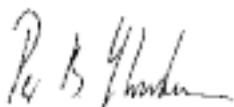
*side 9, 14, 17, 22, 25, 26, 30, 32, 33, 42, 48, 49, 50, 51 og 56: Erling Borre Fotografi
side 11 og 13: Arkivfoto
side 19: Amalie Fricault
side 24, 41 og 44: Mark Knudsen/Monsun
side 27 og 28: Peter Kristensen/Monsun
side 35, 38 og 52: Karl Erik Olesen
side 45: Fotolia
side 54: Gabriela Manzur / Monsun*

Dagsorden

BKF's generalforsamling den 12. november 2009 kl. 14.00 på Munkebjerg Hotel

1. Valg af dirigent
2. Valg af stemmetællere
3. Formandens mundtlige beretning
4. Regnskab
Der aflægges regnskab for perioden 1.1. - 31.12. 2008.
5. Indkomne forslag.
Ingen indkomne forslag.
6. Budget 2010, herunder fastsættelse af kontingent.
Bestyrelsen foreslår, at kontingentet fastholdes på kr. 1800.
7. Valg af formand
Efter 8 år på posten ønsker Per B. Christensen ikke at genopstille.
Bestyrelsen indstiller i stedet Næstformand Klaus Majgaard, Odense. Det skal understreges, at der ifølge vedtægterne ikke kan opstilles formandskandidater på selve generalforsamlingen. Ved anmeldelsesfristens udløb var der ikke kommet andre formandskandidater end Klaus Majgaard.
8. Valg af 3 bestyrelsesmedlemmer for 2 år
På valg er Bruno Borella, Klaus Majgaard, Flemming Olsen. Klaus Majgaard og Flemming Olsen modtager genvalg, medens Bruno Borella ikke ønsker at genopstille.
Herudover skal der vælges et bestyrelsesmedlem for ét år, idet Jette Runchel ønsker at udtræde af bestyrelsen.
Hvis Klaus Majgaard vælges som ny formand, skal der vælges et nyt bestyrelsesmedlem for 2 år.
Region Hovedstaden opstiller Hanne Dollerup, Halsnæs Kommune til bestyrelsen.
Region Sjælland opstiller Anders Peter Østergaard, Lolland Kommune til bestyrelsen.
Region Nordjylland opstiller Lis Rom Andersen, Frederikshavns Kommune til bestyrelsen.
9. Valg af 2 suppleanter til bestyrelsen for 1 år
På valg er Vibeke Kinch, Fredericia Kommune og Anders Peter Østergaard, Lolland Kommune.
10. Valg af en revisor for 2 år
På valg er Peter Hjulmand.
11. Valg af 1 revisorsuppleant for 1 år
På valg er John Bamberger.
12. Eventuelt

Venlig hilsen

Per B. Christensen

Formand

Bestyrelsen

Formand:
Per B. Christensen

Næstformand:
Klaus Majgaard

Kasserer:
Jette Runchel

Sekretær:
Karl Erik Olesen

Flemming Olsen

Anna Marie Illum

Bruno Borella

Forord

Hermed forelægger bestyrelsen den skriftlige beretning for BKF's virksomhed i 2009.

Foreningens aktuelle medlemstal er 471, hvilket er særdeles tilfredsstillende.

Bestyrelsens arbejde har også i foreningsåret 2009 været præget af det fortsatte planlægnings- og udredningsarbejde som følge af kvalitetsreformen og de kommunale kvalitetsprojekter.

Aktivitetsniveauet målt på udtalelser, høringssvar, publikationer, møder, repræsentationer og informationer til medlemmer og samarbejdspartnere vidner om en meget aktiv forening.

Som et led i drøftelserne af kvalitetsreformen og de kommunale kvalitetsprojekter har foreningen i arbejdsåret 2009 foreslået, at der mere generelt på børne- og ungeområdet blev arbejdet med anvendelse af kvalitetsrapporter, hvilket således også skulle omfatte dagtilbudsområdet og området vedrørende udsatte børn og unge.

På den seneste generalforsamling foreslog foreningen, at der blev nedsat en ungdomskommission, der skulle komme med forslag til nye og tværgående indsatsområder i forhold til unge. Den stigende ledighed blandt unge og den stigende polarisering blandt unge vidner om, at der er behov for en kommission. Mens vi venter på en kommission, har bestyrelsen og en arbejdsgruppe nedsat til formålet udarbejdet et debatoplæg, der præsenteres på årsmødet, og foreningen har udarbejdet et oplæg om unge, beskæftigelse og uddannelse. Dette oplæg blev præsenteret på Beskæftigelsesministerens miniseminar om samme emne.

BKF har i 2009 sat fokus på børnesundhedsområdet og Barnets reform. Bestyrelsen har fulgt op på forebyggelseskommissionens arbejde med et debatoplæg og forslag til prioritering af området i kommunerne. I forbindelse med Folketingets og regeringens arbejde med Barnets reform har vi i notatform og gennem deltagelse i temamøder varetaget foreningens synspunkter.

På skole- og uddannelsesområdet har foreningen været særdeles aktiv i drøftelse af revisionen af folkeskoleloven vedrørende ledelse og ansvar samt i drøftelsen af specialundervisningens vilkår efter kommunalreformen. I forbindelse med udgivelsen af Skolerådets årlige rapport har foreningen lagt vægt på, at rådet ikke iværksætter for mange nye tiltag, der hver for sig skal implementeres i kommunerne. ►

På kultur- og fritidsområdet har foreningens indsats primært været koncentreret om arbejdet i det nye biblioteksudvalg og i breddeidrætsudvalget, hvor foreningen begge steder har haft og har sæde, ligesom foreningen har tilført arbejdet i Undervisningsministerens folkeoplysningsudvalg nye synspunkter.

Børne- og kulturcheferne må på trods af finanskrisen imødesee, at det bliver rigtig vanskeligt at rekruttere personale i de kommende år. Dels forlader mange lærere, socialrådgivere og pædagoger arbejdsmarkedet, dels bliver der uddannet færre end tidligere. BKF har i det forløbne år udarbejdet et notat om foreningens forventninger til kompetencerne hos fremtidens fagprofessionelle på børne- og kulturområdet og foreningen har aktivt deltaget i arbejdet med udarbejdelsen af den nationale strategi for velfærdsuddannelserne.

Vilkårene for ledelse på børne- og ungeområdet har også været i fokus i det forløbne foreningsår. BKF deltager i forskellige landsdækkende ledelsesfora, hvor der udvikles nye redskaber og nye dialogformer vedrørende forvaltningsledelse og decentral ledelse. Vi har også sammen med de øvrige chefforeninger og Syddansk Universitet (SDU) gennemført en medlemsundersøgelse, der bl.a. fokuserede på vilkår for ledelse i en politisk ledet organisation og holdninger til ledelse. Bestyrelsen kunne i forbindelse med medlemsundersøgelsen glæde sig over, at foreningens medlemmer er tilfredse med de indsatsområder, den interesseret og det aktivitetsniveau, der finder sted i foreningen.

I beretningen vil der en række steder være henvist til hjemmesiden www.bkchefer.dk, hvor notater og udtalelser kan læses i deres helhed. Bestyrelsen bestræber sig på, at BKF's hjemmeside bliver et så aktivt medie for medlemmerne som overhovedet muligt.

Foreningens virkefelt er præget af meget stor bredde og kompleksitet, men bestyrelsen forsøger i al sin virksomhed at fastholde et sammenhængende og helhedsorienteret perspektiv på de spørgsmål, vi forelægger eller tager op. Beretningen skulle gerne afspejle dette helhedsorienterede perspektiv i sit indhold og i sin opbygning i temaer.

Den skriftlige beretning vil på generalforsamlingen blive suppleret med en mundtlig del.

Afslutningsvis bedes læseren bemærke, at beretningen kun dækker aktiviteter frem til 1. oktober 2009.

På bestyrelsens vegne

Per B. Christensen
Formand

Sammenhæng i indsatsen for børn og unge

Ungepublikation:

Nye unge – ny ungepolitik

På flere fronter tegner der sig tendenser til polarisering blandt danske unge: Hvor store dele af ungdommen klarer sig godt med hensyn til sundhed, uddannelse og kriminalitetsfrihed, så har et lille mindretal stigende problemer.

Denne tendens til polarisering følges af, at vi i større grad differentierer vores tilgange til de unge. Vi forsøger at frisætte flertallet af veltilpassede unge gennem øgede valgmuligheder: Fleksibelt tilrettelagte uddannelser, selvstændige arbejdsformer, hjælp til selvorganisering og egen kulturudvikling, empowerment etc. Men samtidig er vi på vej til at blive stadig mere styrende og kontrollerende i forhold til mindretallet af utilpassede unge: Vi giver meget strukturerede tilbud, vi adfærdsregulerer, aftaler mål og indgår kontrakter, giver pålæg, følger op og sanktionerer, og vi samarbejder tæt med politi/PET og andre myndigheder.

Der er ingen tvivl om, at vi har brug for differentierede indsatser. Men der er en fare for, at denne differentiering stivner i en opdeling mellem ”to regimenter”: Et regimente for de normale og tilpassede og et regimente for de afvigende og utilpassede - hvert regimente med sit eget sæt af regler, sine egne pædagogiske idealer og sin egen praksis. Risikoen for – som ung – fejlagtigt at blive bedømt som tilhørende regimentet for de afvigende og utilpassede øges med efterfølgende uhensigtsmæssige konsekvenser for den enkelte unge.

Faren er også, at en sådan unuance-

ret opdeling af de unge styrker tendensen til polarisering. Mangfoldigheden og nuancerne går tabt. I sidste ende truer det sammenhængskraften i samfundet.

Som svar på denne udvikling udsender BKF et udspil på ungeområdet, som søger at skabe grundlag for en helhedsorienteret indsats på ungeområdet. BKF's hovedsynspunkter samler sig om følgende pointer:

- I stedet for at stirre os blinde på givne ”problematisk grupper” af unge må vi skaffe os indblik i de processer, som skaber udskillelse og polarisering
- Indsatsen på ungeområdet kan ikke sammensættes af isolerede tiltag over for enkelte grupper. Vi må udforme en hel vifte af indsatser: stimulere ungdomskultur, skabe boliger og byrum for unge, bane mange veje gennem uddannelsessystemet (og insistere på, at alle kommer igennem dem), iværksætte en bredspektret forebyggelse og ikke mindst handle klogt, når det går galt for unge
- Den røde tråd i ungearbejdet bør være en demokratisk ambition om at hjælpe alle til at være deltagere og medborgere ud fra de forudsætninger, de har. Alternativet til polarisering er medborgerskab. Og det stiller krav om en pædagogisk strategi, som involverer, ansvarliggør og skaber fællesskab
- Hvor vidt indsatserne lykkes, afhænger af hvordan vi får de mange faggrupper og funktioner på ungeområdet til at spille sammen. Det er nødvendigt at udvikle et fælles grundlag

Illustration fra BKF's udspil på ungeområdet: Nye unge – ny ungepolitik – strategier for ungeindsatser.

for de flerfaglige indsatser – i form af professionelle idealer, kompetencestrategier og organisering

Udspillet anbefaler, at der nedsættes en ungdomskommission, som kan samle viden og skabe helstøbte bud på en strategi for ungeindsatsen. Anbefalingen er i første omgang henvedt til regeringen, som dog foreløbig ikke har tilkendegivet interesse for et sådant kommissionsarbejde. Imens der afventes et statsligt initiativ, foreslår BKF, at kommunerne selv igangsætter en ungdomskommission. Endvidere giver BKF en tjekliste, som kommunerne kan bruge til at vurdere sammenhængen i deres egne ungeindsatser.

BKF håber, at publikationen kan tjene både som inspiration til debatter og som nyttig vejledning i udformningen af ungeindsatser.

Publikationen er forfattet af en arbejdsgruppe bestående af Jes Jørgensen og Toke Agerschou fra Århus, Jesper Larsen fra Fredericia, Alma Larsen fra Guldborgssund – samt fra bestyrelsen: Flemming Olsen og Klaus Majgaard

Barnets Reform

Efter en grundig forberedelsesfase, som tog sin begyndelse i foråret 2008, har indenrigs- og socialminister Karen Ellemann fremlagt regeringens udspil til Barnets Reform. Udsatte børn og unge skal hjælpes bedre, så de ikke skal kæmpe med social arv.

Udspillet består af en lang række initiativer, herunder blandt andet:

- Forældrene må ikke være en hindring for hjælp til børnene
- Fagpersoners underretningspligt skal tydeliggøres
- Flere anbragte børn skal i familiepleje
- Anbragte børn skal have ret til samvær med deres familie og netværk

BKF bakker op om hovedlinjerne i det fremlagte forslag, og ser frem til at kunne indgå i arbejdet med at konkretisere initiativer og afklare deres forudsætninger.

BKF ser en mulighed i at erstatte nogle af de mange procesregler og indberetningskrav med et fokus på resultaterne af den kommunale indsats – dokumenteret f.eks. i form af en kvalitetsrapport.

Blandt de positive elementer i reformen fremhæver BKF:

- Barnets samvær med forældrene er barnets rettighed og ikke forældrenes
- Krav om supervision og uddannelse til familieplejer med det mål at sikre kontinuitet
- Styrkelse af anbragte børns netværk

- Udarbejdelse af § 50-undersøgelse uden samtykke fra familien, selv om det kan blive vanskeligt at gennemføre i praksis
- Styrkelse af samarbejdet med skole- og dagtilbudsområdet, tydeliggørelse af underretningspligt og hjemmel til udveksling af informationer
- Videnopbygning og kvalitetsudvikling bl.a. gennem etablering af en videnportal
- Forenkling af procesregler og indberetningskrav og samtidig understøttede udviklingen af sammenhæng mellem den faglige sagsbehandling, resultatvurdering og økonomi.

BKF mener, at det er vigtigt at fastholde blikket på udviklingen mellem den inkluderende indsats i dagtilbud og skole og den ekskluderende indsats på specialinstitutioner og opholdssteder. De seneste års hensigt om forbedring af rammerne for inklusion har i stedet i praksis desværre ofte udmøntet sig i en udvidelse af rammerne til eksklusion.

BKF ser en ledelsesmæssig men også stor økonomisk udfordring i forhold til at leve op til forventningerne om hurtigere og tydeligere kommunal indgriben.

Som en del af det forberedende arbejde til reformen har der været gennemført dialogmøder med de socialpolitiske ordførere. Her har BKF's bestyrelse været repræsenteret, ligesom BKF's børne- og familienetværk sammen med en række fagfolk, interessenter, forskere m.v. i løbet af foråret 2009 har deltaget i fem inspirationsmøder med temaerne: Særlige risikogrupper, Plejefamilier, Tidlig indsats, Vidensbaseret arbejde/uddannelse af sagsbehandlere, Tilsyn med anbringelsessteder, Økonomien på anbringelsesområdet.

BKF har som et indlæg i debatten udarbejdet et notat "Barnets Reform – behov for at tænke radikalt anderle-

des, eller skal der bare justeres?". Se www.bkchefer.dk.

BKF's kontaktpersoner er Jette Runchel og Bruno Borella

Styring af børne- og ungeområdet

Området vedrørende sårbare børn og unge har også i 2009 været til debat både hvad angår indhold, styring og økonomi.

I forbindelse med det Kommunalpolitiske Topmøde i 2009 udgav KL publikationen "børn med særlige behov – et kommunalpolitisk ansvar" og som optakt til økonomiforhandlingerne udarbejdede KL et notat om otte gyldne regler for udgiftsstyring af området for udsatte børn og unge.

BKF hilser disse initiativer velkomne og anbefaler, at vi som kommunale chefer sikrer, at der lægges op til temadrøftelser i udvalg og kommunalbestyrelse om styring og niveaulægning af dette vigtige politikområde. Vi skal dog samtidig pege på, at mål og styring på dette område ikke alene handler om vilje, men også om indsigt i et meget kompliceret fagområde.

Ud fra en faglig og ledelsesmæssig vinkel er det afgørende, at:

- Kommunalbestyrelsen fastlægger et serviceniveau for området
- Vi bliver bedre til at skabe helheds-syn og koordinering på børne- og ungeområdet og i overgangen og overleveringen af sager til voksenområdet
- Faglighed og økonomi skal gå hånd i hånd, når der visiteres til tilbud
- Kommunerne giver deres egne tilbud et serviceeftersyn, og at man vurderer om den forebyggende indsats og mængden af egne tilbud er tilstrækkelige
- Det fælleskommunale samarbejde om tilbud og rådgivning hele tiden udvikles og fornyes
- Beslutninger om anbringelsestyper løbende vurderes og revideres

- Vi har styringsredskaber, således at vi løbende kan følge udviklingen på området
- Vi undgår en fortsat kannibalisierung af normalområdet for at finansiere de stigende udgifter på specialområdet

*BKFs kontaktperson er
Per B. Christensen*

Afbureaukratisering af børne- og ungeområdet

Som et led i regeringens kvalitetsreform blev igangsat et projekt om afbureaukratisering og regelforenkling på det sociale område. Målet var, at medarbejdere skal bruge mere tid på omsorg og service og mindre tid på administration.

Velfærdsministeriet udarbejdede i foråret 2008 tre omfattende bruttøkataloger over forenklingforslag til den sociale lovgivning – udsatte børn, handicapområdet og ældreområdet.

Katalogerne er et resultat af en bred scanning af barrierer for en effektiv opgaveløsning i den kommunale myn-

dighed og blandt kommunale og private serviceleverandører. BKF har på baggrund af et fornemt arbejde i Familienetværkene bidraget konstruktivt til denne scanning på området for udsatte børn og unge.

Regeringen har i samarbejde med KL og Danske Regioner indført en udfordringsret, som betyder, at de institutioner, der leverer offentlig service, får mulighed for på forsøgsbasis at blive fritaget for nogle af de gældende regler for at afprøve nye måder at gøre tingene på.

Der er på det sociale børne- og ungeområde i første runde blandt andet ansøgt om fritagelse vedrørende socialfaglige § 50 undersøgelser. Disse er delvist imødekommet. Listen over hvilke ansøgninger der er imødekommet kan ses på www.ism.dk.

BKF ser frem til ministeriets forslag i forhold til konkrete forenklingstiltag på det sociale område.

BKFs kontaktpersoner er Jette Runchel og Bruno Borella

Regionale udviklingsråd

Statsforvaltningen har i hver af de fem regioner nedsat udviklingsråd. I de første tre år efter kommunalreformens ikrafttræden skal udviklingsrådene på baggrund af redegørelser fra de enkelte kommuner afgive redegørelser til indenrigs- og socialministeren om udviklingen på det sociale område og til undervisningsministeren om udviklingen på specialundervisningsområdet. Hensigten er – set i lyset af kommunalreformens opgaveflytning – at følge og vurdere udviklingen på serviceområdene og på specialundervisningsområdet.

Redegørelserne giver et generelt positivt billede af kommunernes samarbejde – både indbyrdes og med regionen – i forhold til at løfte den komplicerede opgave at sikre forsyningssikkerhed samtidig med, at den rette balance mellem fagligt indhold og økonomisk bæredygtighed fastholdes.

Samtidig anbefaler flere udviklingsråd, at rammeaftalekonstruktionen tages op til revision med henblik på at opnå større gennemsigtighed, så udviklingen kan følges og de nødvendige initiativer iværksættes. Endvidere peger et udviklingsråd på, at der arbejdes med mulighederne for en smidiggørelse af kapacitetstilpasninger på rammeaftaleområderne.

BKF har anbefalet, at alle statistikindberetninger på det sociale område på sigt samles i ét centralt system, så den kommunale indberetningsopgave forenkles og så oplysningerne gøres lettere tilgængelige i forsknings- og uddannelsesmæssigt øjemed.

BKFs kontaktpersoner er Jette Runchel og Bruno Borella

Rammeaftaler på det sociale børneområde

I rammeaftalerne fastlægges regionsrådets leverandørforpligtelse i forhold til samtlige kommuner under ét i regio-

nen for det kommende kalenderår. Derudover fastlægges også den enkelte kommunes eventuelle forpligtelse til at stille tilbud til rådighed for andre kommuner.

Det er BKF's opfattelse, at rammeaftalerne generelt danner en anvendelig overordnet ramme for takstfastsættelse og langsigtet kapacitetstilpasning. Derimod er der brug for at tænke anderledes i forhold til håndtering af akut opståede eller faldende behov samt imødegåelse af ventelister. Med udløbet af hensigtserklæringerne på området skal fokus fastholdes på det fælles kommunale og regionale ansvar for fagligt og målgruppemæssigt differentierede tilbud, der imødekommer børn og unges behov.

Der er fortsat behov for, at kommunernes politikformuleringer, fastsættelse af kvalitetsstandarder og udviklingsstrategier på dette område konkretiseres – både som myndighedsudøver og som leverandør. BKF finder, at der er behov for en mere strategisk drøftelse af, hvordan tilbudsviften udvikles, herunder også af hvordan der sikres det nødvendige samspil mellem de sociale tilbud og specialundervisningstilbuddene på børne- og ungeområdet både internt i den enkelte kommune men også blandt kommunerne i den enkelte region.

BKF ønsker at indgå i et nært samarbejde med KKR, og derigennem bidrage til at skabe et overblik som grundlag for fælles kommunale beslutninger, der kan fastholde de rigtige tilbud til den rigtige pris. Desuden deltager BKF gerne i en drøftelse af en eventuel ændring af organiseringen omkring arbejdet med rammeaftalerne. BKF finder, at der er behov for at afbureaukratisere arbejdet med rammeaftalerne og finde en form, hvor aftalerne danner afsæt for både de kommunale og de regionale drøftelser af udviklingsbehovene på området – både på det administrative og det politiske niveau.

BKF finder det vigtigt, at der fortsat sikres kvalitet, koordinering og styring. Derfor anbefales det, at der fokuseres på mellemkommunale løsninger på områder, hvor enkeltkommuner ikke er store nok til at etablere tilstrækkeligt differentierede tilbud inden for egen kommune.

BKF's kontaktpersoner er Jette Runchel og Bruno Borella

VISO

Videns- og rådgivningsorganisationen – VISO – har nu fungeret i nogle år. Her kan kommuner, borgere og kommunale og private tilbud gratis hente specialrådgivning – ikke længere kun i de mest komplicerede og specialiserede enkeltsager – men om alt inden for specialrådgivning.

Efter etableringsfasen af såvel VISO som af opgaveløsningen i de sammenlagte kommuner har det vist sig at være et centralt spørgsmål, i hvilket omfang rådgivningsfunktionen benyttes og hvordan den samlede viden på området formidles til kommuner og uddannelsessteder.

Læs sidste nyt om VISO på www.servicestyrelsen.dk.

I kommunernes redegørelser til de regionale udviklingsråd beskrives kvaliteten af VISO's ydelser – både rådgivning og udredning – som rigtig god. Anvendelsen af VISO er steget, hvorfor det kan undre, at nogle kommuner samtidig giver udtryk for, at de ikke anvender rådgivningen eller udredningen i større omfang i den efterfølgende sagsbehandling.

På børne- og ungeområdet henvender kommunerne sig oftest om problemstillinger vedrørende hjerneskaeder, autisme, ADHD, familieproblematikker, omsorgssvigtede børn og anbringelser. Det er forholdsvis sjældnere, at henvendelserne drejer sig om incest, kriminalitet, misbrug og hjælpemidler.

Det er BKF's synspunkt, at:

- Der ikke etableres nye ekspertfora og bevillingsudvalg, men at VISO revitaliseres som rådgivende ekspertpanel
- Der er behov for et stærkere samarbejde mellem VISO som vidensorganisation og andre vidensmiljøer (f.eks. DPU, SFI og øvrige videnscentre)
- Det bør vurderes, om VISO's organisering med central ledelse og decentral udførelse er holdbar på sigt
- Der med fordel kan arbejdes på at integrere VISO yderligere i Servicestyrelsens øvrige funktioner f.eks. gennem uddannelses- og formidlingstiltag
- VISO i højere grad skal indtænkes i den kommunale sagsbehandling på børneområdet – både på ledelses- og medarbejderniveau
- VISO understøtter etablering af kommunale kvalitetsfællesskaber med en gensidig funktion som "kritisk opponent" med henblik på at kvalitetssikre sagsbehandlingen

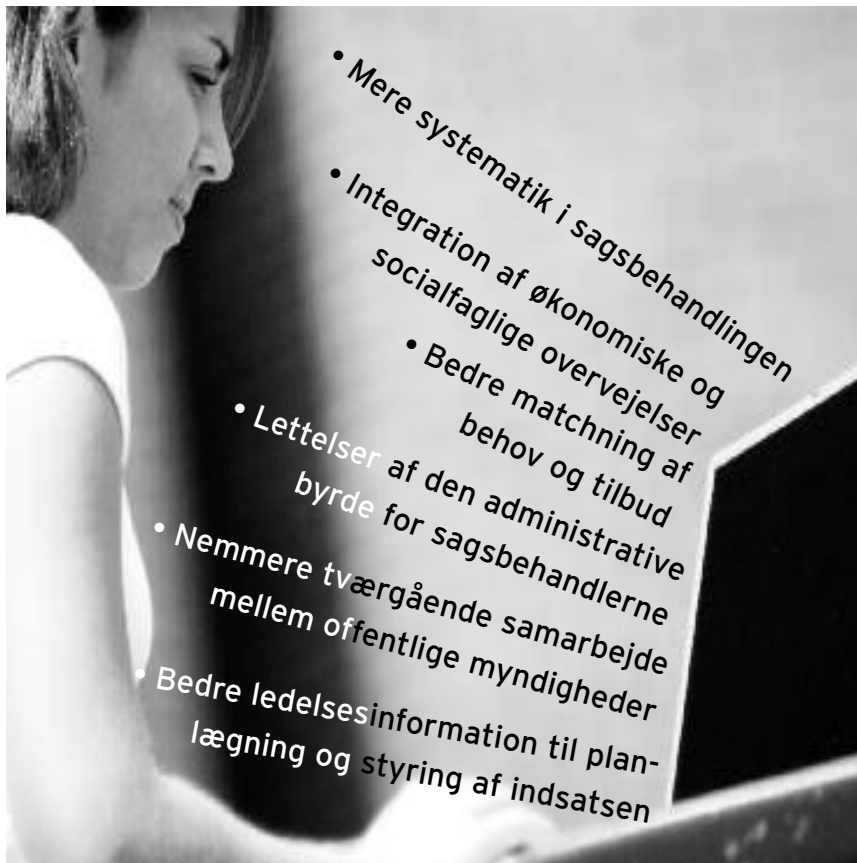
BKF's kontaktpersoner er Jette Runchel og Bruno Borella

Tilbudsportalen

Indenrigs- og Socialministeriet har med etableringen af Tilbudsportalen ønsket at give sagsbehandlere og borgere et overblik over de tilbud, der findes på det sociale område. Det er således muligt på portalen at sammenligne tilbud både hvad angår indhold og pris og samtidig forholde sig til den geografiske placering.

Det er den stedlige kommune, der har ansvaret for, at oplysningerne lægges ind på Tilbudsportalen og at oplysningerne til stadighed er aktuelle, komplette og troværdige. Der er knyttet en tilsynsfunktion til portalen.

BKF har siden etableringen af Tilbudsportalen ønsket, at den også havde omfattet specialundervisningstilbud, så der dermed kunne være sik-

- Mere systematik i sagsbehandlingen
  - Integration af økonomiske og socialfaglige overvejelser
  - Bedre matchning af behov og tilbud
  - Lettelser af den administrative byrde for sagsbehandlerne
  - Nemmere tværgående samarbejde mellem offentlige myndigheder
- Bedre ledelsesinformation til planlægning og styring af indsatsen

ret et landsdækkende overblik, som også omfattede en nær sammenhæng mellem sociale tilbud og undervisningstilbud.

Tilbudsportalens hjemmeside findes på www.tilbudsportalen.dk.

BKFs kontaktpersoner er Jette Runchel og Bruno Borella

Tilsynspraksis

Der er fortsat behov for at have fokus på den kommunale opgaveløsning i forhold til at godkende og føre tilsyn med kommunale og private opholdssteder og døgntilbud. Dette område har således været et af temaerne for Indenrigs- og Socialministeriets inspirationsmøder som forberedelse til Barnets Reform.

BKF anbefaler, at kommunerne også på dette område søger inspiration hos hinanden. Det er glædeligt at kunne konstatere, at der flere steder i landet er etableret faglige netværk omkring løsningen af denne opgave.

BKF mener, at det kommunale tilsyn kortfattet kan siges at indeholde tre aspekter:

Kontrol: Overholdelse af lovgivningen, definition af målgruppe, beskrivelse af indsats, ejerforhold og jura, økonomi og fastsættelse af takst og beskrivelse af eventuelle tillægsydelser, indberetning af magtanvendelse

Kvalitetssikring: God faglig standard i ydelserne, sammenhæng mellem beskrivelser og det oplevede, medarbejdernes etik og loyalitet over for opgaven

Udvikling: Bidrage med forslag til og vejledning i metode-, personale- og organisationsudvikling

Tilsynet stiller således krav til forskellige faglige spidskompetencer – specialpædagogiske, socialfaglige, juridiske og økonomiske. Tilsynet er efter BKFs opfattelse en meget vigtig del af kvalitetssikringen og bør fremme en offensiv kvalitetsdialog.

BKF anbefaler, at nedenstående overvejelser indgår i tilrettelæggelsen af tilsynet:

- Ressourceforbrug til det generelle tilsyn set i forhold til det individuelle tilsyn med vægt på handleplaner og resultater af indsatsen
- I hvor stor udstrækning det er markedskræfterne, der skal styre prissætningen
- Hvordan det undgås, at tilsynets udviklingsperspektiv udvander kontrolperspektivet
- Hvilket grundlag der lægges for takstberegningen af tilsynet
- Hvordan der sikres sammenhæng mellem kommunens sociale og undervisningsmæssige tilsyn?

BKFs kontaktpersoner er Jette Runchel og Bruno Borella

DUBU

Udviklingen på området for udsatte børn og unge har i de senere år resulteret i større krav til systematisering og dokumentation. De seneste års økonomiske udgiftsvækst på området har yderligere aktualiseret behovet for et styringsredskab, der sikrer sammenhæng mellem sagsbehandling, visitation og økonomiske dispositioner.

KL og Indenrigs- og Socialministeriet er gået sammen med et antal kommuner om at udvikle et IT-system, som både skal understøtte sagsbehandlingen og dokumentationen, og samtidig forbedre den økonomiske styring. Systemet kaldes DUBU – Digitalisering Udsatte Børn og Unge.

De overordnede mål er præciseret således:

- Mere systematik i sagsbehandlingen
- Integration af økonomiske og socialfaglige overvejelser
- Bedre matchning af behov og tilbud
- Lettelser af den administrative byrde for sagsbehandlerne
- Nemmere tværgående samarbejde mellem offentlige myndigheder

- Bedre ledelsesinformation til planlægning og styring af indsatsen

DUBU skal bakkes op med henblik på at lette systemiseringen og understøtte både dokumentation og forskning. Der er efter BKF's opfattelse behov for yderligere central opbakning og økonomisk støtte hertil. BKF er opmærksom på, at heller ikke IT værktøjer er værdineutrale, men behovet for at skabe et ordentligt værktøj – som området i parentes bemærket har søgt efter i mere end 10 år – går efter BKF's mening forud for de lokalpolitiske interesser i denne sag.

BKF ser med stor bekymring på projektets manglende fremdrift, hvis den kommunale opbakning til projektet skal fastholdes. Desuden opfordrer BKF til, at der i forbindelse med udmøntningen af centrale puljemidler snarest ud over det kommunale engagement afsættes statslige midler til gennemførelse af projektet. Dette anses for nødvendigt for at gennemføre en hurtig og bred kommunal implementering. Derfor har BKF med glæde noteret sig, at der er fokus på DUBU i udspillet til Barnets Reform.

BKF's kontaktperson er Bruno Borella

Ankestyrelsens praksisundersøgelse

Dette års praksisundersøgelse fokuserede på overgangen fra barn til voksen og viser, at kommunerne er usikre i forhold til lovgivningen, når der er tale om den afsluttende opfølgning for unge anbragte. Undersøgelsen viser også, at kommunerne trods mangler i sagsbehandlingen ofte tilbyder støtte til de unge efter det 18. år, således at den unge sikres en glidende overgang til et selvstændigt liv som voksen. Ankestyrelsen har gennemgået 139 sager fra 17 kommuner. Sagerne har mangler, men kommunerne er tæt på målet. 93 procent af sagerne opfylder ikke alle krav i loven, men hovedparten

af sagerne mangler kun at opfylde én betingelse for at loven er fulgt helt korrekt – og det handler især om, at afgørelsen træffes i tide, dvs. et halvt år før den unge fylder 18 år, som loven foreskriver.

BKF finder det meget tilfredsstillende, at kommunerne på dette område i høj grad lever op til lovgivningens krav. Kommunerne har brug for at stramme op på deres rutiner for "overgangen" fra ungdoms- til voksenlivet, således at den unge i god tid inddrages i revisionen af handleplanen. Det handler om de unges retssikkerhed, og det bør være et fokusområde i alle kommuner. BKF har ligeledes noteret sig, at Ankestyrelsen i sin fremstilling af undersøgelsens resultater har givet en meget nuanceret beskrivelse af både styrker og svagheder i den kommunale sagsbehandling, hvilket bestyrelsen finder meget positivt.

BKF's kontaktperson er Jette Runchel

Hvis ansvar

Forskellige lovgivningsmæssige tiltag har i de seneste år sat fokus på forældrenes ansvar over for deres børn. En evaluering af loven om forældreplæg resulterede således i 2009 i en skærpelse af lovgivningen. Forældreplæg skal anvendes i situationer, hvor det er relevant, og der er givet mulighed for at kommunen kan give konkrete handlingsanvisninger for unge i alderen 12-17 år.

BKF er af den opfattelse, at forældre- og ungeplæg påvirker den kommunale forebyggende indsats i en retning, hvor relationerne til de unge og deres familier i højere grad bliver præget af kontrol og sanktioner og i mindre grad af samarbejde og tillid.

BKF finder, at loven om ungeplæg tenderer en sænkning af den kriminelle lavalder til 12 år. Det er her vigtigt fortsat at sikre en tydelig lovgivningsmæssig adskillelse mellem den sociale indsats og det politimæssige ar-

bejdsfelt. Derfor har BKF foreslået, at begrebet ungeplæg i stedet blev indarbejdet i det strafferetlige system eventuelt i form af ungdomskontrakter med tilhørende retspsyldighed.

BKF's kontaktpersoner er Jette Runchel og Bruno Borella

Socialt topmøde

KL afholdt med stor succes i foråret 2009 socialt temamøde under overskriften "Forebyggelse – fra festtaler til realiteter". Der blev her bl.a. sat fokus på forebyggelse, sammenhæng mellem sundheds- og socialpolitik og økonomistyring af det specialiserede socialområde.

Materiale fra temamødet kan ses på www.kl.dk.

BKF foreslår i forbindelse med planlægning af næste års temamøde, som afholdes den 27. og 28. maj 2010, at der sættes fokus på de lovgivningsmæssige og organisatoriske udfordringer, der ligger i at skabe sammenhæng i den sociale indsats før og efter det 18. år. Desuden foreslår BKF, at KL gentænker strukturen for topmøderne, så det sammenhængende læringsssystem som kommunerne søger at sikre fra dagtilbuddene og igennem hele skoleforløbet også afspejles i topmødernes indhold.

BKF's kontaktperson er Bruno Borella

Antimobbekampagnen

Initiativet til antimobbekampagnen "Sammen mod mobning – for trivsel, tolerance og tryghed" blev taget af undervisningsminister Bertel Haarder i februar 2007. Kampagnen startede i marts måned samme år.

Formålet med kampagnen har været, at:

- Udbrede kendskabet til forebyggelse af mobning
- Samle og sikre en værktøjskasse til blandt andet konflikthåndtering, undervisningsforløb samt målrettet hjælp til elever, lærere og forældre

på en fællesportal www.sammenmodmobning.dk

- Følge op på trivselserklæringen fra 2004, hvor undervisningsministeren og 24 organisationer forpligtede sig til at se egne initiativer som en del af den samlede indsats
- Motivere skolerne til at benytte DCUM's "Termometer" til at kortlægge det fysiske, psykiske og æstetiske undervisningsmiljø samt benytte Undervisningsmiljøkortet til at oplyse om skolens antimobbestrategi og undervisningsmiljøvurderinger
- Synliggøre lov om elever og studerendes undervisningsmiljø samt bekendtgørelsen om foranstaltninger

BKF har gennem hele forløbet bakket op omkring antimobbekampagnen. At sætte mobning på dagsordenen vil også fremover være af betydning, da det er et kerneområde i forhold til elevernes oplevelse af kvaliteten af deres skolegang. Kampagnen har bevirket, at der nu er udviklet brugbare redskaber i DCUM regi, som

kan gøre indsatsen mere målrettet og overkommelig for alle. BKF anbefaler, at der fortsat sættes fokus på området, og at der bakkes op omkring DCUM's indsats.

BKFs kontaktperson er Karl Erik Olesen

SSP

BKF var repræsenteret på Det Kriminalpræventive Råds årsmøde den 25. marts 2009.

På mødet præsenterede sociolog Louise Rønnov undersøgelsen: "Unge, vold og tryghed i nattelivet". Undersøgelsen fremlægger resultaterne af en større spørgeskemaundersøgelse blandt unge mellem 14 og 26 år. Undersøgelsen er bestilt af Det Kriminalpræventive Råd og finansieret af Trygfonden.

Undersøgelsen viser helt overordnet, at volden blandt unge ikke er særlig udbredt – heller ikke i nattelivet. Undersøgelsen peger på en klar sammenhæng mellem vold i nattelivet og indtagelse af alkohol. Undersøgelsen viser endvidere, at knapt 10% af de

unge har overvejet at tage våben med i byen.

Det er hovedsageligt unge mellem 14 og 16 år, der angiver at have venner med våben, der samtidig angiver, at de har overvejet selv at tage våben med ud i nattelivet. Rapporten anbefaler derfor, at der med henblik på at skabe trygge rammer for et natteliv, fokuseres på alkoholforebyggelse, samt at der fokuseres på de yngste unges opfattelser i forhold til at bære våben i nattelivet.

BKF finder det afgørende, at det kriminalpræventive arbejde prioriteres højt i kommunerne. Kriminalitetsproblemer løses ikke ved strenge straffe og nedsættelse af den kriminelle lavalder, men ved en grundlæggende forebyggende indsats, der involverer lærere, socialpædagoger, opsøgende medarbejdere, resursepersoner i lokalområdet og politiet. I dette samarbejde er det vigtigt, at de respektive medarbejders opgaver og roller respekteres. SSP-medarbejdere og opsøgende gadeplansmedarbejdere skal ikke udvikle sig til en slags "minipoliti", da det vil være ødelæggende for det relationsarbejde, der foregår med de unge.

BKFs kontaktpersoner er

Flemming Olsen og Jette Runchel

Ungdomsskolen

Ungdomsskolen bygger på den særlige lov om ungdomsskoler og lovgrundlaget giver brede muligheder for at anvende ungdomsskolen som omdrejningspunkt i kommunens ungestrategi.

Landsforeningen af ungdomsskoleledere (LU) har udarbejdet et godt oplæg til beskrivelse af ungdomsskolelevirksomheden med vægt på 4 basissområder: Uddannelse, klubvirksomhed, fritidsundervisning og andre opgaver.

BKF anerkender ungdomsskolens kerneområder og betydningen af fort-

sat at arbejde med de områder, der traditionelt har været opfattet som ungdomsskolens fundament. BKF finder også, at ungdomsskolen gennem en forholdsvis fri lovgivning har unikke muligheder for hurtigt at iværksætte tilbud og skabe en sammenhængende indsats ikke mindst for de særligt udsatte unge. BKF mener, at ungdomsskolen skal udnytte disse muligheder for at udfylde "rummet" mellem de formelle systemer.

BKF anbefaler, at det f.eks. i en kommende ungdomskommission drøftes:

- Hvordan den enkelte kommunes ungdomsskole mere aktivt kan indgå i styrkelsen af de udsatte unges muligheder
- Hvordan ungdomsskolen sikrer sig en indgang til de unge, der lever mere "underground" og de unge, der er præget af en mere generel men stærk individuel søgen og hvordan indsatsen i denne sammenhæng skal prioriteres
- Hvordan ungdomsskolen fortsat kan

fange de unge, hvorom buddet er stærkt, således at der gennem ungdomsskolens virksomhed er stædter hvor det individuelle og selvbestemmelsen kombineres med deltagelse i fælles processer

- Hvordan indsatsen over for de sidste 20% af en ungdomsårgang kan styrkes i det enkelte lokalområde eller kommune

BKF ser ungdomsskolen i en samlet kommunal ungestrategi, som bl.a. skal sikre en bred vifte af undervisnings- og uddannelses tilbud ikke mindst rettet mod de udsatte unge.

Ungdomsskolens virksomhed bør bygge på en stærk ledelsesmæssig og politisk prioritering og et tydeligt valg af indsatser, som matcher målgruppen. Også på ungdomsskoleområdet er der brug for at arbejde med klare mål og dokumentation af indsatsens effekt.

BKFs kontaktperson er Karl Erik Olesen

Vejledning

Arbejdet med vejledning tager sit udgangspunkt i vejledningens dobbelttredede betydning – dels sikringen af, at vejledningen er til den enkeltes bedste og dels inddragelsen af fremtidige behov for arbejdskraft. Vejledningen dækker både det samfundsmæssige og det individuelle sigte.

I det forløbne år er ændringen af folkeskoleloven på vejledningsområdet blevet vedtaget. Det betyder en samordning mellem den enkeltes elevs elevplan, uddannelsesbog og uddannelsesplan. BKF har bakket op omkring denne ændring, da det understreger den helhedstænkning, der er nødvendig omkring den enkelte unge – og samtidig forbedrer indholdet i dialogen mellem den unge, forældrene, skolen og vejledningsområdet.

For gruppen af unge hvor en særlig vejledningsindsats er nødvendig, giver denne ændring også mulighed for en stærkere indsats, hvilket BKF lægger vægt på.

BKF lægger vægt på, at Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU) medvirker til at skabe helhed og sammenhæng i vejledningsindsatsen i kommunerne og i den forbindelse, at:

- UU styrker og videreudvikler sit samarbejde med skolerne, de kommunale jobcentre, ungdomsuddannelserne og Studievalg
- UU udvikler nye vejledningsmetoder ikke mindst i forhold til de unge, der i dag ikke gennemfører en kompetencegivende uddannelse
- UU løbende dokumenterer sin indsats og udvikler værktøjer til effektmåling. Der udarbejdes hvert år en oversigt over de unges uddannelsesvalg og frafald fordelt på skoler og uddannelsesinstitutioner
- UU styrker den opsøgende virksomhed over for de unge, der dropper ud af uddannelsessystemet
- UU udvikler sin vejlederprofil, og at man sikrer en bred rekruttering af

vejledere og den nødvendige efter- og videreuddannelsesindsats i forhold til vejlederne

BKF opfordrer kommunerne til at opstille mål og handleplaner for vejledningsindsatsen, der tager udgangspunkt i de overordnede nationale mål, blandt andet om Uddannelse til alle og sikring af vejledningen til unge med særlige behov, herunder stiller krav til UU om at dokumentere udviklingen på området. BKF anbefaler, at der i den enkelte kommune skabes et tæt samarbejde mellem folkeskoleområdet og uddannelsesinstitutionerne i området – f.eks. gennem lokale uddannelsesråd – og at der skabes et godt samarbejde mellem UU og Jobcentrene. BKF ønsker i den sammenhæng at understrege betydningen af, at UU fortsat ”går på to ben” – et uddannelsespolitisk og et arbejdsmarkedspolitisk. Det betyder efter BKF's opfattelse også, at UU ikke ensidigt kan placeres i jobcentrene.

BKF's kontaktperson er Karl Erik Olesen

Dialogforum for vejledning

I 2008 blev vejledningsloven ændret blandt andet med henblik på at styrke Det Nationale Dialogforum for Uddannelses- og Erhvervsvejledning og dermed forbedre den rådgivning, regeringen modtager om vejledning om uddannelse og erhverv. Der er etableret et formandskab på tre personer med indsigt i uddannelses- og erhvervsvejledning.

Formandskabet vil i henhold til loven løfte sin rådgivningsopgave ved at afgive udtalelser efter drøftelse i Det Nationale Dialogforum, som består af 25 medlemmer fra forskellige myndigheder, interesseorganisationer og brugerrepræsentanter.

Formandskabet er udpeget af ministeren og har til opgave at følge og vurdere samt rådgive undervisningsministeren om elevernes og de stude-

rendes udbytte af vejledningen. Rådgivningen sker via udtalelser efter drøftelser i forummet.

Både antallet af lovgivningsinitiativer og analyser er overvældende på dette område, og Det Nationale Dialogforum og formandskabet har indtil nu brugt tiden på at få et fælles overblik over området.

BKF's kontaktperson er Anna Marie Illum, som er personligt udpeget til Formandskabet for Det Nationale Dialogforum for Uddannelses- og Erhvervsvejledning

Børnesundhed

Den kommunale overtagelse af den generelle sundhedsfremme og forebyggelse er en stor udfordring i kommunerne. Der er behov for både viden, mod og vilje. Viden om veje og vildveje i den sundhedsfremmende indsats, viden om egen kommunes sundhedsprofil og om aktørerne på feltet, mod til at gå nye veje og skabe grænseoverskridende samarbejder på nye præmisser, vilje til at gennemføre samarbejdet på tværs af sektorer, fordi det er afgørende for effekten af den indsats både kommunerne og regionerne leverer på feltet, mod og vilje til at inddrage borgerne på nye måder, så de tager det nødvendige ansvar for deres egen og deres børns sundhed.

BKF ser det som en meget væsentlig opgave at skabe en sammenhængende sundhedsfremmende indsats. Der er behov for at sikre den nødvendige kernefaglighed på området samtidig med, at der skabes en bred tilgang til den borgerrettede forebyggelse, hvor sundhedsfremme indtænkes i alle de kommunale aktiviteter for både borgere og medarbejdere, herunder:

- En samlet kost- og ernæringspolitik i alle institutioner fra dagplejen til ungdomsinstitutionen – alle forældrebestyrelser bør vedtage kodeks for god madkultur
- En styrkelse af børn og unges deltagelse i foreningslivet – med et mål

om den enkeltes sundhed og et mere overordnet mål om understøttelse af medborgerskab, demokrati og integration

- Etablering af sikre skoleveje, stisystemer, bro- eller tunnelovergange ved befærdede veje – og fokus på at skabe attraktive miljøer, der stimulerer til bevægelse
  - Løbende dialog med væsentlige eksterne aktører på sundhedsområdet, herunder læger, der har praksis i kommunen, om fælles strategier for bl.a. arbejdet med overvægtige børn og unge, samarbejdet omkring gravide med misbrugsproblemer, samarbejdet omkring familier med handicappede børn osv.
  - En klar prioritering af Sundhedstjenestens opgaver og ressourcer. BKF ser ligeledes et potentiale i et tættere samarbejde mellem den kommunale tandpleje og sundhedstjenesten
  - Prioritet fra de nationale myndigheder i forhold til at sikre udredning af psykiske lidelser blandt børn og unge
  - Koordinerende sagsbehandlere i kommunen i forbindelse med hospitalsudskrivninger i tilfælde, hvor barnet og familien har komplekse behov, herunder f.eks. hjælpemidler, genoptræning, boligændringer, særligt skole- eller institutionstilbud
- BKF mener, at der er brug for at få sundhedsarbejdet endnu mere i fokus.

BKF's kontaktperson er Jette Runchel

Forebyggelseskommissionen

Forebyggelseskommissionen afgav i foråret 2009 en omfattende rapport med et hav af anbefalinger til, hvordan man kan styrke den forebyggende indsats. Oplægget ”Vi kan leve længere og sundere” retter sig mod tre hovedudfordringer:

- Danskerne lever kortere end de kunne
- Danskerne har flere dårlige leveår –

det kan være år med smerte, sygdom og problemer med at klare sig selv

- Der er klar ulighed i sundheden. Jo højere uddannelsesniveau, jo sundere lever man

Kommissionen peger på, at det særligt er rygning, der er skyld i den kortere levealder, men også de øvrige KRAM-faktorer som kost, alkohol og motion spiller en stor rolle.

BKFs bestyrelse har i forlængelse af kommissionens rapport formuleret et notat: "Forebyggelse – vi skal gøre noget ved det..." som indspil til debatten i kommunerne. Notatet kan findes på www.bkchefer.dk.

BKF anbefaler, at:

- Kommunerne gennemgår forebyggelseskommissionens anbefalinger som inspiration til det tværgående planlægningsarbejde både inden for børneområdet og på tværs af sektorer
- Kommunerne beslutter en klar prioritering af forebyggelsesindsatsen, således at der skabes mulighed for at opnå synlige resultater
- Man i forebyggelsesindsatsen undgår at tabuisere usunde handlinger, fordi det ikke fremmer dialogen med borgeren. Nogle borgere har imidlertid brug for at blive holdt venligt i hånden og fulgt på vej til de sunde valg
- Kommunerne inddrager borgerne og de frivillige organisationer som afsæt for udvikling af en tværgående sundhedsstrategi

BKFs kontaktperson er Jette Runchel

Integrationsdøgnet

Integrationsministeren afholder hvert år et "Integrationsdøgn", hvor forskellige interessenter inviteres til åben debat. Temaet for årets møde var nydanske børn og unge, og hvordan vi forebygger marginalisering. Der var i år særlig fokus på idræt og de integrationsmuligheder og -barrierer, der lig-

ger i det frivillige foreningsliv. Også skolens og pressens rolle i at understøtte integrationen var i fokus.

Efter BKFs opfattelse er det fortsatte fokus på integration nødvendigt, selv om udviklingen på en række felter er meget positiv. BKF ser potentialer i i endnu højere grad at arbejde med samspillet mellem idrætsforeninger og skole, sfo og klubber som et aktiv i integrationsarbejdet og i arbejdet med de socialt udsatte familier. Hvis de frivillige foreninger skal kunne løfte opgaven, kræver det at der aktivt støttes op – måske er det tid til at kommunerne revurderer og gentænker, hvorledes man bedst muligt støtter integrationsarbejdet i den daglige praksis.

BKFs kontaktperson er Jette Runchel

Ungdomskommissionen

Justitsministeriet nedsatte i slutningen af 2007 en kommission, der fik til opgave at foretage en samlet gennemgang af indsatsen mod ungdomskriminalitet og på grundlag heraf komme med en indstilling om, hvordan indsatsen kan styrkes med henblik på at gøre den så målrettet og virkningsfuld som muligt.

Ungdomskommissionen afsluttede sit arbejde i september 2009 og afleverede dermed en omfattende betænkning med en række konkrete bud på muligheder for at styrke indsatsen mod ungdomskriminalitet. Kommissionen foreslår tiltag, der fokuserer på sanktioner i forhold til begået kriminalitet, men har også en række anbefalinger inden for det kriminalitetsforebyggende område.

Den mest effektive kriminalitetsforebyggende indsats er efter kommissionens opfattelse tidlig, helhedsorienteret, tværsektoriel og sammenhængende. Kommissionen peger på behovet for at skabe en bedre indbyrdes sammenhæng mellem forskellige aktørers indsats, bedre kommunikation, imødegåelse af kassetænkning og bedre

identifikation af børn og unge i risikozonen og reaktion over for risikofaktorer. De peger også på forældreansvaret og en mere målrettet allokering af ressourcer i form af penge og personale til den tidligere kriminalitetsforebyggende indsats.

Det er BKFs opfattelse, at det er en relevant gennemarbejdelse af hele spørgsmålet om ungdomskriminalitet og forebyggelse heraf, der foreligger med kommissionens betænkning.

BKF har udtrykt tilfredshed med, at kommissionen ikke spiller ud med et forslag om at nedsætte den kriminelle lavalder. Der er til gengæld behov for, at vi styrker den forebyggende indsats og at vi styrker samarbejdet mellem politi og kommune, især de steder, hvor bandekriminaliteten er størst. BKF mener, der kan være behov for mere tydelige sanktioner i det sociale system, hvor børn og unge får samfundstjeneste i lokalsamfundet, hvis de har begået hærværk eller lignende. De unge har efter BKFs opfattelse brug for et voksensamfund der er tydeligt, og hvor de i ungdomsklubber og i uddannelsessystemet mødes af konsekvente voksne.

BKF har udarbejdet et notat, der opsamler og kommenterer en række væsentlige emner fra kommissionens betænkning. Notatet "Kommissionen vedrørende ungdomskriminalitet har afgivet sin betænkning" kan findes på www.bkchefer.dk.

BKFs kontaktpersoner er

Per B. Christensen, Klaus Majgaard og Jette Runchel

Dagtilbud

Kvalitetsrapporter, kvalitetsindikatorer og akkreditering

Kvalitetsreformen har rejst spørgsmålet om, hvordan vi redegør for kvaliteten i dagtilbud. Flere reforminitiativer har forsøgt at sætte udtryk på kvaliteten: Udvikling af brugerundersøgelser (brugeroplevet kvalitet), opstilling af faglige kvalitetsoplysninger (faglig kvalitet) og endelig forslaget akkreditering (faglig og organisatorisk kvalitet).

Sideløbende har 35 kommuner inden for KLs kvalitetsprojekt arbejdet på at formulere et offensivt bud fra kommunalt hold. Fokus har her været på udviklingen af en kvalitetsrapport for dagtilbud – som pendant til folkeskolernes kvalitetsrapport.

Omdrejningspunktet i alt dette er spørgsmålene: Hvad forstår vi ved kvalitet i dagtilbud? Og hvordan skaber vi en dokumentation, som kan kvalificere dialogen mellem styringsniveauerne?

Vi ved, at dagtilbud har en særdeles stor betydning for børns udvikling, læring og trivsel – og ikke mindst for skabelsen af mere lige muligheder for børnene, når de skal starte i skolen. Dagtilbud er en unik chance for hvert enkelt barn. Men det er vanskeligt at opgøre betydningen i en dokumentérbar form og at henhøre dette til bestemte træk ved børnenes læringsmiljø og den pædagogiske praksis i dagtilbuddene.

Da det er svært at opgøre dagtilbudenes resultater, er det fristende at

fokusere på noget andet, som er lettere at registrere – nemlig de anvendte ressourcer og medarbejdernes formelle arbejdsprocesser. Dette har også vist sig i de udkast, der i årets løb er præsenteret, f.eks. til en kvalitetsrapport.

BKF har forsøgt at fastholde ambitionen om at finde udtryk (indikatorer) for det udbytte, børn har af at gå i dagtilbud. Udbyttet skal selvfølgelig sammenholdes med læringsmiljøet og den pædagogiske praksis. Da dette er kompliceret, har BKF været fortalere for en eksperimentel strategi, hvor man sætter tid af til lokale forsøg med dokumentation, før man lægger sig fast på overordnede modeller. BKF har aktivt ansporet til iværksættelse af lokale forsøg med kvalitetsrapporter med fokus på resultater.

Det er derfor med tilfredshed, at BKF konstaterer, at de statslige aktører har forladt ambitionerne om at opgøre kvalitet i form af få nøgletal og akkreditering og i stedet lægger op til en eksperimentel strategi.

BKF mener, at dette stiller store krav om, at kommunerne formår at etablere samarbejder om en sådan eksperimentel udvikling, så der kan fremlægges brugbare bud på en resultatorienteret dokumentation. Og her må vi ikke være sky over for at inddrage de statslige aktører og faglige organisationer i en alliance for kvalitet i kerneydelserne.

BKF har i perioden været i aktiv dialog med ministerier, BUPL og KL for at præge udviklingen i overensstemmelse med disse synspunkter.

BKFs kontaktperson er Klaus Majgaard

Afbureaukratisering på dagtilbudsområdet

En udløber af kvalitetsreformen er afbureaukratisering. Sigtet er, at vi skal frigøre ressourcer til at udvikle kvaliteten i de pædagogiske kerneydelser ved at fjerne bureaukratiske barrierer. Fra sommeren 2008 er gennemført kortlægninger af tidsforbruget til administration og andre opgaver, som ikke hørte til de pædagogiske kerneopgaver. Der har været foretaget dybere analyser af de regler og krav, som presser tidsforbruget i vejret. Og kulminationen blev regeringens udspil til afbureaukratisering i efteråret 2009.

BKF bakker fuldt op om målet med afbureaukratiseringen, men ser en række farer i processen:

For det første skal vi undgå en alt for simpel og ureflekteret skelnen mellem "det egentlige pædagogiske arbejde" og så "bureaukratiske sysler". F.eks. har der været en tendens til at antage, at det egentlige pædagogiske arbejde var lig med den tid, der tilbringes ansigt til ansigt med børnene. Det er blevet forsøgt at opstille brøker over forholdet mellem direkte børne-relateret tidsforbrug og andet tidsforbrug. Dermed kunne arbejdet med f.eks. læreplaner, sprogvurderinger og refleksion pludselig klassificeres som uheldige bi-processer, som skulle reduceres. Det må slås fast, at et professionelt og børnerelateret stykke pædagogisk arbejde indbefatter refleksion og planlægning. Disse aktiviteter er ikke uvedkommende og bureaukratiske belastninger.

For det andet forudsætter afbureaukratisering et mål for, hvordan vi vil udvikle det pædagogiske arbejde fremover. Hvordan skulle vi ellers kunne skelne mellem, hvilke aktiviteter der er væsentlige, og hvilke der er mindre væsentlige? I afklaringen af, hvad vi fælles ser som kvalitet, og hvordan vi genkender og måler kvali-

tet, er kvalitetsreformen mindre langt – og afbureaukratiseringen kan let blive blind afregulering.

Derimod mener BKF, at afbureaukratiseringen har forbigået en langt større kilde til lettelse af arbejdet i dagtilbuddene. BKF har fra starten anbefalet, at man ikke kun granskede den regulering, som ligger inden for Indenrigs- og Socialministeriets regi, men inddrog alle relevante ministerområder. Det vil også sige regulering med hensyn til personaleforhold, bygninger og fødevarer sikkerhed. En større helhed og koordinering mellem de forskellige områder kunne langt hen ad vejen gøre hverdagen lettere i kommunerne.

I forhold til regeringens udspil om afbureaukratisering er det vigtigt, at kommunerne fastholder og udvikler arbejdet med kvalitet i dagtilbud. BKF opfordrer til, at kommunerne fortsat danner kvalitetsfællesskaber og gerne inddrager ministerier og faglige organisationer. Det er gennem fællesskaber og eksperimenter, at vi kan udvikle kvaliteten og mere fælles forståelse af denne.

BKF har nøje fulgt arbejdet med afbureaukratiseringen og været aktivt opsøgende over for ministerierne for at gøre ovenstående synspunkter gældende.

BKFs kontaktperson er Klaus Majgaard

Partnerskab på dagtilbudsområdet

KL har iværksat 18 projekter, som skal komme med kommunernes offensive bud på udvikling og styring af kvaliteten i de kommunale ydelser. I ét af projekterne er 35 kommuner gået sammen om at komme med bud på nye pejlemærker for landets dagtilbud. Projektet viser, at kvalitet forstås og vurderes på mange forskellige måder, og projektet har været præget af mødet mellem disse forskellige tilgange og forudsætninger.

I år kunne projektet fremlægge et første bud på en kvalitetsrapport samt en temperaturmåling, der opgør indikatorer for kvalitet som afsæt for dialog mellem institutioner, forvaltning og byråd.

BKF finder, at kvalitetsrapporten har særdeles stor betydning. Der er iværksat mange initiativer til styrkelse af kvaliteten i landets dagtilbud. Men der mangler et redskab, som understøtter en dialog om kvalitet på tværs af styringsniveauerne. Her er kvalitetsrapporten et nyttigt bud.

BKF støtter en kvalitetsrapport, hvor indikatorer bruges i en sammenhæng med den lokale læringsforståelse, lokale mål og udfordringer. Og kvantitative og kvalitative informationer indgår i kombination. Det giver en mere meningsfuld og forankret rapportering sammenlignet med løsrevne nøgletal. Der har været rejst forslag om akkreditering, som indebar, at dagtilbuddene skulle dokumentere deres arbejdsprocesser over for et eksternt tilsyn. Kvalitetsrapporten muliggør, at dagtilbuddene står til regnskab for deres væsentlige resultater, uden at behøve kontrol med deres arbejdsprocesser.

BKF opfordrer dog til, at kommunerne giver sig god tid til at udvikle kvalitetsrapportens indhold. Det tager tid og kræver grundig involvering at finde sigende udtryk for resultaterne og børnenes udbytte af dagtilbuddene. Arbejdet indtil nu har vist, at det er lettere at finde tal, der opgør omfanget af aktiviteter og ressourcer (f.eks. antal gennemførte sprogvurderinger). Men det er vigtigt at fastholde ambitionen om at gøre det væsentlige målbart, i stedet for at gøre det målbare væsentligt.

BKF har haft lejlighed til at kommentere et udkast til kvalitetsrapport over for KL. Og på kommunernes kvalitetskonference i marts advokerede BKF aktivt for en eksperimentel strategi, hvor kvalitetsindikatorer for kerne-

ydelse udvikles igennem netværk af lokale eksperimenter.

BKFs kontaktperson er Klaus Majgaard

Madordninger

Ved indgangen til dette år stod kommunerne med en stor og uafklaret udfordring. Der skulle indføres madordninger i dagtilbud med virkning fra det kommende år. Der var konstateret en række større barrierer. Finansieringen var mangelfuld, og der var ikke tænkt på udfordringerne med at etablere og godkende køkkener, som kunne håndtere den nye opgave. Mange steder protesterede forældre mod ordningen.

BKF har som grundholdning, at intensjonerne med ordningen er gode, men at den praktiske tilrettelæggelse af ordningen ikke har været gennemtænkt. I 2008 gjorde BKF opmærksom på dette i sit høringssvar til lovændringen. Herefter har BKF kastet kræfterne ind i at få ordningen til at fungere.

I efteråret 2008 blev der på forslag fra BKF iværksat en dialog mellem

Fødevarestyrelsen og Indenrigs- og Socialministeriet. I vintermånederne hjalp BKF Fødevarestyrelsen og KL med at tilrettelægge en række regionale møder, hvor kommunerne kunne blive vejledt om kravene til køkkener og fødevarerikthed. BKF afgav et fyldigt høringssvar til vejledningen om dette.

Fødevarermyndighederne fik reduceret deres egen opgave med at godkende talrige institutionskøkkener ved at fjerne kravet om, at køkkenerne skulle godkendes forud for ibrugtagningen. For kommunerne giver dette en risiko, da de kan tage køkkenerne i brug og først senere blive konfronteret med fødevarermyndighedernes krav. BKF har søgt at få bragt størst mulig klarhed over disse krav på forhånd. Endvidere følger BKF fødevarermyndighedernes praksis, da der er risiko for, at denne kan være meget forskellig fra område til område. BKF bakker op om et højt niveau af fødevarerikthed, men ønsker, at kommunerne skal have et klart grundlag at forholde sig til.

Ved kommuneforhandlingerne fik kommunerne et år mere til at implementere madordningerne. Og dette byder BKF velkomment. Der er brug for forsøg og erfaringer, som viser, hvordan vi kan bruge madordninger til at styrke sundhed og måltidskultur i dagtilbuddene.

BKFs kontaktperson er Klaus Majgaard

Sprogscreening og den nødvendige sammenhæng

I de sidste år har kommunerne gennemført en omfattende professionalisering af arbejdet med sprogstimulering. Med indførelse af sprogvurderinger er skabt et systematisk og dokumenteret grundlag for at hjælpe børn med at have et godt udgangspunkt for sproglig udvikling og læring.

Der blev skabt en yderligere mulighed for at styrke dette arbejde, da der i år blev indført sprogvurderinger i O.klasse.

Forudsætningen for denne styrkelse er dog, at vi skaber sammenhæng mellem sprogarbejdet i dagtilbud og i indskoling. Der skal være sammenhæng mellem de sprogvurderinger, som kommunerne foretager, når børnene er 3 år, og dem, som vi foretager ved skolestart i 6-årsalderen.

At der er sådan en sammenhæng, synes indlysende: Sprogarbejdet i dagtilbuddene er afgørende for, at børn udvikler begreber og sproglige kompetencer. Dermed lægges også grundlaget for det videre arbejde i skolen, herunder at børnene lærer at læse. Sprogvurderingerne vil forskellige fokus, men de skal muliggøre, at vi kan vurdere sammenhænge og progression i arbejdet. Imidlertid har denne sammenhæng ikke været indtænkt i forslaget om indførelse af sprogvurderinger i O.klasse.

BKF har foreslået, at der bliver udviklet et fælles værktøj til sprogvurderinger som et frivilligt tilbud til kommunerne, som understøtter sammen-

hæng. BKF har også støttet, at kommunerne får mulighed for at vælge, at foretage sprog vurderingen i 6-årsalderen inden skolestart, da nogle kommuner ønsker at bruge vurderingen som grundlag for klasseskole.

BKF har fremført sine synspunkter for både Undervisningsministeriet og Indenrigs- og Socialministeriet. Indtil nu har de to ministerier taget diskussionen op med hinanden. BKF vil i de kommende måneder følge aktivt op på vores forslag til ministerierne.

BKFs kontaktperson er Klaus Majgaard

Evaluering og udvikling på dagtilbudsområdet - EVA

Udviklingen af kvalitet i dagtilbud understøttes af evaluering og vidensopbygning. Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) spiller her en unik rolle, da instituttet ikke alene samler en meget omfattende viden om pædagogiske metoder og deres virkninger, men også bringer denne viden i spil i tætte samarbejder med områdets praktikere.

I 2009 har fokus navnlig været på:

- Fortsat belysning af metoder og effekter inden for sprogstimulering
- Metoder, der bidrager til, at børn får mere lige muligheder
- Anvendelsen af de indførte kvalitetsredskaber, ikke mindst evaluering af kommunernes opfølgning på læreplaner og tilsyn

Resultaterne formidles ikke kun i rapporter og pjecer, men også via EVA-dage og magasinet Bakspejlet.

BKF har en løbende og konstruktiv dialog med EVA. BKF er blevet inddraget både i forbindelse med formulering og igangsættelse af nye undersøgelser og som rådgiver med hensyn til distribution og formidling af materialerne.

I forbindelse med udmøntningen af kvalitetsreformen har der vist sig et stort behov for at udvikle evaluerings-

metoder, som kan give et reelt udtryk for kvalitet og resultater i pædagogisk arbejde i en form, der kan formidles til beslutningstagere på lokalt såvel som nationalt niveau. Det er BKF's opfattelse, at EVA kan spille en central rolle i dette arbejde, da instituttet netop har vist, at det kan opsamle lokale og kvalitative erfaringer og gøre dem anvendelige som grundlag for overordnede beslutninger om politik, regulering og strategier.

BKF arbejder fortløbende på at udbygge samarbejdet om kvalitetsredskaber og evaluering.

BKFs kontaktperson er Klaus Majgaard, som også er personligt udpeget til EVAs bestyrelse

Professionsudvikling og ledelse på dagtilbudsområdet

Kvalitet i dagtilbud bæres af professionalisering og ledelse. I de senere år har kommunerne arbejdet systematisk med efter- og videreuddannelse, læreplaner, dokumentation og evaluering af pædagogiske metoder. Til at understøtte dette har kommunerne på forskellig vis skabt nye organisationer og ledelsesstrukturer, som sætter fokus på pædagogisk ledelse.

Paradoksalt nok er dette blevet fulgt af en udvikling, hvor pædagogfagets tiltrækningskraft og omdømme blandt unge har været vigende. Fra 1997 til 2006 er antallet af studieansøgere med pædagoguddannelsen som 1. prioritet faldet med 57 %. Undersøgelser blandt de potentielle ansøgere viser, at det ikke er lykkedes at formidle den faglige dybde, udfordring og betydning i det pædagogiske arbejde. Dette kan på sigt true den positive udvikling i dagtilbuddenes indhold og kvalitet.

BKF mener derfor, at det er helt nødvendigt at udvikle en professionsstrategi, som omfatter:

- Mange veje til rekruttering til pædagoguddannelsen, f.eks. gennem to-

nede ungdomsuddannelser (f.eks. HF med fokus på pædagogik/psykologi) og mere praktiske veje ind i faget (f.eks. via PAU)

- Muligheder for forskellige karriereveje og specialiseringer (f.eks. specialiseringer i sprogarbejde, pædagogisk idræt, lege- og læremidler etc. samt karriereveje som faglig specialist, udviklingskonsulent eller leder)
- Partnerskaber mellem kommuner og professionshøjskoler om udvikling af uddannelsesindhold, praktikker og studiemiljøer
- Organisatorisk udvikling i kommunerne, som systematisk fremmer pædagogisk faglig ledelse og ledelse af høj kvalitet

I BKF har dagtilbudsnetværket udarbejdet et notat om ovenstående. Der er søgt dialog med BUPL, professionshøjskolerne, KL, Indenrigs- og Socialministeriet om dette. I forbindelse med trepartsaftalens udmøntning har BKF opfordret forhandlingsparterne til at fastholde ambitionen om en sufinansieret praktik med vægt på faglig fordybelse. Det er BKF's klare mål, at der skal etableres en bred alliance mellem alle disse parter for at styrke professionen – og dens tiltrækningskraft.

BKFs kontaktperson er Klaus Majgaard

Undervisning

Kvalitetsrapport

Kommunerne har taget kvalitetsrapporterne på skoleområdet til sig som et redskab til udvikling og opfylder i højere grad end tidligere de formelle krav til rapporterne. Men for at kvalitetsrapporterne kan give størst mulig mening for de kommunale skolevæsenere skal kommunerne arbejde med at tilpasse dem til den lokale kontekst. Sådan lyder hovedkonklusionen i EVAs rapport om kommunernes arbejde med de kommunale kvalitetsrapporter.

Rapporten fra EVA er den anden af tre rapporter bestilt af Formandskabet for Skolerådet. Undersøgelsen skal besvare to centrale spørgsmål: "Hvordan og på hvilke betingelser fungerer kvalitetsrapporterne som et udviklingsredskab for kommuner og skoler? Og hvilken betydning har de for kommunernes og skolernes praksis?". Undersøgelsen løber over tre år og omfatter tre delprojekter:

- Kortlægning af kvalitetsrapporter
- Analyse af kommunernes arbejde med kvalitetsrapporterne
- Kvalitetsrapporternes betydning for praksis

Siden EVA første gang undersøgte de kommunale kvalitetsrapporter, er der sket en positiv udvikling. Rapporterne fra 2008, som er 2. generation, rummer i højere grad de elementer, der er påkrævet i bekendtgørelsen om kvalitetsrapporter. Til gengæld er der stadig et stykke vej at gå før alle kvalitetsrapporterne fungerer som reelle, lokale redskaber til at udvikle de kommunale skolevæsenere.

Både kommunalpolitikere, forvaltninger og skoler skal tage stilling til, hvordan de i deres kommune får mest ud af kvalitetsrapporten og bedst holder øje med og udvikler kvaliteten af lige netop deres lokale skolevæsen.

BKF er meget enig i rapportens anbefalinger i forhold til at sikre, at der sker en lokal tilpasning af arbejdet med kvalitetsrapporten, så kommunalbestyrelsens mål for skolevæsenets kvalitet og udvikling bliver omdrejningspunktet. På den måde kan rapporten på den ene side give kommunalbestyrelsen viden om skolernes arbejde med at opfylde målene og forudsætningerne for dette arbejde, og på den anden side bliver de politiske mål styrende for, hvordan man arbejder med kvalitetsrapporten.

Skolestyrelsen har som en del af Undervisningsministeriets tilsynsopgave gennemført en screening af kommunernes kvalitetsrapporter fra skoleåret 2007/2008, og de har konstateret, at en række kvalitetsrapporter har betydelige mangler, men har valgt at lægge vægt på, at kommunerne er i en indkøringsfase.

BKF finder det positivt, at arbejdet i regelsaneringsudvalget har betydet en ændring af tidsfristerne vedrørende kvalitetsrapporten, og BKF håber, at udfordringsretten vil blive anvendt til at høste nye erfaringer med andre ændringer i forhold til bekendtgørelsen. BKF er desuden af den opfattelse, at der er tale om store kvalitetsforbedringer i de enkelte kommuners kvalitetsrapporter fra sidste år til i år.

Sammen med en række andre parter har BKF været med til at arrangere en

konference om udviklingen i arbejdet med kvalitetsrapporten.

Der vil også i det kommende år være behov for på forskellig vis at sikre videndeling på området, og BKF vil i den forbindelse i særlig grad være opmærksom på formidlingen af gode erfaringer i forhold til den faglige helhedsvurdering, som flere kommuner ifølge Skolestyrelsens tilsynsrapport har haft problemer med.

BKFs kontaktperson er Anna Marie Illum

Elevplaner

Af EVAs evalueringsrapport fremgår det, at skolerne er nået langt i arbejdet med elevplaner, og BKF er enige i, at der stadig er yderligere implementeringsarbejde på dette område, men vi ønsker samtidig at gøre opmærksom på, at de tre perspektiver, som elevplanerne skal opfylde kan virke modsatrettede i forhold til elevplanernes udformning og sprogbrug, som det også fremgår af EVAs evaluering.

Elevplanens formidlingsform er derfor et vigtigt opmærksomhedspunkt i denne sammenhæng. Som redskab i skole-hjem-samarbejdet er det vigtigt, at det skriftlige indhold er forståeligt for alle, og at det er kort, konkret, konstruktivt og fremadrettet. Men for at lærerne selv skal kunne bruge elevplanerne som internt arbejdsredskab, kan der være behov for at udfolde evalueringen af eleven i en professionel terminologi. BKF finder det positivt, at der via udfordringsretten er mulighed for forsøg med elevplaner, men samtidig er det vigtigt, at formålet med elevplanerne fastholdes.

BKFs kontaktperson er Anna Marie Illum

Evaluering og nationale test

BKF er positiv over for initiativer og redskaber, der kan være med til at styrke evalueringskulturen. Både elevplaner, kvalitetsrapporter, test og nationale analyser kan have den effekt, hvis initiativerne giver plads til den lokale dialog og dermed støtter den professionelle tilgang til opgaven.

Når rammerne bliver for stramme og bindingerne for mange, er der altid en risiko for, at det bliver form og struktur, der tager over, og indholdet, der taber. Det er vigtigt, at professionen er med til at udvikle, fordi det samtidig er med til at bevare professionalismen.

BKF er tilfreds med, at undervisningsministeren og forligspartierne har valgt at udskyde de nationale test indtil de lever op til kravene om, at de skal være et pædagogisk værktøj for lærerne. Til gengæld finder vi det kritisk, at der indtil nu ikke er skabt et tilfredsstillende grundlag for gennem-

førelse og implementering af testene. Det skaber usikkerhed i systemerne i forhold til, hvad der gælder, og hvor mange kræfter man skal kaste ind i det.

BKFs kontaktpersoner er Anna Marie Illum og Gunnar Nordestgaard

Skolestart

Fra 1. august 2009 er børnehaveklassen obligatorisk og en bekendtgørelse vedrørende målsætning for SFO skal implementeres. Der er blevet sat fokus på samarbejdet mellem dagtilbud og skole, som BKF længe har foreslået, men samarbejdet mellem lærere og pædagoger i indskolingen er der endnu ingen afklaring på.

Til gengæld er der mulighed for at afprøve forskellige modeller for undervisningsassistenter i folkeskolen, som en del af Undervisningsministeriets projekt Skoleudvikling.

Projektet omfatter fem delprojekter:

- Undervisningsassistenter i folkeskolen
- Turbodansk
- Erhvervsklasser
- Pædagogisk anvendelse af IT i folkeskolen og
- Lokale taskforces for skoleudvikling

De tre første projekter er en del af Globaliseringsaftalen, projekt 4 er en del af satspuljeforliget for 2009 og det sidste projekt er Undervisningsministeriets egne midler.

BKF er af den opfattelse, at det er vigtigt at få afprøvet nye organiseringsformer herunder deltagelse af andre personalegrupper i folkeskolens arbejde.

BKFs kontaktpersoner er Anna Marie Illum og Karen Margrethe Eriksen

Skolerådet

Rådet for Evaluering og Kvalitetssikring af Folkeskolen – i daglig tale Skolerådet – blev nedsat af undervisningsministeren i 2005.

Skolerådet har til opgave at følge, vurdere og rådgive undervisningsministeren om det faglige niveau, den pædagogiske udvikling og elevernes udbytte af undervisningen i folkeskolen og ungdomsskolen. Skolerådet ledes af et formandskab bestående af 3-5 personer med særlig indsigt i forhold vedrørende folkeskolen, og formandskabet har kompetence til at beslutte, hvilke evalueringer EVA skal gennemføre på folkeskoleområdet. Formandskabet udpeges af undervisningsministeren for en treårig periode.

Formandskabet skal hvert år afgive en beretning til undervisningsministeren. Rådets tredje beretning udkom i februar 2009. Beretningen var meget omfattende og en god opsamling på folkeskoleområdet. Det fremgår bl.a., at det målrettede arbejde i kommunerne og på skolerne har udmøntet sig i forbedring af resultater på flere fagom-

råder. Beretningen efterlader overordnet et indtryk af et skolesystem i en positiv udvikling og med et højt aktivitetsniveau.

BKF tilslutter sig Formandskabets anbefalinger vedrørende en undersøgelse af sammenhængen mellem resourceforbrug, metoder og resultater i forhold til sprogvurdering i skolestarten.

Formandskabet har i forhold til arbejdet med kvalitetsrapporten en række anbefalinger, hvor der efter BKF's opfattelse ikke er taget tilstrækkelig højde for, hvordan der arbejdes i kommunerne. Formandskabet anbefaler f.eks., at der udarbejdes en vejledning i udformning af handleplaner i forlængelse af arbejdet med kvalitetsrapporten. I kommunerne forsøger man at gøre kvalitetsrapporten til en del af den almindelige mål- og rammestyring, som det bl.a. fremgår af KLS rapport om styring på folkeskoleområdet. Det betyder, at der i kommunerne formuleres mål, handleplaner, indsatsområder alt efter, hvilket styringskoncept, der er gældende i de enkelte kommuner.

Bekendtgørelsen i forhold til kvalitetsrapporten fastlægger, at kommunalbestyrelsen skal vedtage handlingsplaner, hvis det faglige niveau på en skole ud fra en helhedsvurdering, som det bl.a. kommer til udtryk i testresultater og prøveresultater, ikke er tilfredsstillende. Det er sjældent den form for handlingsplaner, der er tale om, når man går tættere på de enkelte kommuners indsatsområder eller handleplaner.

Efter BKF's opfattelse er der ikke brug for, at der udarbejdes vejledning på dette område, som formandskabet lægger op til. Via partnerskaber er der god udvikling i forhold til videndeling – særligt når det drejer sig om, hvordan man synliggør og følger op på de pædagogiske processer. De elementer, som formandskabets efterlyser i

handlingsplanerne er ikke nødvendigvis en del af den politiske beslutningsproces, men kan være en opgave som efterfølgende ligger til udmøntning i administrationen, hvor disse handleplaner derefter formuleres.

BKF lægger vægt på, at kvalitetsrapporten ikke bliver et mål i sig selv, men at den er et dialogredskab, som bliver tænkt sammen med de øvrige styringselementer i kommunen. BKF finder det væsentligt, at formandskabet finder en form, der ikke lægger op til yderligere bureaukratisering og at man i forhold til anbefalinger til kommunerne tager udgangspunkt i de mange initiativer, der allerede er i gang.

Beretningen kan læses på skolerådets hjemmeside www.skoleraadet.dk

Udover mødet vedrørende beretningen afholder skolerådet mindst ét årligt møde.

BKF's repræsentant i Skolerådet er Anna Marie Illum

Specialundervisning

Sidste år udarbejdede BKF et debatoplæg på specialundervisningsområdet og også i det forløbne år, har specialundervisningen fyldt i både arbejde og debat. DPU er kommet med en rapport "Effekter af specialundervisningen" (Egelund og Tetler), som på udmærket vis sætter fokus på, hvilke metoder og organiseringer, der er de mest effektive og EVA er kommet med en rapport vedrørende vidtgående specialundervisning efter kommunalreformen.

De seneste 20 år er udgifterne til specialundervisning steget, og at knække kurven på specialundervisningsområdet er en etisk, pædagogisk og økonomisk udfordring, der kalder på tydelig ledelse og engagement.

I rapporten fra EVA peges der på behov for løbende visitering til specialtilbud. BKF er af den opfattelse, at der her bør skelnes mellem de forskellige målgrupper. Generelt vil der ikke

være behov for akutte visiteringer, hvis der hele tiden er et grundigt forarbejde forud for den årlige visitering. Dette gælder dog ikke elever i AKT-problemer, hvor der ofte kan være behov for kortere sagsge.

Det er BKF's opfattelse, at der er behov for yderligere forskning på området for at få belyst, hvilke tiltag, metoder og organiseringer, som samlet giver det bedste resultat for de børn, det handler om.

BKF ser desuden gerne, at der sker en nydefinering af begrebet specialundervisning.

BKF anbefaler, at den enkelte kommune gennemfører et servicecheck på balancen mellem almenundervisningen og specialundervisningen.

BKF's kontaktperson er Anna Marie Illum

10. klasse

10. klasse har forsat en stor tiltrækningskraft på unge i hele landet enten i form af et 10. klassetilbud i hjemkommunen eller et tilbud på efterskole. Andelen, der benytter et efterskoletilbud, er forsat stigende og udgør ca. halvdelen af det samlede antal elever, der går i 10. klasse.

Lovændringen på 10. klasseområdet i 2008 har betydet en præcisering af indholdet i 10. klasse: Den skal målrettes de elever, der har behov for yderligere kvalificering og afklaring i forhold til valg af ungdomsuddannelse. Samtidig skal 10. klasse forsat samle de unge op, som falder fra en påbegyndt ungdomsuddannelse.

Det er i loven præciseret, at 10. klasse ikke er en fortsættelse af grundskolen, men at den er defineret som overgangen til ungdomsuddannelsen. I elevernes uddannelsesplan skal det derfor også stå helt klart, hvad det er den enkelte elev vil opnå ved at gå i 10. klasse.

En række tidligere valgfag er blevet erstattet af 9 tilbudsfag. Det har sammen med de obligatoriske fag, brobyg-

ning (obligatorisk og frivillig), en målrettet læseundervisning til elever med læsevanskeligheder og de halvårslige prøver betyder en vanskeligere tilrettelæggelse ude i kommunerne og en fordyrelse, blandt andet når tilbudsholdene er meget små.

BKF ser gerne, at ungdomsuddannelserne – herunder 10. klasse – samles i centre, hvor der både er det uddannelsesmæssige fællesskab og et attraktivt ungdomsmiljø. I disse centre vil der kunne samarbejdes på tværs af uddannelsesretningerne. Det vil styrke identiteten for den enkelte unge.

Ændringerne omkring 10. klasse giver præciseringer i forhold til indholdet og samtidig øges fleksibiliteten for den enkelte unge i undervisningstilbuddet efter de obligatoriske 10 års undervisningspligt i skolen. BKF lægger vægt på, at der i forhold til 10. klasse sikres sammenhæng mellem Fælles

Mål, Lov om folkeskolen og Lov om vejledning om valg af uddannelse og erhverv, således at vejledningsopgaven indgår hensigtsmæssigt i den nye læseplan.

BKFs kontaktperson er Karl Erik Olesen

Ansvar og skolestruktur

Efter et langt forarbejde, er der kommet ændring af folkeskoleloven med præcisering af ansvarsforholdene på folkeskoleområdet. Forarbejdet omfattede desuden muligheder for fælles ledelse og ændringer omkring skolestruktur.

Elementerne vedrørende fælles ledelse og skoler med flere afdelinger er ikke med i lovændringen.

I forbindelse med debatten gav BKF udtryk for, at en skolestruktur med hele kommunen som ét skoledistrikt og én skole som hovedskole og alle de andre skoler som afdelinger ikke er i

overensstemmelse med intentionen i lovgivningen, idet selve ideen med et skoledistrikt med det dertilhørende retskrav dermed bortfalder.

Hvis man hindrer kommunerne i at etablere afdelingsskoler, så kan man efter BKFs opfattelse utilsigtet komme til at nedlægge flere skoler.

BKFs hørings svar vedrørende lovændringen og en opsamling af ændringerne i loven kan ses på BKFs hjemmeside. *BKFs kontaktperson er Anna Marie Illum*

Afbureaukratiseringsudvalg

BKF har deltaget i et afbureaukratiseringsudvalg nedsat af Undervisningsministeriet. Udvalgets opgave var at komme med forslag til regelforenkling og fjernelse af unødigt bureaukrati på skoleområdet.

Udvalgets rapport om bl.a. elevplaner, kvalitetsrapporter, fritagelse for prøver og test, indstilling til specialun-

dervisning har givet anledning til en række lovændringer bl.a. vedrørende elevplaner, kvalitetsrapporter og henvisning til specialundervisning. Næste del af afbureaukratiseringen er den såkaldte udfordringsret og forskellige kortlægninger i forhold til kommunerne med det formål at afdække mulige afbureaukratiseringsområder her.

BKF har i forbindelse med dette initiativ, som vi tilslutter os, gjort opmærksom på, at ikke kun lovgivning, men også analyser og undersøgelser medfører bureaukrati og dokumentation. Kommunerne vurderes i disse sammenhænge ofte på, om de har skriftlige procedurer eller retningslinier for dette eller hint, og undersøgelseskonceptet hviler på, at kommunen ikke har styr på skolevæsenet, hvis de ikke har disse skriftlige procedurer eller retningslinier – også selv om kommunen har en udmærket og velfungerende praksis. Dette kan medvirke til bureaukratisering, fordi den

enkelte kommune ser sig nødsaget til i øget omfang at skriftliggøre og formalisere.

BKFs kontaktperson er Anna Marie Illum

Opfølgning på PISA

I forlængelse af PISA 2006, offentliggjort december 2007, indgår BKF i et samarbejde med KL, Danmarks Lærerforening, Skolelederne og BUPL vedrørende drøftelse af konkrete indsatsområder.

Parterne har fået fælles viden om mange spændende forskningsresultater, men har udvalgt fire ligeværdige, særligt tydelige opmærksomhedsfelter:

- Fællesskabet har stor betydning for børn og unges læring og læringslyst
- Læsning har stor betydning for unges selvværd og livsmål
- Der er et stort uddannelsesmæssigt potentiale blandt indvandrere
- Aktiv familiekultur er vigtig for børn og unges uddannelse

Samarbejdet har resulteret i et fælles notat "Gør fælles viden om læring til fælles handling" med fokus på disse fire områder, som udkom i forbindelse med skolestart 2009. Notatet, som ligger på BKFs hjemmeside, giver en række fælles anbefalinger baseret på anerkendt viden fra forskellige forskere. *BKFs kontaktpersoner er Anna Marie Illum og Poul Edvard Larsen*

Partnerskab om skoleledelse

Undervisningsministeriet har, som en opfølgning på OECD-rapporten "Improving School Leadership" og dens anbefalinger, inviteret til etablering af et partnerskab sammen med Skolelederne, KL og BKF.

Formålet er at skabe en ramme for en dialog om, hvilke behov Skolelederne, KL og BKF ønsker prioriteret i forhold til at udvikle og forbedre betingelserne for ledelse i folkeskolen.

Der er endnu ikke fundet en form for samarbejdet i dette forum.

BKF finder det nyttigt, at der samarbejdes om talentudvikling og kompetenceudvikling af skoleledere, men mener i øvrigt, at de andre felter omkring skoleledelse er et kommunalt ansvar.

BKFs kontaktperson er Anna Marie Illum

Sorø-møde om naturfag

Traditionen tro inviterede undervisningsminister Bertel Haarder skolefolk, repræsentanter for erhvervslivet, eksperter, embedsmænd, praktikere og politikere til møde på Sorø Akademis Skole. Mødet blev afholdt den 4.-6. august under temaet: "Natur, teknik og sundhed, for alle og for de få, i bredden og i dybden".

Mødet blev traditionen tro gennemført på højskolemanér med åben og bred diskussion og med udgangs-

punkt i en række oplæg, der skulle sætte gang i debatten. De enkelte temaer, som indgik i debatten kan ses på Undervisningsministeriets hjemmeside.

Flere var inde på, at den store opgave består i at brede interessen for faget ud, idet vi allerede har fat i de elever, der tænder på faget, og at vi skal finde ud af, hvordan det kan være, at elever, som finder faget spændende, alligevel vælger det fra i det videre uddannelsesforløb.

Også traditionen tro blev en del af opmærksomheden rettet mod folkeskolen og læreruddannelsen, som de to steder, hvor det hele starter. BKF gjorde her opmærksom på, at folkeskolen i de kommende år vil komme til at mangle lærere med en naturfaglig kompetence og at der er behov for, at

universiteter, professionshøjskoler og kommuner styrker samarbejdet på det naturfaglige område. BKF pegede endvidere på, at der er behov for en meget differentieret indsats afhængig af de forskellige aldersgrupper, institutioner og uddannelsesområder.

Som en del af Sorø-mødet var deltagerne inviteret til indvielse af det nye Mærsk Mc-Kinney Møller Videntcenter. Centret er placeret på akademiets grund og skal blandt andet give talentfulde grundskole- og gymnasieelever mulighed for studieophold med samvær og undervisning i den nyeste forskning inden for naturvidenskab.

Den netop offentliggjorte undersøgelse vedrørende linjefagsuddannelse på folkeskoleområdet viser, at der stadig er et problem i forhold til tilstrækkelig uddannelseskompetence på naturfagsområdet, men også at der er en væsentlig forbedring i forhold til tidligere. Undersøgelsen er omtalt på BKFs hjemmeside.

Fra BKF deltog Anna Marie Illum og Per B. Christensen

Skarrildhus-konferencen

"Faglige udfordringer for alle" var overskriften for Undervisningsministeriets årlige konference på Skarrildhus. Konferencen blev en status over, hvordan det står til med undervisningsdifferentieringen i folkeskolen. Undervisningsdifferentiering blev et bærende princip i forbindelse med ændringen af folkeskoleloven i 1993. Derfor blev konferencen åbnet med en sammenligning med ønsket om et serviceeftersyn på en 16 år gammel bil, der har stået og samlet støv i garagen. Denne bil blev under konferencen skubbet ud af garagen, støvet af, vasket, poleret og gjort klar til gensyn. Professor Niels Egelund fandt den i garagen og fortalte forhistorien. Adjunkt Franz Ørsted Andersen fortalte om, hvad der var sket i Finland, mens bilen havde stået parkeret.

Direktør Agi Csonka, Danmarks Evalueringsinstitut redegjorde for den væsentlige infrastruktur i forhold til sammenhænge og ansvar for, at bilen igen kommer på gaden. Lektor Hans Henrik Knoop forklarede om bilens dynamik i forholdet mellem den enkelte og fællesskabet, hvor dynamikken opstår mellem kravene og forventningerne om resultater (grader af integration) i forhold til menneskets iboende trang og lyst til at adskille sig fra mængden (grader af differentiering). Afslutningsvis gav fem organisationer i form af repræsentanter fra Skole og Samfund, Danske Skoleelever, BKF, KL, Skolelederne og Danmarks Lærerforening hver deres bud på, hvordan bilen igen kommer ud at køre.

BKF var her meget enige med de øvrige om at øge oktantallet i den benzin, der skal få hjulene til at rulle hurtigere, så den 16-årige bil læsset med undervisningsdifferentiering kan komme op i fart!

BKFs kontaktperson er Gunnar Nordestgaard

Uddannelse for unge med særlige behov

Folketinget vedtog d. 6. juni 2007 "Lov om ungdomsuddannelse for unge udviklingshæmmede og andre unge med særlige behov". Ungdomsuddannelsen giver fortsat anledning til en række drøftelser i den enkelte kommune omkring forhold som kræver afklaring, herunder koordineringen mellem bl.a. børne- og ungeområdet, jobcentre og voksensocialområdet.

Formålet med ungdomsuddannelsen er, at unge udviklingshæmmede og andre unge med særlige behov opnår personlige, sociale og faglige kompetencer til en så selvstændig og aktiv deltagelse i voksenlivet som muligt og eventuelt til videre uddannelse og beskæftigelse.

De fleste kommuner har valgt en model, hvor den enkelte unge optages

på decentrale uddannelsessteder. Enkelte kommuner har valgt en mere central model, hvor ungdomstilbuddet tilpasses den enkelte unge, og hvor der samtidig sikres et uddannelsesmiljø med muligheden for udvikling af sociale relationer i tilknytning til undervisningen.

BKF betragter det fortsat som nødvendigt at vurdere økonomien i den særlig tilrettelagte ungdomsuddannelse. Det er tvivlsomt, om økonomien i ungdomsuddannelsen kan klares inden for de rammer, som ligger til grund for ministeriets udregninger, og BKF opfordrer til, at økonomien i uddannelsen afklares endeligt.

BKFs kontaktperson er Karl Erik Olesen

Uddannelse til alle

I de senere år er der sket et fald i antallet af unge, der får en kompetencegivende uddannelse. BKF har også i 2009 deltaget aktivt i debatten om, hvordan vi får flere til at tage en uddannelse – ikke mindst drengene. Der henvises til en række artikler på www.bkchefer.dk

Ved optaget til ungdomsuddannel-

ser og videregående uddannelser i sommeren 2009 ser det ud til, at kurven er knækket og at flere unge igen søger ind i uddannelsessystemet.

Men der er ingen grund til at hvile på laurbærrene.

BKF har derfor foreslået, at vi ser på folkeskolens praksis i forhold til de 20%, og at vi vurderer behovet for nye tilbud efter folkeskolen til de unge, vi ikke kan nå med de eksisterende tilbud.

Tilsvarende har BKF foreslået, at vi fokuserer på delkompetencer. Det er bedre med nogen erhvervskompetence end med slet ingen, og at merit-tænkningen også kan anvendes i »mindre bidder« frem mod en samlet erhvervskompetence. Her er erhvervsgrunduddannelsen (egu) et værktøj, der skal anvendes meget mere og langt mere målrettet.

Endelig er ikke mindst kommunerne forpligtet til at skabe alternative indgange til arbejdet på de store velfærdssområder. Her drejer det sig også om praksis først, men med stor vægt på personlig udvikling, mentorordninger og fagligt fundament.

En række kommuner er i gang med

at høste de første erfaringer med projekt "Ungdomsuddannelse til alle" i et tæt og forbilledligt samarbejde med KL og Undervisningsministeriet.

BKF har foreslået undervisningsministeren, at disse erfaringer samles og lanceres i en central uddannelsesstrategi for de 20%, der i dag ikke får en ungdomsuddannelse og at dette arbejde også indgår i den ungdomskommission, som BKF har foreslået nedsat.

BKFs repræsentant i referencegruppen om "Uddannelse til alle" er Per B. Christensen

Produktionsskoler

Produktionsskolernes rolle i uddannelsessystemet blev drøftet i forbindelse med BKF's deltagelse i beskæftigelsesministerens miniseminar om unge, uddannelse og beskæftigelse i juni 2009.

Produktionsskolerne har efter BKF's opfattelse en vigtig rolle at spille, som et led i målsætningen for at få flere unge til at tage en kompetencegivende ungdomsuddannelse.

BKF foreslår, at den enkelte kommune drøfter uddannelsespolitiske og arbejdsmarkedspolitiske kriterier for unges optagelse på produktionsskole med UU-centrene.

BKF ser dog helst, at kommunerne ud fra en samlet uddannelses- og arbejdsmarkedspolitisk vurdering får driftsansvaret for produktionsskolerne, således at skolerne kunne tænkes ind i en samlet kommunal ungestrategi.

BKF foreslår, at der indgås samarbejdsaftaler mellem kommuner og produktionsskoler, og at der skabes brobygningsaftaler mellem produktionsskoler og erhvervsskoler, således at en ung ikke optages på en produktionsskole, uden at der foreligger en videre uddannelsesplan.

Endelig foreslår BKF, at der iværksettes en større oplysningskampagne for at sikre, at flere unge, der er usikre på deres endelige erhvervsuddannel-

sesvalg, anvender den mulighed, der er i lovgivningen, nemlig at de søger optagelse på en erhvervsskole, men vælger at tage den første og mere introducerende del på en produktionsskole.

BKF's kontaktperson er Per B. Christensen

Sprogcentre for voksne

BKF har i det seneste år beskæftiget sig med pædagogiske og administrative tilsyn med sprogcentrene.

BKF har i foråret 2009 holdt et oplæg for forstanderne på sprogcentrene om emnet og understreget behovet for et styrket tilsyn, der:

- Er udviklings- og dialogbaseret
- Har fokus på ledelse og ledelsesudvikling
- Medvirker til at styrke sprogcentrets evalueringskultur og selvrefleksion – effektmåling – brugerundersøgelser – resultatkontrakter – løbende evaluering af undervisningen

- Giver rum til ledelse på institutionen, idet det er centrets ledelse, der må garantere kvalitetssikringen i dagligdagen

KL har – bl.a. affødt af BKF's oplæg – nedsat en arbejdsgruppe, der skal udarbejde et forslag til indhold i tilsynet med sprogcentrene.

BKF's kontaktperson er Per B. Christensen

Høringssvar på undervisningsområdet

BKF har i denne periode afgivet en række høringssvar i forbindelse med ændringer i folkeskoleloven og de heraf afledte konsekvenser for bekendtgørelser og vejledninger.

Høringssvarene er her oplyst i datorækkefølge og vil i deres fulde udstrækning kunne læses på BKF's hjemmeside.

Udkast til bekendtgørelse om foranstaltninger til fremme af god orden i folkeskolen

BKF finder det positivt, at bekendtgørelsen betoner det fælles ansvar mellem elever, forældre og skolens medarbejdere i forhold til at sikre et godt undervisningsmiljø, og at der i bekendtgørelsen lægges vægt på, at bekendtgørelsen gælder for hele skolens virksomhed og finder anvendelse på alle forhold, der er egnet til at påvirke den gode orden i skolen.

BKF opfatter, at bekendtgørelsen præciserer, at grundlaget er respektfulde relationer, og at det er vigtigt, at de regler, der er gældende, er kendt af alle parter.

Udkast til forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen og lov om vejledning om uddannelse og erhverv (Samordning af elevplan, uddannelsesbog og uddannelsesplan samt ændring af procedure for henvisning til specialundervisning i enkelte fag)

BKF tilslutter sig de foreslåede ændringer, som ligger i forlængelse af de anbefalinger, BKF har været med til at fremføre i udvalget vedrørende afbureaukratisering.

Vejledning om specialundervisning i dagbehandlingstilbud og anbringelsessteder

BKF tilsluttede sig behovet for en vejledning på området. Vejledningen samler på udmærket vis op på de forskellige bestemmelser i anden lovgivning, som har relation til området. Enkelte steder er en sådan henvisning eller uddybning dog ikke til stede. Det gælder f.eks. i afsnittet om magtændelse, hvor reglerne godt kunne tydeliggøres eventuelt funderet i servicelovens bestemmelser.

Udkast til forslag til lov om oprettelse af nationalt center for undervisning i natur, teknologi og sundhed

BKF tilslutter sig oprettelsen af et sådant center, som en opfølgning på rapporten "Et fælles løft" fra 2008, og de arbejdsopgaver, lovforslaget beskriver, falder godt i tråd med de initiativer, der for øjeblikket tages i forskellige kommuner. I forhold til udpegnings af centrets bestyrelse er det efter BKF's opfattelse vigtigt at være opmærksom på, at der vil være behov for både fagfaglig viden og viden om de områder og systemer, som det er centrets opgave at indgå i forskellige former for samspil med. BKF finder de fire evalueringsområder, som er nævnt i bemærkningerne i lovforslaget, meget relevante.

Udkast til forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen (ansvarsloven)

BKF tilsluttede sig lovens præcisering af, at kommunalbestyrelsens ansvar gælder for både den enkelte skole og for det samlede skolevæsen, og at kommunalbestyrelsen har kompetence til at træffe enhver beslutning om folkeskolen inden for det gældende lovgrundlag bortset fra de beslutninger, der forudsætter en særlig sagskundskab eller er henlagt til en anden myndighed.

BKF tilsluttede sig ligeledes lovforslagets præciseringer af ansvarsforholdene, og de afgrænsninger der følger heraf i forhold til kommunalbestyrelse og skolebestyrelse. Lovforslaget tydeliggør, at den pædagogiske ledelse tillægges skolelederen som en egentlig selvstændig ledelsesbeføjelse, hvilket er med til at præcisere ledelsens handlerum.

BKF tilsluttede sig ændringen vedrørende skolelederens kompetence i forbindelse med klassetransferring, men foreningen er også af den opfattelse, at det er et stort ansvar og at det er vigtigt at sikre, at det ikke

fører til en egentlig kulturændring, hvorfor foreningen kan tilslutte sig beslutningen om at evaluere denne bestemmelse efter en årrække. Det samme gælder kompetencen til at overflytte en elev til en anden skole.

BKF finder intentionen med ændringen i § 44 stk. 4 vedrørende ordensregler og værdiregelsæt positiv, men er i øvrigt af den opfattelse, at et værdiregelsæt er et problematisk begreb. Tydelighed og klare forventninger i forhold til adfærd er positivt, men at bruge værdibegrebet sammen med regler fratager noget af det centrale fra værdibegrebet, f.eks. at værdierne kan være retningsgivende, men at de er uklare, at de kommer til udtryk som sædvane, at de afhænger af konteksten osv.

BKF er desuden meget positiv over for ændringer i loven vedrørende mulighed for forskudt valg, opstilling af kandidater på forældremøder og fjernelse af henvisningen til lov om kommunale valg. BKF ser frem til, at de ændringer loven indebærer, vil blive brugt til at fastsætte mindre bureaukratiske og mere fleksible regler om valg til og medlemskab af skolebestyrelsen.

Bekendtgørelse om krav til indholdet af mål- og indholdsbeskrivelser for skolefritidsordninger

BKF støttede det oprindelige lovforslag om fastsættelse af mål og indholdsbeskrivelser for skolefritidsordningerne, som de var udfoldet i bemærkningerne, og BKF pegede i den forbindelse på vigtigheden af, at der bliver stor lokal frihed. Vores begrundelse var blandt andet, at den store forskellighed i forhold til skoledagens længde betyder, at der er store forskelle fra kommune til kommune og fra skole til skole i forhold til både dækningsgrad og i forhold til, hvad der indholdsmæssigt giver mening. BKF tilsluttede sig bekendt-

gørelsen, idet denne vinkel efter vores opfattelse er fastholdt. Vægten er i stor udstrækning lagt på vigtigheden af, at man lokalt forholder sig til og skaber en højere grad af synlighed i forhold til mål og indhold.

BKF havde kun en enkelt indsigelse i forhold til § 7, hvor bekendtgørelsen efter BKF's opfattelse bevæger sig over

i et vejledningsfelt ved at pege på, hvilke andre parter udover skolebestyrelsen kommunalbestyrelsen evt. kunne inddrage i en høring. Indsigelsen mod dette afsnit er fra BKF's side af principiel karakter, da vi er helt enige i vigtigheden af, at der lægges en proces til rette, der inddrager alle relevante parter.

Udkast til vejledning om specialundervisning for voksne

BKF synes, der er meget positivt, at der kommer en ny vejledning på området og at vejledningen indeholder relevante beskrivelser af de tilgrænsende lovområder. Generelt kunne BKF tilslutte sig vejledningens indhold, men BKF havde en række meget konkrete bemærkninger, som kan ses på hjemmesiden.

Udkast til bekendtgørelse om indberetning til Uddannelsesguiden

BKF har ingen bemærkninger til ændringerne. BKF ser det som en nødvendighed, at Uddannelsesguiden, som den eneste nationale database er fyldestgørende.

Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om vejledning om gennemførelse af uddannelser på Undervisningsministeriets område

BKF har ingen bemærkninger til ændringerne, idet ændringen alene betyder en udvidelse af bekendtgørelsens område til også at omfatte almen voksenuddannelse og gymnasiale enkeltfag, når eleven på grund af undervisningens omfang er SU-berettiget.

BKF's kontaktperson er Anna Marie Illum

Kultur og fritid

Kultur i hele landet - kulturaftaler

Loven om kulturaftaler giver mulighed for at indgå frivillige kulturaftaler mellem kommunerne og kulturministeren. Kulturaftalerne indgås for at understøtte det lokale og regionale kulturpolitiske engagement. Aftalerne giver større lokal dispositionsfrihed og sætter samtidig fokus på regionale kulturpolitiske initiativer.

Som led i kulturaftalerne overføres en række statslige tilskud til musik-, teater- og museumsforhold til kulturregionerne (de kommuner der har indgået en kulturaftale) som en rammebevilling. Den statslige rammebevilling modsvares af kommunal – samt evt. regional – medfinansiering.

Alle kommuner bortset fra de 29 kommuner i Hovedstadsregionen samt en enkelt jysk kommune indgår i et samarbejde i en kulturregion om en kulturaftale.

Kulturminister Carina Christensen har hen over sommeren gennemført en Danmarksturné, hvor hun har mødet med alle kulturregionerne samt med kulturpolitikere i Hovedstadsregionen og har i den forbindelse drøftet kulturpolitik med centrale lokale beslutningstagere. Danmarksturnéen afsluttedes med et kulturpolitisk topmøde i september.

Der har været særlig fokus på tre hovedtemaer: kultur og dannelse, nye brugergrupper og videnssamfundets muligheder. I forlængelse af dialogen kommer kulturministeren med et nyt udspil om kultur for alle i hele landet.

Ministerens besøg rundt om i landet er blevet modtaget positivt af kommu-

nerne. BKF er inviteret til dialog med Kulturministeriet i efteråret om udarbejdelse af ministerens nye udspil til kultur for alle i hele landet.

BKF er af den opfattelse, at kulturaftalernes potentiale i fremtiden afgøres af, om kulturaftalerne tilfører området merværdi, herunder understøtter samarbejde og aftaler om arbejdsdeling f.eks. på museums-, musik- og billedkunstområdet. Det forudsætter, at kulturaftalerne i praksis når ud over det målformulerende og hensigtserklærende.

BKFs kontaktperson er Flemming Olsen

Biblioteksudvalg

Kulturministeren har nedsat et udvalg om folkebibliotekernes rolle i videnssamfundet. Udvalget har afholdt sit første møde i foråret 2009 og forventes at afslutte sit arbejde i begyndelsen af 2010.

Udvalget skal bygge videre på rapporten: "Fremtidens biblioteksbetjening af børn" og især beskæftige sig med betjening af unge og voksne. Udvalget skal vurdere folkebibliotekernes rolle i forhold til videnssamfundets udfordringer, globaliseringsstrategiens fokus på uddannelser, livslang læring og den samfundsmæssige sammenhængskraft.

BKF har i udvalgsarbejdet fokuseret på følgende tre fokusfelter: Det ene er de bibliotekssvage grupper. Hvem er de? Og hvordan styrker vi bibliotekernes tilgængelighed? Det andet fokusfelt er børn og unge. Ikke mindst i forhold til at fastholde unge som brugere af bibliotekerne ser BKF nødvendigheden af nytænkning. Det tredje tema er,

hvordan man udvikler lærings- og vidensmiljøer på bibliotekerne i samspil med uddannelsesinstitutionerne lokalt.

BKF ser frem til resultatet af udvalgsarbejdet og ønsker med udvalgsarbejdet en nuancering af biblioteksdebatten, der alt for ensidigt fokuserer på filiallukninger. Der er brug for at få italesat de mange muligheder, der er i de store biblioteker, i de digitale løsninger, samt i biblioteksbetjening i dagtilbud og på ældrecentre.

For yderligere at understøtte dette perspektiv besluttede bestyrelsen at nedsætte en arbejdsgruppe, der sideløbende med udvalgsarbejdet har formuleret et BKF notat om bibliotekernes rolle i videnssamfundet.

Notatet "BKF-synspunkter om biblioteket i fremtiden" beskriver udfordringerne for kommunernes biblioteker og biblioteksvæsenet set i relation til formålet i Biblioteksloven fra 2000: "Bibliotekerne har til formål at fremme oplysning, uddannelse og kulturel aktivitet ved at stille bøger, tidsskrifter, lydbøger og egnede materialer til rådighed såsom musikbærende materialer og elektroniske informationsressourcer, herunder internet og multimedier". Det beskriver, hvordan videnssamfundet kendetegnet ved globalisering, det flerkulturelle, forbrugssamfundet, oplevelsessamfundet, IT og medieudvikling samt med tendenser til polarisering, udfordrer målsætningen herunder specifikt målet om, at biblioteket er for alle. Disse udfordringer sættes i relation til formålet om oplysning, uddannelse og kulturel aktivitet.

Notatet beskriver bibliotekets styrke som den "neutrale" dannelseinstitution i lokalsamfundet. Biblioteket har unikke muligheder for at koble sig til de øvrige kommunale tilbud, såsom børnekultur, dagtilbud, folkeskolen, uddannelsesinstitutioner, integrationsstrategier, kulturtilbud samt tilbud til de ældre m.m.

Notatet afsluttes med en række BKF-synspunkter og anbefalinger, herunder refleksion over de fremtidige behov for kompetencer i biblioteksvæsenet. Se også www.bkchefer.dk.

BKFs kontaktperson og repræsentant i Biblioteksudvalget er Flemming Olsen

Folke- og skolebiblioteker

Fremtidens biblioteksbetjening af børn er i støbeskeen. Børn og unges mediebrug stiller nye krav til bibliotekerne, og derfor er der brug for opkvalificering og nytænkning hos de ansatte på området.

BKF har deltaget i en følgegruppe til udviklingen af en fælles videreuddannelse for folke- og skolebibliotekarere i

Fredericia Kommune. Uddannelsen er udviklet i samarbejde mellem Fredericia Kommune, Syddansk Universitet og Danmarks Biblioteksskole. Projektet har haft titlen "Rebus". Den udviklede uddannelse er godkendt som et modul af "Master i børne- og ungdomskultur, æstetiske læreprocesser og multimedier". Formålet med uddannelsen er, at styrke bibliotekernes formidlingskompetence i forhold til det brede mediebegreb, give bibliotekerne en fælles viden om børne- og ungdomskultur og derigennem bygge et fundament for udviklingen af nye praksisfællesskaber.

Et helt grundlæggende element i uddannelsen er, at folke- og skolebibliotekaren udarbejder et konkret samarbejdsprojekt inden for et af følgende emner:

- Læsning og læselyst
- Biblioteks- og informationskompetence
- Børns computerspilkultur
- Demokratiprocesser
- Praksisfællesskab og videndeling

- Bibliotekerne som kultur-, lærings- og oplevelsesrum

Projektet modtog støtte fra Styrelsen for Biblioteker og Medier samt udviklingspuljen for folke- og skolebiblioteker. Yderligere oplysninger på www.rebus.bibliotek7000.dk

BKF mener, at samarbejdet mellem folke- og skolebiblioteker bør styrkes, når det handler om formidling rettet mod børn og unge, idet målet er at skabe en større helhed. Det kan efter BKFs opfattelse ske ved, at kommunerne iværksætter fælles kompetenceudvikling for skole- og folkebibliotekarere. Men BKF ser også gerne et styrket samarbejde mellem de aktører, der uddanner henholdsvis folke- og skolebibliotekarere.

BKFs kontaktperson er Flemming Olsen

Revision af Folkeoplysningsloven

BKF har gennem de sidste år i forskellige sammenhænge argumenteret for behovet for en ændring af Folkeoplys-

ningsloven på især tre områder: Det ikke-organiserede fritids- og idrætsliv skal gives ny status og prioriteres. En ny folkeoplysningslov skal være mindre bureaukratisk, og der skal være en klar prioritering af, hvilke aktivitetsformer og hvilke brugergrupper, der har behov for støtte.

I december 2008 besluttede undervisningsministeren at nedsætte et Folkeoplysningsudvalg, der ser på, hvordan folkeoplysningens samfundsmæssige betydning kan styrkes og synliggøres, så den tillige med foreningslivet i højere grad kan bidrage til sammenhængskraften og myndiggørelse af borgere samt til uddannelse, integration, sundhed mv.

BKF blev desværre ikke direkte repræsenteret i udvalget, men har på forskellig måde været i dialog med udvalget og udvalgets sekretariat. BKF har haft foretræde for udvalget og forberedt mødet igennem drøftelser i kultur- og fritidsnetværket og bestyrelsen. På baggrund heraf udarbejdede BKF notatet: "Revision af Folkeoplysningsloven – en revision der fremmer medborgerskab og deltagelse i samfundet". Notatet kan ses på www.bkchefer.dk.

BKF anbefaler her, at:

- Der sikres plads til og mulighed for de selvorganiserede og ad hoc prægede idræts- og deltagelsesformer inden for fritids- og kulturlivet i kommunerne
- Der sikres en tættere samtænkning af kommunens sundhedsfremme og det frivillige foreningsliv, f.eks. gennem nye organisationsformer og private og selvorganiserede aktører
- Der etableres netværk mellem kommunale institutioner og de frivillige foreninger
- Folkeoplysningsloven nytænkes, således at kommunerne ud fra en ramme, der beskriver medborgerskab, kan yde tilskud til traditionelle foreningsaktiviteter, samt til løst

koblede netværk og projekter m.v. efter kommunalbestyrelsens beslutning

- Folkeoplysningsloven udformes som en ramme, så den kan administreres ubureaukratisk og efter lokale forhold i de enkelte kommuner med henblik på bedst muligt at understøtte medborgerskab i lokalsamfundet

BKF har endvidere medvirket i en skrivegruppe, der er kommet med konkrete anbefalinger til udvalget om afbureaukratisering af loven. Her har BKF foreslået, at det fremover i loven alene fastslås, at kommunen skal yde tilskud med mindst 65 % af driftsudgiften til egne og lejede lokaler og lejrpladser efter retningslinjer fastsat af kommunalbestyrelsen. BKF har endvidere foreslået forenklinger af reglerne vedrørende tilskud til fritidsundervisning. Bestyrelsen vil fortsat søge at påvirke Folkeoplysningsudvalgets arbejde, så den kommende lovrevision bedst tilgodeser BKF's synspunkter.

BKF's kontaktperson er Flemming Olsen

Kultur for børn - handlingsplan

BKF har i 2009 fortsat det gode samarbejde med Børnekulturens netværk om børnekulturaktiviteter i kommunerne. Børnekulturens netværk arbejder med implementering af handlingsplan for 2008-09.

BKF finder det fortsat meget positivt, at de børnekulturelle udspil igangsættes på tværs af Kulturministeriet, Undervisningsministeriet og Indenrigs- og Socialministeriet. BKF vil fortsat anbefale, at Integrationsministeriet kommer med i arbejdet om børnekulturens netværk.

Modelkommuneforsøget "Børnekultur i kommunerne" er blevet afviklet i 2008 og afsluttet med en konference i september 2009. Modelkommuneforsøget har fokuseret på og

støttet kommunernes udvikling af nye tilbud med henblik på kultur i familien, kultur i skolen og kultur i dagtilbud. Styrken i modelprojekterne har været den fælles erfaringsudveksling og videntilførsel til deltagerne i de respektive kommuners projekter.

BKF anerkender betydningen af de mange børnekulturinitiativer, der har været igangsat og konstaterer, at kommunerne både har gjort stor brug af og haft stor glæde af bl.a. huskunstner- og billedskoleordningerne.

Børnekulturens netværk har også - bl.a. efter ønske fra BKF - igangsat et pilotprojekt i forhold til potentialerne i at arbejde med ungdomskultur i kommunernes møde med de unge.

Det er BKF's synspunkt, at der er større forskelle mellem børnekultur og ungdomskultur, end der er ligheder. Ungdomskultur skal være anderledes, innovativ, inddragende og nyskabende. BKF støtter initiativet med udvikling af et ungdomskulturelt spor i regi

af Børnekulturens Netværk, og foreningen finder det i denne forbindelse meget vigtigt, at ungdomsskolerne og ungdomsklubberne involveres i dette arbejde, da de i høj grad også inddrager kulturelle vinkler i deres virksomhed.

BKF ser arbejdet med ungdomskultur som et væsentligt indsatsområde i relation til BKF's ungeudspil, der fremlægges på dette års generalforsamling.

BKF's kontaktpersoner er Joan Kamstrup og Flemming Olsen

Levende Musik i Skolen

BKF har en bestyrelsespost i Levende Musik i Skolen (LMS) – på udpegning af KL. LMS står som arrangør af koncertaktiviteter for børn og herunder skolekoncerter. Med hensyn til skolekoncerterne er målsætningen, at alle børn og unge hvert år oplever en professionel koncert på deres skole.

BKF har bl.a. forfægtet følgende synspunkter i perioden:

- Få hævet antallet af koncerter og sikre, at alle kommuner vil få tilbudt professionelle koncerter
- Få opbygget et netværk af kontaktpersoner i skoler og kommuner for at sikre udbredelsen af ordningen
- Sikre at kommunerne opfatter administration og deltagelse i ordningen smidig og ubureaukratisk

BKF har vedvarende over for Kulturministeriet, Kunstrådet og folketingets medlemmer fremført behovet for yderligere resurser til musikområdet, og BKF har desuden taget aktivt del i forhandlingerne med Dansk Musiker Forbund for at få lavet en overenskomst på området.

Som noget nyt har organisationen i 2009 modtaget en merbevilling på kr. 4 mio afsat til formålet på finansloven. Dette vil slå markant igennem i sæson 2009-2010, hvor der er planlagt i alt 2374 koncerter. Skoleåret 2008-09 har

i modsætning hertil været et magert år med 1300 koncerter, hvilket skyldtes et fald i Kunstrådets tilskud til LMS i 2008 og 2009.

LMS's skolekoncertordning kaldes Musik i Tide og baseres på en samlet pakke, hvor alle elever på alle skoler får en koncertoplevelse hvert år. På nuværende tidspunkt har 55 kommuner indgået aftale med LMS om skolekoncerter, hvilket er en stigning fra de 46 der var med, da ordningen startede i 2007.

Hvis ordningen skal opfattes retfærdig af kommunerne, anbefaler BKF, at der sikres dækkende tilskud fra Kunstrådet/Kulturministeriet, så ordningen kan bredes ud til alle kommuner. Det har naturligvis været et skridt i den rigtige retning, at der blev afsat ekstra 4 mio. på finansloven, men målet bør være, at der afsættes yderligere midler, så alle børn fra 0.-9. kl. vil kunne få tilbudt en professionel koncertoplevelse hvert år.

BKF's kontaktperson er Kim Dawartz

Kunstrådet

Kunstrådets opgave er at fremme udviklingen af kunsten i Danmark og dansk kunst i udlandet.

Kunstrådet besluttede i 2008 Handlingsplan 2008-2011, som sætter fokus på fire overordnede indsatsområder:

- Kunsten og globaliseringen
- Kunsten og kommunerne
- Børn og unges møde med kunst
- Formidling

BKF lægger stor vægt på Kunstrådets arbejde og indsats, herunder ikke mindst den indsats, som understøtter børne- og ungdomskulturen, samt indsatsområdet kunsten i kommunerne.

I BKF's høringssvar til forslag til lov om ændring af lov om Statens Kunstfond har BKF støttet forslaget om et årligt seminar for repræsentantskabet og kunstmiljøet m.fl. som et initiativ,

der kan styrke dialogen om kunstens betingelser og udviklingsmuligheder bl.a. i relation til børne- og ungdomskulturen. BKF har samtidig tilkendegivet, at BKF har interesse i at være repræsenteret i repræsentantskabet.

BKF's kontaktperson er Flemming Olsen

Teaterområdet

I forbindelse med den nye teaterlov blev egnsteatrenes refusionsvilkår ændret, således at området blev ramtstyret i Finansloven. I 2009 blev den statslige refusion nedsat, og der kan forventes yderligere nedsættelse i 2010, da den samlede egnsteatervirksomhed er stigende på nationalt niveau.

BKF har forståelse for, at staten ønsker budgetsikkerhed. Problemet er, at denne skaber betydelig budgetmæssig usikkerhed i kommunerne, hvilket kan være hindrende for Regeringens målsætning om udvikling af et rigt, kvalificeret og differentieret kulturtilbud i hele landet.

I forbindelse med høringen om kunstrådets teaterredøgørelse har BKF fremført, at egnsteatrene er en vigtig del af fødekæden på området. Egnsteatrene bidrager efter BKF's opfattelse i høj grad til den eksperimenterende virksomhed, der finder sted på teaterområdet.

BKF's kontaktperson er

Per B. Christensen

Kunstnersamrådet

I foreningsåret 2009 har bestyrelsen styrket samarbejdet med forskellige interessegrupper, der varetager kunstneres interesser inden for forskellige kunstarter som billedkunst, litteratur, teater, musik mv.

På forskellige møder har vi drøftet:

- Værdien af dialog mellem udøvende og professionelle kunstnere og kommunerne, herunder fælles tilrettelæggelse af en konference i maj 2010
- Rådgivende udvalg i kommunerne og

armslængdebegrebet, herunder kunstnere som rådgivere

- Kulturpolitikkerne i de nye kommuner – hvordan skabes de?
- Billedkunstnernes vilkår – kunstpuljer i kommunerne
- Den kulturelle fødekæde – kommunernes satsning på børnekultur
- Litteratur – samspillet med biblioteker og mediecentre. Det nye biblioteksudvalg
- Samspillet mellem kultur- og uddannelsesområdet – læreruddannelsen – nye profiler af lærere i folkeskole og ungdomsuddannelser
- Problemerne for de regionale spillesteder
- Kunstnernes økonomiske vilkår, herunder kunstpuljer i kommunerne
- Det kommunale samarbejde bl.a. om kulturaftaler – flytter disse aftaler tilstrækkeligt i den virkelige verden?

BKF lægger vægt på dialogen med kunstnerne bl.a. for at kvalificere kulturindsatsen i kommunerne og dialogen med kunstnerne om kulturpolitik og tilskudskriterier.

BKF har aftalt med Dansk Kunstnersamråd, at BKF vil være med som alliancepart til en konference, som Kunstnersamrådet indbyder til i maj 2010 på Købæk Strand. Konferencens tema vil være ”Kommunerne, kunsten og kunstnere”.

BKFs kontaktpersoner er

Per B. Christensen og Flemming Olsen

Efter overgangsordningen på kulturområdet

Bestyrelsen og Kultur- og fritidsnetværket har i det forløbne år ad flere omgange drøftet konsekvenserne af ophør af overgangsordningen for de tidligere amtslige tilskud til kulturformål: Tilskud til statsanerkendte museer, til konserveringscentre samt til projekter, som amterne havde tildelt støtte til i henhold til kommunalfuldmagten. Udgangspunktet i overgangsord-

ningen var, at tilskuddene efter en 4 årig periode skulle overgå til de kommunale bloktilskud.

I forbindelse med kommuneaftalen om kommunernes økonomi for 2010 blev der indgået en aftale om ophør af overgangsordningen. Denne aftale betyder, at alle driftstilskud til konserveringscentre og statsanerkendte museer forbliver hos staten. Endvidere forbliver alle tidligere amtslige kulturfuldmagtstilskud på over 250.000 kr. om året hos staten. Tidligere kommunalfuldmagtstilskud på under 250.000 kr. fordeles til kommunerne over bloktilskuddene.

Samlet forbliver 107 mio. kr. fra overgangsordningerne på Kulturministeriets område i staten, mens de resterende 28 mio. kr. fordeles på bloktilskud fra 2011.

Der har været to hensyn i forhold til at finde en løsning. Det ene var hensynet til at bevare større regionale og nationale kulturinstitutioner, der tidli-

gere var støttet af amterne. Det andet var kommunernes traditionelle ønske om, at fordeling af centrale/statslige midler skal ske via bloktilskud. Det er BKFs vurdering, at der - efter omstændighederne - med denne aftale blev fundet den mest hensigtsmæssige løsning på en meget kompleks problemstilling, fordi balancen mellem de to hensyn er blevet sikret.

Det er helt afgørende, at driften af de statsanerkendte museer samt konserveringscentrene sikres, samt at de store kulturprojekter i henhold til kommunalfuldmagten ikke bliver lukket, fordi den økonomiske belastning for den enkelte kommune bliver for stor.

Samtidig sker der en mindre tilførsel over bloktilskuddet, som forhåbentlig kan være med til at finansiere de gode mindre økonomisk belastende projekter, samt til at støtte udviklingen af nye mindre kulturprojekter.

BKFs kontaktperson er Flemming Olsen

Breddeidrætsudvalget

Breddeidrætsudvalget fremlagde sin rapport den 11. marts 2009. BKF udtrykte i en pressemeddelelse samme dag tilfredshed med mange af rapportens anbefalinger, herunder vigtigheden af at styrke børn og unges idrætsvaner. BKF understreger, at såvel forældre, foreninger og kommuner har et ansvar for dette.

Det handler f.eks. om de syv timers anbefalede motion om ugen, som skal findes i skoler, SFO/klubber, dagtilbud, foreninger og i fritiden med kammerater og/eller familien. Det gælder også, når børnene bliver ældre. For at holde de unge fast i gode motionsvaner må foreningerne prioritere andet end eliten og konkurrence og gøre en særlig indsats for de ikke så idrætsstærke unge. Undersøgelser viser, at det sociale og demokratiske element er af meget stor betydning for de unge.

BKF anerkender, at kommunerne har et stort ansvar for at udvikle tidssvarende idrætsfaciliteter. De skal opleves attraktive, kunne konkurrere med de kommercielle tilbud og stå til rådighed for både foreninger og de selvorganiserede. Der er behov for at overveje, hvordan de selvorganiserende "får en stemme", når kommunerne fremover fordeler midler og faciliteter. I dag udøves 60 % af idrætsudøvelsen af selvorganiserede. Et synspunkt BKF har tilkendegivet over for det af Undervisningsministeren nedsatte Folkeoplysningsudvalg.

BKF er enig i, at der må findes nye modeller i spændingsfeltet mellem, at trænere og ledere er frivillige, der deltager fordi de brænder for området, og at foreningslivet samtidig skal løse en social sundhedsmæssig og integrationsmæssig indsats. Der må udvikles nye modeller, hvor det offentlige i et vist omfang betaler for at få løst disse opgaver, gerne i samarbejde med de kommercielle.

Idræt skal efter BKF's opfattelse ikke

kun udfoldes i haller og på andre idrætsanlæg, men også på pladser, torve, stier, parker, grundejerforeringsarealer, skove og landbrugsarealer (privatejede). Kommunerne bør fremover indarbejde krav herom i lokalplaner og prioritere midler til etablering af idrætsfunktioner som f.eks. skovfitness, løbestier, boldbaner, basket, motionsredskaber, balanceredskaber.

BKF anbefaler kommunerne at formulere en idrætsstrategi som opfølgning på deres kultur- og fritidspolitikker, samt at Kulturministeriet og Sundhedsministeriet udskriver en arkitektkonkurrence om idrætsfaciliteter i byrummet.

Som opfølgning på Breddeidrætsudvalgets rapport har Kulturministeriet indbudt kommuner til at blive breddeidrætskommuner (modelkommuner). Der er afsat kr. 20 mio. til ca. 10 kommuner til formålet. BKF finder det tilfredsstillende, at ministeriet konkretiserer udvalgets anbefalinger ved at igangsætte forsøg og afprøvning i praksis.

BKF's kontaktpersoner er Klaus Nørskov, som har været BKF's repræsentant i breddeidrætsudvalget og Flemming Olsen

Lokale- og Anlægsfonden

Lokale- og Anlægsfonden udvikler, støtter og rådgiver om byggeri inden for idræt, kultur og fritid. Fonden har mulighed for at støtte alle hjørner af idræts-, kultur- og fritidslivet – uanset om det drejer sig om idræt, børne- og ungdomsformål, friluftsspejderliv, musik, teater, dans, museums- og udstillingsvirksomhed.

Fonden blev etableret i 1994 og råder over en egenkapital på kr. 140 mio., der er indskudt af Danmarks Idræts Forbund, Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger, Dansk Firmaidrætsforbund og Dansk Ungdoms Fællesråd. Desuden modtager fonden

hvert år omkring kr. 80 mio. af Tipsmidlerne. Disse penge skal være med til at sikre kvalitet og arkitektonisk nyskabende projekter inden for idræts-, kultur- og fritidslivet.

BKF opfordrer kommunerne til at gøre brug af den viden, som Lokale- og Anlægsfonden har til sin rådighed. Endvidere finder BKF det afgørende, at det gode samspil, der er mellem kommunerne og Lokale og Anlægsfonden, fastholdes og videreudvikles med et stærkt fokus på at videre- og nyudvikle idræts-, kultur- og fritidsfaciliteterne i kommunerne.

BKF opfordrer endvidere til, at kommunerne og Lokale- og Anlægsfonden samarbejder i forbindelse med udmøntningen af midlerne fra kvalitetsfonden, således at moderniseringen og opgraderingen af idrætsrelaterede faciliteter til breddeidræt sker med hensyntagen til den udvikling, der er sket i idrætsmønstreret, således at renoveringen tilgodeser skolers, fritidsordningers, foreningers og den selvorganiserede idræts brug af faciliteterne.

BKF's kontaktperson er Flemming Olsen

Ledelse og medarbejdere

Topchefprofiler efter kommunalreformen

Med kommunalreformen faldt antallet af topchefer fra omkring 1300 til 500. Det er bl.a. baggrunden for undersøgelsen "Kommunernes administrative lederskab efter kommunalreformen". Undersøgelsen er foretaget blandt medlemmerne af de fire kommunale chefforeninger.

Undersøgelsen tegner et detaljeret billede af, hvordan vores cheffoller har ændret sig efter kommunalreformen.

Den gennemsnitlige kommunale chef er en mand i starten af 50'erne. Samfundsvidenskabelig kandidat, lærer, ingeniør og kommunal elevuddannelse er i prioriteret rækkefølge de fire mest udbredte uddannelser. Af børne- og kulturdirektørerne er ca. 2/3 uddannet lærer (typisk med en eller anden form for formel videreuddannelse) og ca. 1/3 har en samfundsvidenskabelig uddannelse.

Den gennemsnitlige anciennitet inden for den kommunale sektor er godt 22 år for topcheferne, og de har i gennemsnit været i det nuværende job mellem 6 og 7 år.

Kommunerne har efter strukturreformen satset på det sikre - og valgt chefer med lang erfaring.

Normer knyttet til demokrati og effektivitet scorer højest i den daglige prioritering af ledelsesmæssige opgaver for de kommunale topchefer, mens normer knyttet til regelstyring og kontrol scorer lavest. Undersøgelsen bekræfter, at den typiske kommunale topchef er uenig i, at den offentlige sektor er for stor og i at den private sektor generelt er mere effektiv end

den offentlige sektor. De mener, at kvaliteten af den offentlige sektors aktiviteter er langt bedre end dens omdømme. Den typiske kommunale topchef er positivt indstillet over for kommunalreformen og forventer, at de nye kommuner alt i alt vil føre til noget godt.

I gennemsnit er knap 2/3 af medlemmerne tilfredse med deres chefforenings landspolitiske indsats, mens knap 1/3 ønsker en øget indsats.

BKF klarer sig bedst i undersøgelsen. 75 % af BKF's medlemmer finder, at interessevaretagelsen er på et passende niveau, og BKF får fine tilbagemeldinger på alle aktivitetsområder. For BKF peges der på, at det er en særlig opgave at styrke faglige netværk mellem foreningens medlemmer og vigtige interessenter fra fagområdet. Dette falder helt i tråd med bestyrelsens prioriteringer og beslutninger de sidste år. BKF har bl.a. brugt undersøgelsen til at drøfte, hvordan samspillet mellem landsbestyrelse og regionsbestyrelser kan videreudvikles og har i den forbindelse løftet debatten om "work-life-balance".

Se hele undersøgelsen og BKF's anmeldelse på www.bkchefer.dk.
BKF's kontaktperson og medlem af referencegruppen er Klaus Nørskov

Opfølgning ledelsespublikation

Ved årsmødet 2008 fremlagde bestyrelsen ledelsespublikationen: "Vi er ledere og linedansere – nye vilkår for ledelse". I forlængelse heraf har BKF's ledelsesnetværk fokuseret på nogle af publikationens temaer, herunder nye

former for borgerinddragelse og dialog, rekrutteringsudfordringen i forhold til professionerne på området og ledelsesformer, der understøtter innovation.

Bestyrelsen har udarbejdet notatet: "Hvad skal man kunne?", som er et indspil i debatten om velfærdsuddannelserne, men som også fokuserer på den gode ledelse som en forudsætning for både rekruttering og fastholdelse af de forskellige fagprofessioner på børne- og kulturområdet.

I notatet fremhæver BKF bl.a., at de fagprofessionelle stiller krav til ledelsen – og den gode leder agerer i et balanceret rum, hvor der både er et professionelt råderum til medarbejderne og et anerkendt og respekteret ledelsesrum. Ledelsen skal skabe sammenhængen mellem de politisk stillede mål og opgaver og de ressourcer, som stilles til rådighed for de offentlige velfærdsydelser. Ledelsen skal aktivt understøtte professionsidentiteten og medvirke til at skabe den faglige fylde i arbejdet, som gør det attraktivt at arbejde inden for velfærdsuddannelserne, herunder at sikre det nødvendige rum for faglig udvikling – et vigtigt grundlag for at sikre kvalitet i de tilbud, som borgeren modtager.

Notatet findes på www.bkchefer.dk
BKF's kontaktperson er Jette Runchel

Dialogforum for Offentlig Ledelse

Regeringen, KL, Danske Regioner, LO og AC nedsatte som en del af treparts-aftalen et tværgående Dialogforum for Offentlig Ledelse. Formålet med Dia-

logforum er at bidrage til en fælles forståelse af god ledelse og derigennem bl.a. sikre en fælles retning for ledelsesreformens initiativer. Dialogforum er sammensat af topfolk fra kommuner, regioner, staten og de faglige organisationer. BKF er ligeledes repræsenteret.

Dialogforum samles tre til fire gange årligt til halvdagsarrangementer. BKF støtter de temaer, der sætter rammerne for drøftelserne i Dialogforum:

- Generelle vilkår for offentlig ledelse - hvad er kerneudfordringerne?
- Hvordan definerer vi det gode ledelsesrum: Regelforenkling og klar ansvars- og opgavefordeling?
- Engagement og energi i lederskab - hvordan opdyrkes professionel virke-trang?
- Lederkompetencer - hvilke kompetencer ruster lederen i fremtiden?
- Rekruttering og fastholdelse af medarbejdere - og lederens rolle

Drøftelserne tager afsæt i oplæg fra praktikere eller forskere fra ind- og udland. Ud over temaerne drøfter og bibringer Dialogforum inspiration til udviklingen af ledelsesreformens forskellige initiativer - f.eks. Den Offentlige Lederuddannelse (DOL) og den fleksible masteruddannelse.

Yderligere oplysninger kan findes på Finansministeriets hjemmeside www.fm.dk

BKFs kontaktperson og medlem af Dialogforum for Offentlig Ledelse er Klaus Nørskov

Væksthus for ledelse

Væksthus for Ledelse har gennem det seneste år - med BKF som aktiv deltager - fortsat dyrket og udvidet den succesfulde dialog og udviklingen af forskellige produkter om ledelse mellem KL, Danske Regioner og KTO.

Igen i år er det lykket for Væksthus for Ledelse at udvikle produkter, som

rammer lige ned i ledernes hverdag og behov.

Væksthuset har bl.a. fået sat ord og gerning på vigtige områder som det grænseløse arbejde med "Ledelse uden grænser", ledelsesevaluering med "Guide til ledelses evaluering", "Ledelsesrum" og givet glatbanekøretimer til de kommende ledere med "Ledelse der spirer". Væksthuset har alene det seneste år sendt omkring 100.000 pjecer ud.

Væksthusets portal for ledere og ledelsesinteresserede, Lederweb.dk, fortsætter samtidig med at udvide sin succes med over 20.000 besøg om måneden og over 8.000, som modtager nyhedsbrevet hver fredag.

Kvalitetsreform, trepartsaftale og aftalen om DOL har sat fokus på god ledelse og gode ledere, som en del af løsningen. Den stigende interesse for Væksthusets produkter skyldes måske, at krav og forventninger i den offentlige sektor er blevet tydeligere. Dermed er behovene for viden og værktøjer måske også blevet større.

Igennem Væksthus for Ledelse er BKF i et vigtigt udviklingsforum, der kan inspirere, udfordre og hjælpe lederne med relevant og anvendelig viden og værktøjer om ledelse.

Per B. Christensen er personligt udpeget til bestyrelsen for "Væksthus for ledelse" og Klaus Nørskov og Jette Runchel er i bestyrelsen for henholdsvis Væksthus 1 og 3.

Den offentlige lederuddannelse

Som et led i trepartsaftalen fra 2007 er der etableret en offentlig lederuddannelse (DOL), der er normeret til ét årsværk. Indhold, struktur, økonomi og certificering af udbydere har været drøftet mellem parterne over en meget lang periode, men nu kan uddannelsen udbydes fra 2. halvår 2009. Uddannelsen er fleksibel og modulopbygget og består af 6 grundmoduler.

BKF lægger vægt på, at:

- Uddannelsen er kompetencegivende
- Uddannelsen primært er rettet mod lederne i den kommunale frontlinje
- Uddannelsen er fleksibel og modulopbygget
- Uddannelsen er en kombination af teori og ledelsesmæssig praksis
- Der lægges op til et samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner, konsulentfirmaer og kommuner omkring uddannelsen og at udbydere skal certificeres
- Uddannelsen i et vist omfang kan tones i forhold til den enkelte kommunes og ledergruppes behov

Det er bestyrelsens forventning, at DOL'en vil bidrage offensivt til lederudviklingen lokalt og at mange kommuner vil igangsætte lederudviklingsprogrammer og talentudvikling i tilknytning til DOL'en.

Som konsekvens af obligatorisk diplomuddannelse til ledere og etableringen af DOL har COK besluttet at udfase aktiviteterne på DKL-uddannelsen. De kursister, der er i gang med uddannelsen får naturligvis mulighed for at gøre deres DKL færdig.

Per B. Christensen har været BKF's repræsentant i arbejdet med at udvikle den offentlige lederuddannelse og Klaus Nørskov har været medlem af DKL-rådet

COK

COK har efter nogle turbulente år i 2006 og 07 formået at omstille den landsdækkende og regionale kursusvirksomhed, således at institutionen som helhed havde overskud i 2008.

Denne omstilling er fortsat i 2009, hvor COK arbejder målrettet på at skabe tæt samarbejde med kommunerne om kompetenceudvikling, gennem opbygning af partnerskaber og salg af rekvirerede og skræddersyede ydelser.

Endvidere har fokus været rettet

mod opbygning af det nye Institut for kommunal ledelse, der bl.a. indeholder en række nye tilbud til bl.a. kommunale topchefer og Den Offentlige Lederuddannelse, ligesom nye former for kompetence via blended learning har været et væsentligt indsatsområde. BKF er medlem af COKs advisory board.

BKF har i 2009 intensiveret samarbejdet med COK gennem viden- og ideudvikling og udvikling af nye kompetenceudviklings- og konferenceformer.

BKF mener, at der løbende er behov for, at COK udvikler sin efteruddannelsesvirksomhed såvel på indholds- som metodesiden. Herudover skal COK søge ind i regionale og nationale partnerskaber med kommuner og professionshøjskoler.

Ledelsesnetværket forestår den generelle BKF-dialog med COK og Per B.

Christensen er personligt udpeget medlem af COKs bestyrelse

National strategi for velfærdsuddannelserne og topmødet herom

I det seneste år har BKF's bestyrelse deltaget i arbejdet med at definere en national strategi for velfærdsuddannelserne.

Arbejdet har koncentreret sig om, at styrke studiemiljøet på professionshøjskolerne, styrke søgemønstret til uddannelserne og hindre unødigt frafald og fravær i uddannelserne. Herudover har der været fokus på at arbejde med professionshøjskolerne udviklingsfunktion og samspillet mellem praksis, udvikling og forskning.

BKF har deltaget i de 3 temamøder om den nationale strategi og den afsluttende konference i april 2009. Herudover deltog BKF i undervisningsministerens nationale topmøde om velfærdsuddannelserne i marts 2009.

BKF's synspunkter omkring velfærdsuddannelserne kan sammenfat-

tes i formandens konklusion fra konferencen om den nationale strategi i april måned. Her lagde BKF bl.a. vægt på behovet for at styrke professionshøjskolerne udviklings- og videnscenterfunktion. Det forudsætter, at der skabes en finansieringsmodel til formålet, og emnet bør efter BKF's opfattelse indgå i globaliseringsforhandlingerne. I den forbindelse skal sammenhængen til forskningsmiljøer og universiteter styrkes.

BKF fokuserer også på, at fødekæden til uddannelserne sikres. Brobygningen til de gymnasiale uddannelser skal styrkes – ikke mindst til HTX. På den måde kan der skabes grobund for, at flere drenge vælger velfærdsuddannelserne. Suppleringsforløbene skal gøres mere attraktive og fleksible og der skal målrettet arbejdes med fagpakker til voksne, der vil søge ind i uddannelserne.

Der skal endvidere skabes en bedre sammenhæng mellem teori og praktik. Heri ligger bl.a. en pædagogisk opgave. Praktikvejledningen skal styrkes og vejlederne skal uddannes. Der er behov for at se på kombinationsstillinger mellem praksis og professionsuddannelserne. Flere kommuner og regioner bør indgå partnerskabsaftaler med professionsuddannelserne, som kan understøtte det konkrete samarbejde på området.

Endelig mener BKF, at studiemiljøet skal styrkes, så unødigt frafald undgås. Det er nødvendigt at sikre færre aflyste timer, bedre gennemførelsesvejledning og et attraktivt kultur- og studiemiljø. Derfor er en økonomisk saltvandsindsprøjtning til professionsuddannelserne påkrævet, og BKF opfordrer politikerne til at have fokus på uddannelserne ved forhandlinger om globaliseringspuljen og finansloven. Der er også brug for at skabe positive billeder af arbejdsmarkedet. BKF opfordrer til, at der sættes fokus på indholdet i jobbet (fremtidens vel-

færdshelte), at uddannelserne ”tones” og at udviklings- og karrieremulighederne præciseres.

Rådet for erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelse har i 2008-2009 beskæftiget sig med tilsvarende temaer, idet rådets strategiområder har været:

- Søgning og gennemførelse
- Internationalisering
- Den nyeste viden
- Forholdet mellem teori og praktik og
- Efter- og videreuddannelse.

BKF glæder sig over den stigning, der har været i søgningen til velfærdsuddannelserne i sommeren 2009. Der skal arbejdes på, at denne udvikling fortsætter i 2010.

Per B. Christensen har været BKF's repræsentant i arbejdet med den nationale strategi

Læreruddannelsen

Undervisningsministeren og forligskredsen bag læreruddannelsesloven har udpeget en gruppe på 7, der skal følge udviklingen og implementeringen af den nye læreruddannelse.

Gruppen har fået til opgave at følge og vurdere effekten af reformen indtil 2012, hvor en hel årgang af studerende har gennemført den nye læreruddannelse. Følgegruppen arbejder bl.a. med:

- Søgemønstret til læreruddannelsen, herunder om man kan tiltrække nye og flere studerende bl.a. fra HTX. Hertil kommer optagelseskriterierne til linjefagene m.v.
- Faglig styrkelse af læreruddannelsen ved færre og større linjefag, specialisering, ny model for naturfag og krav til indgangsforudsætninger til linjefag
- Samspil mellem linjefag og pædagogiske fagområder samt justering af fagenes indhold i forhold til fire prioriterede områder: Klasseledelse, skole-hjemsamarbejde, specialpæ-

dagogik og undervisning af tosprogede

- De studerendes valg af linjefag sammenholdt med den linjefagsforsyning, der er i folkeskolen i dag
- Praktikken, dens progression, samspil med de øvrige fag og ændrede bedømmelse
- Kommunernes rekruttering og modtagelse af de nye lærere og de nye læreres møde med skolens virkelighed
- Sammenhæng og samarbejde mellem læreruddannelsen, universiteter, andre uddannelser og forskningsmiljøer

Følgegruppen har i 2009 sat en ny model for naturfag i læreruddannelsen i værk, der nu gennemføres som forsøg på uddannelsesstederne. Herudover har gruppen foreslået forligspartierne, at man ser på problemstillingen om store og mindre linjefag. Sidstnævnte har bl.a. ført til, at forligspartierne har iværksat en ny ramme for forsøg i læreruddannelsen. Endelig har følgegruppen iværksat en stor evalueringsplan og har i 2009 bl.a. gennemført en undersøgelse af den aktuelle linjefagsforsyning i folkeskolen.

BKF mener, at der er behov for et fagligt løft af læreruddannelsen og at flere og ikke mindst flere kvalificerede studerende søger ind på læreruddannelsen. BKF finder det afgørende, at samarbejdet om læreruddannelsen udvikles i et samspil mellem praksis, professionshøjskoler og forskningsinstitutioner. Endelig mener BKF, at der er behov for at se på forsyningen af lærere til naturfag og de kreative/musiske fag i de kommende år.

Flere universiteter, professionshøjskoler, DLF og KL er i 2009 kommet med forslag til nye læreruddannelsesmodeller. BKF har deltaget i arbejdet i KLs arbejdsgruppe om læreruddannelsen og har løbende udtalt sig om de øvrige læreruddannelsesforslag. BKF

bakker op om KLs fokus på den fremtidige lærerrolle og behovet for at rekruttere lærere med andre kompetenceprofiler samt at lærerens karrieremuligheder skal tydeliggøres.

Per B. Christensen er personligt udpeget som formand for følgegruppen om læreruddannelsen, Anders-Peter Østergaard, Aase Schmidt og Anna Marie Illum har deltaget i KLs arbejdsgruppe

Læreraftalen

Den nye læreraftale har fået et positivt forløb. Lærere og ledere på 1.027 af landets 1.541 folkeskoler arbejder fra starten af skoleåret 09/10 inden for en ny forenklet arbejdstidsaftale, som understøtter udvikling og fremskridt. Det har været positivt, at der også efter forhandlingen har været tæt parløb mellem forhandlingsparterne.

Tænkningen i aftalen ligger i forlængelse af BKF's tænkning omkring ledelse. Aftalen medtænker såvel lederens ret til at lede og fordele arbejdet som medarbejderens mulighed for at påtage sig ansvaret for den konkrete udviklings- og læringsopgave. Det professionelle råderum, som lærerne eller teamet skal have, bliver delegeret fra ledelsen og varetaget under ansvar over for ledelsen.

BKF's kontaktpersoner er Anna Marie Illum, Karsten Holst og Per B. Christensen

Praktikaftale - PAU og EGU

I maj indgik en række af folketingets partier en praktikpladsaftale vedrørende erhvervsuddannelserne på baggrund af det fald, der er sket i antallet af oprettede praktikpladsaftaler det seneste år.

Følgende elementer indgår i forliget:

- Den nuværende Arbejdsgivernes Elevrefusion (AER)-præmieringsordning omlægges, så der gives et samlet tilskud på i alt op til 16.000 kr. per elev for alle nye uddannelsesaftaler indgået efter 1. juni 2009

- Omlægning af tilskuddet til erhvervsskolernes praktikpladsopsøgende arbejde med henblik på at målrette tilskuddet til den nuværende praktikpladssituation
- Der iværksættes en kampagne med særligt fokus på skolernes og de faglige udvalgs praktikpladsopsøgende indsats, blandt andet i form af praktikplads-startpakker til virksomhederne, etablering af en telefonlinje m.v.
- Der indføres et løntilskud på 30 kr. i timen i prøveperioden til virksomheder, der opretter nye praktikpladser i erhvervsgrunduddannelsen (egu)
- Finansieringsmodellen for egu omlægges til en delvis refusionsordning, hvor den enkelte kommune frem for et fast årligt tilskud fremover vil modtage et aktivitetsafhængigt tilskud, svarende til kommunens faktiske antal egu-elever og udgifter hertil. Kommunerne og virksomheder får med disse initiativer styrket de økonomiske incitamenter til at igangsætte egu-forløb, frem for at lade de unge modtage kontanthjælp

- Øget dimensionering af bl.a. den pædagogiske assistentuddannelse

BKF finder det positivt, at såvel Erhvervsgrunduddannelsen som den pædagogiske assistentuddannelse (PAU) har fået en central placering i praktikpladsaftalen.

BKF finder endvidere, at den pædagogiske assistentuddannelse kan bidrage til kompetenceudviklingen på det pædagogiske område i kommunerne og kan være ét af flere bud på en uddannelse til undervisningsassistenter i folkeskolen samt være en trædesten til pædagoguddannelsen.

BKFs kontaktperson er Per B. Christensen

Diplom- og masteruddannelser på børne- og familieområdet

Et øget fokus på relevant opkvalificering i forhold til medarbejderne på området for udsatte børn og unge betød en specialkonstrueret diplomuddannelse, der gik i luften i efteråret 2007. Der er i perioden gennemført en

evaluering af den nye diplomuddannelse på området. Resultaterne foreligger endnu ikke. BKF har oplevet den nye ordning som en stor succes og håber ikke, at evalueringen vil medføre større ændringer i uddannelsens rammer og vilkår, organisering og indhold. BKF vil have opmærksomhed på, at balancen mellem økonomi og faglighed indgår som et betydningsfuldt tema i uddannelsen.

Som opfølgning på behovet for yderligere kvalitetsudvikling og -sikring er der en masteruddannelse på vej med fokus på aspekterne af den socialfaglige indsats i kommunerne i forhold til det juridiske, det udviklingsmæssige og det forskningsmæssige perspektiv, så der på området i højere grad end nu bliver fagpersoner i de kommunale forvaltninger, der sætter fokus på fortolkning af ny lovgivning, omsætning af ny viden og metoder til praksis, arbejder målrettet med dokumentation, effektmåling og analyse samt arbejder systematisk med kvalitetsudvikling. Uddannelsen har været i udbud hen over sommeren 2009. Det forventes at uddannelsen starter i efteråret 2010. BKF mener, at der er behov for en bredere drøftelse af behovet for masteruddannelser. Det er for BKF væsentligt, at masteruddannelsen favner og skaber sammenhæng mellem styring, effektivitet, faglighed og ledelse.

BKFs kontaktperson er Hanne Dollerup

Evaluering af videncentre

EVA har for Undervisningsministeriet evalueret 21 videncentre støttet af Undervisningsministeriets pulje til udvikling af videncentre.

Evalueringen undersøgte om og hvordan videncentrene lever op til de målsætninger, der var formuleret for videncentre, som opnåede støtte fra de særlige videncentremidler, og formulerer fremadrettede overvejelser om videncentrenes fremtid.

Overordnet viser evalueringen, at

videncentrene har formået at etablere sig og skabe resultater inden for den evaluerede bevillingsperiode. Undervisningsministeriets puljemidler til opbygning og udvikling af videncentre har fremmet etableringen af videncentre og hævet ambitionsniveauet for videncentrenes arbejde.

Evalueringen viser også, at der er udbredt tilfredshed med videncentrenes aktiviteter blandt deres interne og eksterne målgrupper. Samlet set har videncentrene i tilfredsstillende grad levet op til de målsætninger, der var opstillet i Undervisningsministeriets retningslinjer for tildeling af de særlige videncentermidler.

Videncentrene har generelt formået at kompetenceudvikle medarbejdere gennem udviklingsprojekter og nye input udefra, indsamle og formidle ny viden, skabe nye uddannelses tilbud og kompetenceudvikle gennem forskellige initiativer. Derudover har videncentrene formået at etablere mange forskelligartede eksterne samarbejdsrelationer.

BKF finder, at videncentrene fremover skal opprioritere det indbyrdes samarbejde og samarbejdet med kommuner, virksomheder og forskningsmiljøer. Det skal ske for at øge videnudvekslingen og sikre, at ny viden straks bliver formidlet til praksis.

Per B. Christensen var BKF's repræsentant i Evalueringspanelet

Kommunal organisation og økonomi

Økonomiaftalen for 2010

KL og Regeringen indgik d. 16. juni endnu en stram aftale om kommunernes økonomi. Udgangspunktet for aftalen er kommunernes serviceudgifter i 2009.

På børne- og ungeområdet er der grund til at bemærke følgende:

- Der er indgået en aftale om, at udgiftsvæksten bl.a. for området vedrørende udsatte unge skal standses, og der er foretaget en vis regulering af kommunernes udgifter på dette område
- Der er afsat forskellige anlægs- og lånepuljer til reovering og udbygning af skoler, dagtilbud og idrætsfaciliteter for børn og unge
- Der er indgået aftale om at afprøve metoder til måling og dokumentation af kvaliteten samt forsøg med principper for en kommunal kvalitetsmodel som følge af kvalitetsreformen
- Der er afsat ekstra 400 mio. kr. til at sikre, at der kan indføres sund mad på dagtilbudsområdet og der er mulighed for, at kommunerne kan udskyde implementeringen til 1.1. 2011
- Regeringen har lovet at fremlægge en samlet plan for afbureaukratisering i løbet af efteråret 2009
- Der arbejdes videre med digitalisering af socialområdet, herunder DUBU-projektet
- Der er indgået en ny aftale om løsevne lukkedage, herunder at kommunerne skal fastsætte principper for løsevne lukkedage

Det er BKF's vurdering, at langt de

fleste kommuner oplever et stigende udgiftspres på svært styrbare områder som anbringelses- og specialundervisningsområdet. Sammenholdt med økonomiaftalen og kommunernes likviditet og kassebeholdning giver det kommunerne meget betydelige budgetudfordringer for 2010 og de kommende år. Der ses klare tendenser til, at kommunerne - for at finansiere udgiftsvæksten på specialområderne - må sænke servicen på normalområdet.

Det er tilfredsstillende, at stat og kommuner med økonomiaftalen er kommet tættere på hinanden i forståelsen af, hvordan der skal arbejdes med kvalitetsudvikling i den offentlige sektor. Som økonomien ser ud nu og fremover, skal vi udvikle indhold og kvalitet ved at målrette og omlægge brugen af de eksisterende ressourcer. Vi skal derfor sætte pejlemærker for en langsigtet og fokuseret udvikling af kerneydelserne. Som led i dette foreslår BKF, at der indføres kvalitetsrapporter på de store områder på børne- og kulturområdet.

BKF's kontaktperson er Per B. Christensen

Kvalitetsreform - opfølgning

Kvalitetsreformens idealer har skullet møde virkeligheden. Idealerne var at frisætte frontmedarbejderne fra bureaukrati og til at skabe kvalitet i kerneydelserne (afbureaukratisering), investere i deres kompetenceudvikling og professionalisering (trepartsaftalen), investere i ordentlige fysiske rammer (kvalitetsfonden) og endelig dokumentere kvaliteten med fokus på det væsentlige (kvalitetsinitiativer).

Hvordan er det så gået?

- *Afbureaukratiseringen* skrider fremad. Der er foretaget en omfattende kortlægning af administrative barrierer, og kommunerne har brugt udfordringsretten til forsøg med en friere regulering
- *Kvalitetsfondens* midler har været omfattet af forventninger, som langt oversteg de til rådighed stående midler
- *Trepartsaftalens* møde med virkeligheden har afsløret huller i finansieringen. Der har således ikke været sat penge af til su-finansiering af de pædagogstuderendes praktik, som skulle have muliggjort en højere faglighed i praktikforløbene
- Med hensyn til *dokumentation og kvalitetsinitiativer* har reformens intentioner måttet justeres. I starten var den præget af en tro på, at man kunne afspejle kvalitet på komplekse serviceområder via relativt få nøgletal, og at kvaliteten kunne sikres gennem akkrediteringsordninger og lignende. Her er der en voksende erkendelse af de offentlige ydelsers kompleksitet. Der lægges i stedet op til en strategi baseret på lokale eksperimenter med kvalitetsværktøjer kombineret med fælles målinger af brugertilfredshed

BKF har fra starten bakket op om kvalitetsreformens målsætninger. Kvalitetsreformen er stadig en unik chance for at sætte pejlemærker for reguleringen af de offentlige kerneydelser i et samarbejde mellem stat, kommuner, institutioner og borgere. Det er vigtigt, at reformen ikke taber sit ambi-

tionsniveau. Det er meget positivt, at dialogen har resulteret i en mere realistisk opfattelse af ydelser og kvalitet. Men det må ikke føre til, at vi opgiver at sætte pejlemærker for kvaliteten. Tværtimod har vi nu et bedre udgangspunkt.

Der kan være en fare for, at afbureaukratiseringen kommer til at stå alene – uden sammenhæng til mål for kvalitet og professionsudvikling: Vi forenkler regulering og dokumentationskrav – uden at have et positivt ideal for, hvordan vi kommer til at styre med blik for det væsentlige i kerneydelserne. Det kan blive en afbureaukratisering uden retning.

Derfor foreslår BKF, at der udvikles kvalitetsrapporter for de store kerneområder, som kan give et sammenhængende og lokalt forankret bud på, hvordan det står til med kvaliteten.

BKF har gennem hele året været opsøgende i forhold til ministerier, KL og faglige organisationer for at fremme en langsigtet og fælles kvalitetsdebat.

BKFs kontaktpersoner er

Per B. Christensen og Klaus Majgaard

Det Kommunale Kvalitetsprojekt

Som opfølgning på kvalitetsreformen har kommunerne og KL i 2008-2009 gennemført en række kvalitetsprojekter. En række af disse fortsætter og andre igen skal først nu for alvor stå sin prøve gennem implementeringen i den enkelte kommune.

Projekterne kan sammenfattes i følgende temaer:

- Kvalitet i kernen – herunder kvalitetsudvikling af dagtilbud, skole og børne- og familieområdet
- Rekrutteringsdagsordenen
- Ledelse og ledelsesudvikling
- Dokumentation, som giver mening
- Forenkling – også et kommunalt ansvar
- Styling – og styringsredskaber og styling på tværs i kommunerne

BKF har i styregruppen og på den kommunale kvalitetskonference i 2009 lagt vægt på, at de kommunale kvalitetsprojekter kan medvirke til at:

- Fremme og forny kommuners og institutioners måde at dokumentere på

- Sikre udvikling og kvalitetsudvikling i kommunernes ydelser – og at der eksperimenteres med kvalitetsrapporter
- Sikre videndeling mellem de deltagende kommuner – også i de kommende år
- Kommunerne har et offensivt og udviklende samarbejde med staten om udviklingen af den offentlige sektor
- Kvaliteten for alvor udvikles i mødet mellem borger og medarbejder
- Der skal skabes viden, der virker, mellem kommunale institutioner, forskningsmiljøer og uddannelsesinstitutioner
- Kommunerne fælles og sammen med professioner og staten skaber en platform for en eksperimenterende strategi
- Projekterne medvirker til at skabe stringens i den offentlige sektor

BKFs oplæg på den kommunale kvalitetskonference i marts 2009 kan læses på www.bkchefer.dk og opsamlingen fra konferencen og de enkelte projekter kan ses på www.kl.dk.

BKFs repræsentant i styregruppen om det fælleskommunale kvalitetsprojekt er Per B. Christensen

PRIMO

PRIMO (Public Risk Management Organisation) er en forening af kommuner, regioner, statslige organisationer og private virksomheder, der arbejder for at gøre risikoledeelse til en naturlig del af kommunernes og andre offentlige organisationers ledelsesgrundlag.

Primo er stiftet af Kommunaldirektørforeningen og har til formål at ruste kommunale og offentlige ledere til bedre og mere systematisk at håndtere kritiske risici som en del af deres generelle ledelseskompetencer. For at møde denne udfordring udvikler Primo sammen med sit netværk af offentlige

organisationer og private virksomheder ny viden og værktøjer.

Primo har i det forløbne år afholdt seminar om finansiel risikoleddelse, et seminar om udbudsretten, samt et seminar om miljøretten. Primo har afgivet høringssvar til Beredskabsstyrelsens nye vejledning "Helhedsorienteret beredskabsplanlægning". Primo påpeger, at beredskabsplanlægningen må danne udgangspunkt for en nærmere vurdering af kommunen som omdrejningspunkt for det samlede borgernære sikkerheds- og beredskabsarbejde. Primo har i 2009 udgivet bogen "Tilbudsloven – Offentlige kontrakter". Bogen giver et overblik over tilbudslovens regler.

BKF efterlyser en skarpere afgrænsning og profilering af Primo. For BKF er det vigtigt, at Primo fokuserer på strategier for håndtering af risici relateret

til vold, hærværk og tyveri, herunder sikringen af fællesskabets værdier og sikringen af borgernes generelle trykthed i lokalmiljøet.

Se www.primodanmark.dk for yderligere information.

BKFs kontaktperson er Flemming Olsen

Fonden vedrørende Arbejdskraftbesparende Teknologi

Folketinget har afsat i alt 3 mia. kr. i perioden 2009-2015 til ny arbejdskraftbesparende teknologi i offentlige organisationer – herunder i kommunerne og deres institutioner.

Målet med fonden er at afprøve og udbrede ny arbejdskraftbesparende teknologi og nye arbejds- og organisationsformer, der kan aflaste medarbejderne. Der skal gives støtte til projekter, som kan give målbare effektivise-

ringsgevinster ved at indføre ny teknologi og/eller nye organisationsformer, som enten gør arbejdsopgaver overflødige eller lettere og hurtigere for medarbejderne at løse.

Forslag og ideer skal bedømmes af et bedømmelsesudvalg. Udvalget består af personer med stor erfaring med drift og udvikling af de store offentlige og private servicefunktioner. BKF er repræsenteret i bedømmelsesudvalget.

Ved sidste ansøgningsfrist i juni 2009 modtog ABT-fonden 125 ansøgninger. Samlet set involverer de 125 projekter 185 offentlige samarbejdspartnere og over 230 private samarbejdspartnere og leverandører.

Der er bl.a. ansøgt om midler til afprøvning af nye hjælpemidler til patienter på hospitaler, behandling af patienter i eget hjem, selvbetjeningsløsninger og rådgivning over internettet, forbedrede muligheder for genoptræning, bedre planlægning i hjemmeplejen, test af forskellige rengørings teknologier, aflastning af rutineopgaver via robotteknologi, online sprogundersøgning mv.

BKFs bestyrelse og ABT efterlyser særligt nye projekter inden for børne- og kulturområdet, og skolenetværket og ABT-fonden har afholdt møde og udarbejdet et idékatalog til børne- og kulturområdet, som findes på BKFs hjemmeside.

BKF opfordrer kommunerne til at søge midler i ABT-fonden. Se i øvrigt www.abt-fonden.dk.

BKFs kontaktperson og medlem af bedømmelsesudvalget er Klaus Nørskov

Offentlig Privat Samarbejde

Kommunaldirektørforeningen og Dansk Industri (DI) besluttede 24. februar 2009 at nedsætte en arbejdsgruppe bestående af medlemmer fra Kommunaldirektørforeningen, Kommunalteknisk chefforening, Foreningen af Socialchefer, Børne- og Kulturchef-

foreningen, Økonomidirektørforeningen samt DI, hvor man kunne diskutere offentlig-privat samarbejde (OPP) inden for konkrete områder.

Energieffektivitet samt social- og sundhedsområdet er udvalgt som konkrete områder i forhold til en nærmere drøftelse af potentialer for OPP i efteråret 2009.

Initiativet er en opfølgning på Innovationsrådets Frontløbernetværk for OPP fra 2008-2009, som analyserede fordele og problemer på baggrund af drøftelser mellem en række kommuner. Konklusionen var bl.a., at OPP er et innovativt, langsigtet offentlig-privat samarbejde om bæredygtig velfærdsinfrastruktur. Samtidig viste der sig en række barrierer, der hindrede udvikling af potentialerne i samarbejdet. På den baggrund tog Kommunaldirektørforeningen og DI initiativ til at undersøge muligheden for at nedbryde barriererne og skabe et bedre grundlag for at udvikle OPP.

BKF finder initiativet godt og forventer, at samarbejdet med DI skaber nye spændende muligheder. Efter BKF's opfattelse skal et sådant samarbejde – hvis det skal give mening – skabe merværdi for den offentlige sektor for så vidt angår udvikling, effektivitet og mangfoldighed.

BKF's kontaktperson er Frank E.

Andersen

Det Kommunale Digitaliseringsråd

Det Kommunale Digitaliseringsråd (DKD) er rådgivende over for KLS direktion med hensyn til:

- Fastlæggelse af de fælleskommunale og fællesoffentlige strategier for den digitale udvikling – herunder digitaliseringsstrategier på fagområder og sektorniveau
- Implementering af fællesoffentlige og fælles kommunale digitale strategier

- Særligt fokus på øget økonomisk råderum via digitalisering og øget digital borgerservice – herunder de afledte organisatoriske konsekvenser
- Prioritering og retning i forhold til porteføljen af projekter i fællesoffentligt og fælles kommunalt regi

BKF er repræsenteret i DKD sammen med repræsentanter for de øvrige chefforeninger.

BKF mener, at DKD bør skabe den overordnede ramme for inden for hvilken, der kan sikres drøftelser af, hvordan IT kan bidrage til udviklingen af velfærdssamfundet under stramme økonomiske vilkår. Det er selvfølgelig relevant at forholde sig til statens rolle – herunder koblingen til arbejdsbesparende tiltag.

BKF er repræsenteret i DKD ved Bruno Borella

KOMBIT

Efter salget af KMD kan kommunerne gennem KL udelukkende gøre deres indflydelse gældende som købere på et delvist ændret it-marked.

KL har derfor etableret selskabet KOMBIT, som skal:

- Samle kommunernes købekraft over for it-leverandørerne
- Skaffe kommunerne bedre og billigere it-løsninger
- Understøtte KLS interessevaretagelse og give adgang til specialviden
- Skabe fælleskommunal udviklingskraft

Se også www.kombit.dk.

BKF er repræsenteret i KOMBIT's nyetablerede porteføljegruppe, som har til opgave at være rådgivende over for selskabets bestyrelse med hensyn til:

- Prioritering af modning og gennemførelse af projekter, som KOMBIT skal deltage i

- Vurdering af den markedsmæssige nødvendighed og den kommunale opbakning til de enkelte projekter
- Opfølgning på effekt af produktet og økonomi i og efter projektet
- Forankring i kommunerne af selskabets projekt- og produktportefølje

BKF ser endnu ikke en tydelig sondring mellem opgaverne i DKD og KOMBIT, men forventer at der gennem KOMBIT sker en strategiudmøntning med konkrete krav og forventninger til kommende programløsninger.

BKF's repræsentant i porteføljegruppen er Bruno Borella

Foreningen

Årsmødet 2008

Kvalitet i kernen – sådan hed temaet for BKF's årsmøde i 2008. Det udsprang af foreningens erkendelse af de strategiske vilkår for arbejdet med børn og kultur: På den ene side knappe ressourcer og på den anden side høje og voksende kvalitetsforventninger. Dette kræver en politik og styring, som fokuserer og skaber klarhed om de langsigtede pejlemærker for kerneydelserne.

Omkring 300 børne- og kulturchefer samledes den 12.-14. november på Hotel Munkebjerg i Vejle.

Første del af oplæggene handlede om at afklare indholdet i kerneydelserne samt de værdier og den etik, der knytter sig til dette indhold. Her bidrog bl.a. Lars Olsen, Jørgen Husted og Per Fibæk Laursen. Dernæst fulgte en diskussion af, hvad det vil sige at styre på kerneydelserne præmisses. Dette belyst gennem oplæg af Sophus Garfiel og Henrik Hjortdal – og gennem BKF-bestyrelsens præsentation af oplægget "Vi er ledere og linedansere" ved Klaus Nørskov.

Som en tredje part udforskede årsmødet, hvordan kerneydelserne hænger sammen med byudvikling og udnyttelse af interaktive teknologier. Arkitekten Lars Gemzøe og robotprofessoren Henrik Hautop Lund demonstrerede dette. Børne- og kulturområdet skal ikke forskanse sig om sin egen faglighed og etik, men offensivt præge kommunernes udvikling med afsæt i sin faglighed og etik.

To ministre deltog i debatten – undervisningsminister Bertel Haarder og velfærdsminister Karen Jespersen.

Det bidrog i høj grad til at kaste lys på sammenhængen mellem undervisnings- og socialpolitik. At sikre gode skolekonditioner er et af de mest virkningsfulde midler til social forebyggelse, og skal vi have alle unge gennem en ungdomsuddannelse forudsætter det tæt samspil mellem uddannelse og sociale støtteforanstaltninger.

På generalforsamlingen lagde BKF's formand Per B. Christensen vægt på at skabe et konstruktivt samarbejde mellem kommuner, professioner og stat for at sikre kvalitet og effekt og ikke mindst at unge får en ungdomsuddannelse. Han efterlyste dog en bredere og mere helhedsorienteret debat om de unge, deres uddannelse, kulturelle muligheder, boliger og sociale udfordringer, idet der i for høj grad fokuseres på isolerede problemer såsom frafald, kriminalitet og utilpassesthed. For at fremme et helhedssyn foreslog han nedsættelse af en ungdomskommission. Årsmødet var ikke slut, før flere organisationer på børne- og kulturområdet havde tilkendegivet deres støtte til dette forslag.

Generalforsamlingen medførte udskiftning af ét medlem af bestyrelsen. Klaus Nørskov gik af efter mange års solidt og dygtigt arbejde for foreningen og blev takket af forsamlingen. Flemming Olsen tiltrådte som nyt bestyrelsesmedlem.

BKF's kontaktperson er Klaus Majgaard

Foreningens medlemmer

Antallet af medlemmer i foreningen synes at være stabilt. Der er en lille fremgang på 10 medlemmer set i forhold til sidste år – fra 461 til 471. Alle

landets kommuner – bortset fra Samsø kommune – er repræsenteret i foreningen.

BKF's kontaktperson er Jette Runchel

Bestyrelsens arbejdsplan

Bestyrelsen har i arbejdsåret 2009 arbejdet efter følgende generelle arbejdsplan og indsatsområder:

- Arbejdet med kvalitetsmodeller, kvalitetsrapporter og akkreditering
- Opfølgning på ledelsesudspil og styringsmodeller
- Undersøgelse af medlemmernes kompetencer og prioritering i samarbejde med Paraplyen og Syddansk Universitet
- Udvikling af de 5 regioner og netværk – større involvering af netværkene i løsningen af opgaverne
- Fortsat udvikling af hjemmesiden
- Nye udspil på kulturområdet – særligt om biblioteksområdet, breddeidræt og børnekultur
- Karriereveje og kernekompetencer for de ansatte på børne- og kulturområdet i kommunerne
- Opfølgning på udspil om ungdomskommission
- Udvikling af de specialiserede opgaver på børne- og kulturområdet. Hvordan spiller de sammen med de øvrige opgaver – indholdsmæssigt og organisatorisk?
- Forældreansvar og forældrebevne. Udvikling og tydeliggørelse af demokratielementet på institutionsniveauet
- Uddannelse til Alle
- Innovation og faglighed
- Samspelet med de frivillige organisationer

- Velfærdsdiskussionen – presset på velfærdsydelse

Per B. Christensen er bestyrelsens ansvarlige for arbejdsplanen

Netværk

BKF har nedsat fem netværk til at udvikle og styrke bestyrelsens videns- og erfaringsgrundlag. Netværkene skal virke som inspiration og støtte til udviklingen af foreningens faglige synspunkter og holdninger på de fagområder, som foreningen repræsenterer.

Netværkets opgave er, at:

- Følge udviklingen på fagområdet
- Bidrage til udarbejdelse af høringsvar
- Bidrage til den løbende politikformulering på fagområdet
- Kommentere udspil fra ministerier, KL og andre interesseorganisationer
- Komme med udspil til ledelses- og styringsværktøjer, herunder kvalitetssikring på fagområdet
- Komme med indspil til BKF-nyt

Arbejdet i netværket foregår primært virtuelt. Netværkene nedsættes for en ét-årig periode af bestyrelsen efter

indstilling fra regionsbestyrelserne. Det er bestyrelsen, der har ansvaret for netværkets arbejde, og netværkene refererer til bestyrelsen gennem et bestyrelsesmedlem, som er formand for netværket.

Dagtilbudsnetværket

Dagtilbudsnetværket har i det forløbne år arbejdet med en bred vifte af temaer:

- Udmøntning af kvalitetsreformen og KLs kvalitetsprojekt
- Afbureaukratisering, herunder kortlægningen af tidsforbrug og administrative barrierer
- Trepartsaftalens udmøntning, herunder forhandlingerne om den sufinansierede praktik af pædagoguddannelsen
- Etablering af madordninger, herunder vejledningsmaterialer om krav til køkkener, ernæring samt udskydelse af tidsfristen for ordningernes etablering
- Sammenhængen mellem sprog vurderinger i 3-års og 6-års alderen
- Økonomiske problemer som følge af nye overenskomster
- Strategier for professionsudvikling

Netværket har mødtes fire gange i løbet af året og har derudover haft et møde med Indenrigs- og Socialministeriet. Derudover har netværksmedlemmerne deltaget i møder med EVA og Servicestyrelsen i forbindelse med evaluerings- og udviklingsprojekter. Netværket har også deltaget i planlægningen af de regionale møder, hvor Fødevarestyrelsen vejledte kommunerne om køkkenkrav. Der er afgivet formelle høringssvar om godkendelser af køkkener, det gode frokost måltid samt udsættelsen af madordningernes ikrafttræden.

Netværkets medlemmer har været: Klaus Majgaard, Odense (formand), Gitte Abildlund, Køge, Jan Dehn, København, Dorte Bloch, Rudersdal, Britta Carl, Odense, Peter Jørgensen, Ringkøbing-Skjern, Erik Odgaard, Thisted

Skolenetværket

Skolenetværket har sat fokus på følgende temaer i 2009:

- Kvalitetsudviklingen: Fastholde fokus på udviklingen af en evalueringskultur, herunder arbejdet med kvalitetsrapporten, elevplaner, nationale test, partnerskab, dokumentation m.v.
- Den røde tråd: Sammenhæng til børnehaven, tidlig indsats, brobygning, læreplaner for SFO, læsning, sammenhæng mellem pædagogik, socialpædagogik og specialpædagogik, så inklusion eller rummelighed fastholdes og udvikles.
- Fokus på den attraktive og udviklende arbejdsplads: Efteruddannelse, sammenhæng mellem skole, professionshøjskole og forskning, rekruttering og fastholdelse – både i forhold til ledere og medarbejdere
- National handlingsplan i forhold til naturfagsområdet
- Faglighed og inklusion: Udvikling af pædagogikken – både specialpædagogik og almen pædagogik. Udvikling af gode læringsmiljøer

Arbejdet har bestået i at udarbejde høringsvar til lovforslag, bekendtgørelser og vejledninger. Netværksgruppen har repræsenteret BKF i forskellige arbejdsgrupper og følgegrupper, deltaget i møder med Undervisningsministeriet og desuden givet feedback til bestyrelsen i forbindelse med deltagelse i møder med KL og Undervisningsministeriet og ved udformning af notater.

Netværkets medlemmer har været: Anna Marie Illum, Horsens (formand), Karl Erik Olesen, Haderslev, Gunnar Nordestgaard, Lemvig, Karen Margrethe Eriksen, Viborg, Torben Bugge, Arden, Aase Schmidt, Næstved, Palle Mygenfordt, Kolding, Søren M. Christensen, Nordfyn, Per Udesen, Gladsaxe, Poul Edvard Larsen, Kalundborg

Børne- og Familienetværket

Netværket har i 2009 arbejdet med følgende særlige indsatsområder:

- Attraktive arbejdspladser
- Fortsat fokus på opgaver, som er overtaget fra amterne
- Dokumentation i forhold til opgaveløsningen på området
- Afbureaukratisering af det sociale børne-/ungeområde
- Barnets Reform
- Kommentering af lovtiltag, bekendtgørelser, vejledninger m.v.

Netværkets medlemmer har på skift deltaget i de inspirationsmøder, som Indenrigs- og Socialministeriet afholdt i foråret 2009 i forbindelse med Barnets Reform. Netværket har arbejdet virtuelt med feedback til bestyrelsen i forbindelse med høringsvar, notater og desuden bidraget med kommentarer til KL og ministerier.

Netværkets medlemmer har været: Bruno Borella, Rebild (formand), Jette Runchel, Albertslund, Hanne Dollerup, Halsnæs, Jette Deltorp, Furesø, Ane Stallknecht, Høje Tåstrup, Hanne Korsgaard, Thisted, Anton Rasmussen, Ikast-

Brande, Christian L. Hansen, Aabenraa og Svend Frøslev, Skive.

Kultur- og Fritidsnetværket

Netværket har i den forløbne periode især arbejdet med:

- Revision af Folkeoplysningsloven
- BKF's deltagelse og synspunkter i forhold til Biblioteksudvalget
- Kulturens rolle i forhold til en evt. ungdomskommission, samt i forhold til BKF's ungeudspil
- Samarbejde med Børnekulturens Netværk, herunder også netværkets pilotprojekt på ungdomskulturområdet
- De 4-årige overgangsordninger
- Erfaringsudveksling vedrørende kulturaftaler
- Kultur og fritidspolitikens rolle i byrummet, i det åbne land samt i turismeudvikling og kulturforvalterens rolle i denne forbindelse

Kultur- og fritidsnetværket har mødtes tre gange i det forløbne år. Møderne har været suppleret af maildrøftelser og mailhøringer.

Netværkets medlemmer har været: Flemming Olsen, Herlev (formand), Joan

Kamstrup, Mariagerfjord, Jørgen Krogh, Herning, Hans Christian Jantzen, Kerteminde, Klaus Mikael Jensen, Vordingborg, Kim Christoffersen Dawartz, Næstved, Kai Raun, Allerød, Lars Keld Hansen, Randers, Jørgen Sprogøe Petersen, Helsingør

Ledelsesnetværket

Netværket har i den forløbne periode arbejdet med:

- Opfølgning på ledelsesudspil og styringsmodeller, herunder bidraget til notatet: "Hvad skal man kunne" og gennemført drøftelser om borgerinddragelse og samspillet med brugerne i forhold til sikringen af kvalitet og udvikling i kerneydelserne
- Medlemsundersøgelsen af Syddansk universitet
- Planlægning af en større konference for børne- og kulturchefer i foråret 2010 i samarbejde med COK. Konferencen tager afsæt i ledelse og styring i en tid, hvor der sættes fokus på innovation
- Forberedelse og gennemførelse af et temamøde med regionsbestyrelsesrepræsentanterne om de vanskelige dilemmaer i mødet mellem topleder-

jobbet og ønsket om rum til et liv med familie og venner

Ledelsesnetværket har mødtes to gange i perioden, Herudover har flere af netværkets medlemmer deltaget i planlægningsmøder med COK.

Netværkets medlemmer har været: Jette Runchel, Albertslund (formand), Lis Rom Andersen, Frederikshavn, Jens Vibe Michelsen, Faurskov, Vibeke Kinch, Fredericia, Inger Andersen, Frederiksberg, Anders-Peter Østergaard, Lolland, Klaus Nørskov, Gladsaxe, Frank E. Andersen, Gentofte, Klaus Michael Jensen, Vordingborg

Regionerne og temaer for regionsformandsmøderne

Der har også i dette bestyrelsesår været afholdt fire møder med repræsentanter for regionsbestyrelserne.

Følgende særlige temaer har været behandlet:

- Dialog med Velfærdsministeriet om Barnets Reform, kvalitetsreformprogrammet, madordninger og ungdomskriminalitet
- Dialog med COK om strategisk samarbejde omkring efter- og videreuddannelses tiltag på børne- og kulturområdet
- Dialog med KL om bl.a. indsatsen for de sårbare børn og unge, partnerskabsprojekter, KLS kvalitetsprojekter og ungdomskriminalitet
- Dialog med Undervisningsministeriet om skolerådets opgaver og arbejdsform, klagenævnet for vidtgående specialundervisning, lovgivningsinitiativer 2009, nye regler/bekendtgørelser, afbureaukratisering og folkeoplysning
- Dialog med Kulturministeriet om egnsteatrene og overgangsordninger, herunder konserveringscentre, kulturaftaler m.v.
- Forelæggelse af medlemsundersøgelsen, herunder drøftelse af work-life-balance

- Forebyggelse – og øget fokus på den kommunale opgave i sundhed og forebyggelse
- Samarbejdet med professionshøgskolerne
- Evaluering af mødeformen mellem landsbestyrelse og regionsbestyrelser

Herudover er nye oplæg og notater fra bestyrelsen/de faglige netværk blevet drøftet. Der har været erfaringsudveksling og opsamling på udviklingen i regionernes aktiviteter samt generel orientering om nye tiltag på vej.

*BKFs kontaktperson er
Per B. Christensen*

Reviderede vedtægter

Bestyrelsen havde til generalforsamlingen den 13. november 2008 lavet et forslag til revision af foreningens vedtægter – et forslag, som blev til efter en grundig drøftelse i et vedtægtsudvalg, nedsat af bestyrelsen.

Revisionen af vedtægterne, som blev besluttet på generalforsamlingen, indebærer i hovedtræk:

- Mulighed for dispensation i forhold til optag af medlemmer. Ændringen retter sig særligt mod store kommuner. Det præciseres, at der skal være tale om chefer på forvaltningsniveau med ledelsesbeføjelser i forhold til underliggende niveauer
- Bornholms særstatus - i forhold til repræsentation i møderne mellem landsbestyrelsen og regionsformandskaberne - bortfalder
- Der oprettes en ny paragraf, der beskriver landsbestyrelsens rådgivende faglige netværk, herunder præciserer, at de faglige netværk nedsættes for ét år ad gangen og at valget af medlemmerne til netværkene sker af bestyrelsen efter indstilling fra regionsbestyrelserne

De reviderede vedtægter findes på www.bkchefer.dk

BKFs kontaktperson er Jette Runchel

BKF-nyt

BKF-nyt er siden sidste årsmøde udkommet 11 gange.

Redaktionen søger, at BKF-nyt kommer med nyheder, der er relevante for ledere på børne- og kulturområdet, og vi bestræber os på at komme hele "paletten" rundt.

Vi bestræber os på løbende at forny konceptet og modtager gerne ideer hertil fra medlemmerne.

Per B. Christensen er ansvarlig for BKF-nyt

Hjemmeside

Langt den overvejende kommunikation mellem BKF og medlemmer og samarbejdspartnere finder sted gennem hjemmesiden www.bkchefer.dk. Hjemmesiden giver mulighed for at abonnere på nyheder og søge på siden. Medlemmerne har taget godt imod disse muligheder.

Bestyrelsen understreger, at hjemmesiden først og fremmest er en hjemmeside til de nationale aktiviteter, men man kan også orientere sig om de

fem regionskredsers aktiviteter på hjemmesiden. Den facilitet er forbedret i 2008-2009.

BKFs kontaktpersoner er Per B. Christensen og webmaster Finn Aniol

Samarbejde med andre

BKF har igen i 2009 søgt indflydelse og samarbejde i forhold til en række ministerier, uddannelsesinstitutioner, interesseorganisationer, faglige organisationer, videnscentre, chefforeninger m.v.

Bestyrelsen har prioriteret den generelle dialog med KL, Indenrigs- og Socialministeriet, Kulturministeriet, Integrationsministeriet og Undervisningsministeriet i form af forskellige kontaktudvalg/samarbejdsfora, ligesom foreningen har faste møder med KL og med en række fagforbund som SL, BUPL, DLF, FOA, Dansk Socialrådgiverforening m.fl.

Foreningen har ligeledes fortsat samarbejde med Servicestyrelsen bl.a. om VISO, efteruddannelsestiltag og dokumentation og evaluering på

det børnesociale område og på anbringelsesområdet.

Foreningen har et løbende samarbejde med FTF omkring efter- og videreuddannelse og om kvalitetsreformen, ligesom foreningen løbende har dialog med Børnerådet og DCUM, med Skole- og Samfund om skole-hjem-samarbejdet og skolebestyrelsesvalget, med Daginstitutionernes Landsorganisation (DLO) om de selvejende institutioners vilkår, med Børnekulturens Netværk omkring børnekulturens vilkår, med Danmarks Biblioteksforening og med Bibliotekslederforeningen om ledelse og kvalitetsudvikling af biblioteksområdet, med DI om folkeskolens udvikling, med de forskellige styrelser på kulturministeriets område med samrådet af kunstnere omkring kunstneres vilkår og samspillet med kommunerne, med Danmarks Skolebiblioteksforening og med lederforeningerne på børne-, kultur- og uddannelsesområdet.

BKF har sagt ja til at indgå i et ledelsesprojekt med Skolelederforeningen.

BKFs bestyrelse har i september 2009 afholdt bestyrelsesseminar på A.P. Møller skolen i Slesvig bl.a. for at styrke samarbejdet med skoleforeningen i Sydslesvig, hvis ledelse er med i BKF.

Der er tale om et spændende og nødvendigt projekt, der bl.a. fokuserer på skolelederens samspil med forvaltningen. Bestyrelsen vil i forhold til projektet lægge vægt på:

- Skolelederen som leder af en enhed og samtidig del af en kommunal helhed
- Lederens betydning og ansvar for udviklingen af kerneydelsen – faglighed og resultater
- Lederens ansvar for den gode proces og kvaliteten på den enkelte skole
- Behovet for den gode dialog med forvaltningen og med andre kommunale ledergrupper
- De store muligheder, som skolelederjobbet også giver

I 2009 har foreningen også styrket samarbejdet med Uddannelsesforbundet om ”Uddannelse til alle” og om arbejdet med en ungdomskommission.

Herudover søger bestyrelsen at varetage foreningens interesser gennem møder med en række andre samarbejdspartnere, herunder bl.a. EVA om evaluering på dagtilbuds- og skoleområdet samt evalueringen af de regionale videnscentre.

Som noget nyt har BKF styrket samarbejdet med DPU, SFI og AKF om sammenhængen mellem praksis, udvikling og forskning og BKF og AKF har aftalt, at der skal nedsættes et dialogorgan om forskning og udvikling om børn, unge, skole, kultur og uddannelse.

BKFs bestyrelse har i september 2009 afholdt bestyrelsesseminar på A.P. Møller skolen i Slesvig bl.a. for at styrke samarbejdet med skoleforeningen i Sydslesvig, hvis ledelse er med i BKF.

BKFs kontaktperson er

Per B. Christensen

Samarbejdet mellem chefforeningerne

Paraplyorganisationen – består af de fire kommunale chefforeninger i Danmark: Kommunaldirektørforeningen, Foreningen af Socialchefer, Kommunalteknisk Forening og Børne- og Kulturchefforeningen.

Formålet med Paraplyorganisationen er at skabe et tæt og formaliseret samarbejde mellem de fire foreninger med henblik på at koordinere foreningernes fælles interessevaretagelse og styrke det ledelsesmæssige, faglige og kollegiale samarbejde mellem foreningerne på landsplan og i de enkelte kredse.

Paraplyen ledes af et formandskab (de fire formænd).

Samarbejdet i Paraplyen har i 2009 omfattet:

- Implementering af kvalitetsreformen og det kommunale kvalitetsprojekt
- Ledelse og lederuddannelse
- En fælles kommunal rekrutteringsstrategi
- Det regionale samspil
- Samspillet med forskningsinstitutionerne
- Den fælles medlemsundersøgelse, der er omtalt andetsteds i beretningen

BKF har også taget initiativ til, at chefforeningerne drøfter relevante snitflader med hinanden, f.eks. BKFs snitflade med Socialchefforeningen om børn, unge og sundhed og med Kommunaldirektørforeningen om erhvervs-, kultur- og uddannelsesområdet.

BKFs repræsentant i Paraplyens formandskab er Per B. Christensen.

I bestyrelsen for Paraplyen er foreningen repræsenteret ved Klaus Majgaard, Jette Runchel og Per B. Christensen

KL

Bestyrelsen anvender en del ressourcer på et udviklende og konstruktivt

samarbejde med KL. Et sådant samarbejde er naturligt for en kommunal chefforening. BKF ser her en reel mulighed for indflydelse på den kommunale politikudvikling og interessevaretagelse.

Samarbejdet med KL foregår på flere planer, bl.a. ved:

- Faste møder mellem formændene for de kommunale chefforeninger og KLS direktion
- Faste møder mellem KLS børne- og kulturkontor/uddannelse og arbejdsmarked og ledelse og repræsentanter fra BKFs bestyrelse
- Faste møder i kontaktudvalget vedr. børn og kultur
- Deltagelse i styregruppen om det fælleskommunale kvalitetsprojekt
- Deltagelse i arbejdsgrupper bl.a. om lærernes arbejdstid

I møderne med KLS direktion drøftes overordnede kommunalpolitiske spørgsmål, herunder spørgsmål vedrørende kommunal ledelse og kompetenceudvikling.

Arbejdet i KLS kontaktudvalg på børne- og kulturområdet er præget af en række temadrøftelser vedrørende skole-, kultur-, dagtilbuds-, børne- og uddannelsesområdet. Drøftelser, der er nyttige og udviklende for BKF.

Arbejdet understøttes af mange gode drøftelser mellem BKFs bestyrelse og medarbejderne i kontorerne.

Per B. Christensen deltager i møderne i KLS direktion og sammen med Klaus Majgaard og Jette Runchel i kontaktudvalget på børne- og kulturområdet

Samarbejde med ministerierne

Undervisningsministeriet og skolestyrelsen

Samarbejdet med Undervisningsministeriet og Skolestyrelsen er i 2009 lagt i lidt mere faste rammer. På faste dialogmøder drøftes forskellige temaer på folkeskole- og vejledningsområ-

det. Møderne er gensidigt informerende og giver god mulighed for gensidig udveksling af synspunkter og en frugtbar dialog.

BKF har herigennem mulighed for at drøfte uddannelsespolitiske spørgsmål med Undervisningsministeriet. Det gælder bl.a. emner som kvalitetsrapporten, elevplaner, specialundervisning, nationale test, Ungdommens Uddannelsesvejledning, lærerrekrutering, professionshøjskolerne, naturfagsområdet osv. Foreningen har løbende samarbejdet med ministeriet og skolestyrelsen, og BKF har deltaget i en række følgegrupper og arbejdsgrupper i Undervisningsministeriet og Skolestyrelsen. BKF har desuden afgivet en række udtalelser til diverse love, bekendtgørelser og lignende.

BKF har i foreningsåret haft en god og konstruktiv dialog med undervisningsminister Bertel Haarder bl.a. om "Uddannelse til alle", om kvalitets-

rapporter, om skoleledelse, om velfærdsuddannelserne og om kompetenceudvikling af lærere og ledere.

Fremover udvides samarbejdet til også at omfatte faste møder i forhold til arbejdet i Klagenævnet for vidtgående specialundervisning.

BKFs kontaktpersoner er Per B.

Christensen, Klaus Majgaard, Karl Erik Olesen og Anna Marie Illum

Indenrigs- og Socialministeriet

I 2009 ændrede Velfærdsministeriet navn til Indenrigs- og Socialministeriet. For børneområdet har dette ikke betydet mærkbare ændringer, og BKF har kunnet fortsætte sit positive og konstruktive samarbejde med ministeriet. Områderne har primært været:

- Barnets reform, hvor BKF har deltaget på videns- og inspirationsmøder i ministeriet
- Justitsministeriets ungdomskommission, hvor ministeriet og BKF har

været i dialog om kommissionens temaer

- Kvalitetsudvikling i dagtilbud
- Madordninger i dagtilbud
- Afbureaukratisering

Der har i perioden været afholdt et møde med indenrigs- og socialminister Karen Ellemann, og der har været en løbende dialog med ministeriets medarbejdere. BKF oplever, at dialogen er præget af saglighed og vilje til dialog.

BKFs kontaktpersoner er Klaus

Majgaard, Jette Runchel, Bruno Borella og Per B. Christensen

Kulturministeriet

Bestyrelsen har haft et konstruktivt samarbejde med Kulturministeriet. I det forløbne år har bestyrelsen haft et møde med kulturminister Carina Christensen, samt to møder med ministeriets embedsfolk. Mødet med mini-

steren handlede primært om sikringen af et godt samarbejde mellem staten og kommunerne om kulturpolitikken.

BKF har i dialogmøderne peget på ønsket om, at ministeren forpligtede de store statslige kulturinstitutioner til at turnere med deres tilbud ved at skrive dette ind i kontrakterne med kulturinstitutionerne. Endelig tilkendegav BKF ønsket om, at ministeren gennem formulerede krav i kulturaftalerne er med til at presse museerne til i højere grad at samarbejde i de enkelte regioner.

I møderne med kulturministeriets embedsmænd har BKF og ministeriet drøftet en række aktuelle emner, såsom den 4-årige overgangsperiode vedrørende museerne, konserveringscentre og amternes tilskud til kulturaktiviteter, om breddeidrætsudvalgets rapport og implementering af denne, om BKF's ønske om en ny ungdomskommission, samt resultaterne af ministerens møde med kulturregionerne.

BKF har endvidere i samarbejde med Kulturministeriet samt COK planlagt en konference i foråret 2010 for kulturpolitikere og ledende embedsfolk på området. Konferencen finder sted den 11. marts og 12. marts i Spinderihallerne i Vejle.

BKF's kontaktpersoner er Per B. Christensen og Flemming Olsen

Integrationsministeriet

BKF har afholdt møde med integrationsminister Birte Rønn Hornbech. Fra BKF's side blev der givet udtryk for stor tilfredshed med, at der i den endelige udgave af regeringens handlingsplan om forebyggelse af ekstremistiske holdninger og radikaliserings blandt unge (fra januar 2009) synes at være lyttet til en række af bl.a. BKF's synspunkter. BKF finder handlingsplanen relevant.

I forhold til den tidlige indsats og indsatsen mod marginalisering af børn

og unge drøftedes bl.a. betydningen af sprogstimuleringen. BKF fremhævede, at også klubberne har en vigtig rolle både i indsatsen mod marginalisering og som demokratiagenter. I mange kommuner er klubberne omdrejningspunktet for kontakten med de unge i risiko. Parterne drøftede ligeledes betydningen af det tætte samarbejde mellem politi og kommune i indsatsen. Endvidere var der fokus på:

- Sprogcentrenes centrale opgave i integrationen, herunder muligheden for at koble sprogcentrenes arbejde med det arbejde, der foregår i folkeskolen, f.eks. forældredeltagelse, rettigheder og pligter
- Sammenhængen mellem folkeoplysningen, sprogcentre og VUC

BKF anbefalede, at muligheden for at følge op på sprogcentrenes indsats gennem VUC og HF enkeltfag tydeliggøres over for de nye borgere, ligesom der er potentiale i, at kommuner og sprogcentre samarbejder om at motivere forældrene (mødrene) til at støtte førskolebørnenes sproglige udvikling.

BKF's kontaktpersoner er

Per B. Christensen og Jette Runchel

Dialogmøde med beskæftigelsesministeren

I juni 2009 var BKF inviteret til at holde oplæg for beskæftigelsesministeren om unge, uddannelse og beskæftigelse – med afsæt i vores erfaringer og med udsigten til, at ledigheden blandt unge er markant stigende.

BKF's anbefalinger kan sammenfattes i følgende ti punkter:

- Tidlig indsats i skolen – en anden tilgang til pædagogisk praksis og uddannelse – især for drenge
- Værdien af netværk og støtte i forhold til unge, der har brug for en særlig støtte
- Øget anvendelse af EGU – erhvervsgrunduddannelse
- Forpligtende brobygning mellem

produktionsskoler og erhvervsuddannelser

- Værdien af forskellige former for mentorordninger
- I jobcentret: Kortest mulig vej til uddannelse frem for kortest mulig vej til arbejde - hellere uddannelser der dur' end "masseaktivering"
- Forpligtende samarbejder på tværs af organisatoriske, lokale, regionale og statslige skel samt lovgivningsmæssige indsats
- Nye værktøjer – overvej om den frie ungdomsuddannelse skal genindføres i en anden form og med et andet navn
- Helhed og sammenhæng i indsatsen
- Undgå panik i staten og i kommunerne på grund af krisen. Der er behov for fortsat fokus på og prioritering af uddannelse – for efter krisen vil vi stadig stå med et kæmpe rekrutteringsbehov til den offentlige og private sektor

Det samlede oplæg kan læses på www.bkchefer.dk.

BKF's oplægsholder var Per B. Christensen

Arbejdsdeling og repræsentationer

Bestyrelsen

Formand: Per B. Christensen
Næstformand: Klaus Majgaard
Kasserer: Jette Runchel
Sekretær: Karl Erik Olesen
Forretningsudvalg:
Per B. Christensen, Klaus Majgaard,
Jette Runchel
Årsmødeudvalg: Klaus Majgaard
(tovholder), Karl Erik Olesen og
Bruno Borella (+ Jette Runchel)

Repræsentationer

KLs kontaktudvalg:

Jette Runchel, Klaus Majgaard og
Per B. Christensen

Møder med KLs sekretariat:

Per B. Christensen, Klaus Majgaard
og Jette Runchel.

Møder i Paraplyen og med

KLs direktion:

Per B. Christensen

Styregruppen om det fælles- kommunale kvalitetsprojekt:

Per B. Christensen er personligt
udpeget

Paraplyens bestyrelse:

Per B. Christensen, Klaus Majgaard
og Jette Runchel

Samarbejde med

Undervisningsministeriet:

Anna Marie Illum, Per B. Christensen,
Klaus Majgaard, Karl Erik Olesen,
Flemming Olsen

Rådet for evaluering og kvalitet i folkeskolen (Skolerådet):

Anna Marie Illum

KLs arbejdsgruppe om rekruttering, læreruddannelse og lærerarbejds- markedet:

Anna Marie Illum og Aase Schmidt

Formand for ministerens følgegruppe om læreruddannelsen:

Per B. Christensen (udpeget af mini-
steren)

Cirius:

Per Udesen

Fremme af evalueringskulturen i folkeskolen:

Gunnar Nordestgaard

Følgegruppe Skoleudvikling:

Karen Margrethe Eriksen

Følgegruppe Tosprogede:

Torben Bugge

Mindre specialundervisning, styrket faglighed og øget rummelighed:

Gunnar Nordestgaard

Stedfortræder i psykolognævnet:

Anna Marie Illum (KL-udpegning)

Arbejdsgruppe om læreraftaler:

Karsten Holst, Anna Marie Illum og
Per B. Christensen

Det Nationale Dialogforum for Uddannelses- og Erhvervsvejledning:

Anna Marie Illum er personligt udpe-
get til Formandskabet

DCUM:

Karl Erik Olesen

Redaktionen af bladet ”skolebestyrel- sen”:

Skolenetværket

Partnerskab om fælles viden – fælles handling:

Poul Edvard Larsen

SFI- referencegruppe om faglighed, effekt og skoleledelse:

Per B. Christensen

Kommunernes

Skolebiblioteksforening:

Karl Erik Olesen

Dansk videnscenter for ordblinde:

Karl Erik Olesen

Nationalt videnscenter for læsning:

Anna Marie Illum

Udvalg om afbureaukratisering folkeskoleområdet:

Anna Marie Illum

Partnerskab om skoleledelse:

Anna Marie Illum

Levende Musik i Skolen:

Kim Dawartz, Kultur- og
Fritidsnetværket

Samarbejde med Indenrigs- og Socialministeriet:

Bruno Borella, Klaus Majgaard, Per B. Christensen og Jette Runchel

Afbureaukratiseringsudvalg dagtilbud:

Dagtilbudsnetværket

Referencegruppen om længerevarende uddannelse af sagsbehandlere:

Hanne Dollerup

VISO-formidlingsformer:

Hanne Korsgaard

VISO-brugerbehov:

Bruno Borella

Ungdomspolitik, Ungdommens Uddannelsesvejledning, Ungdomsringen og Ungdomsskolen:

Karl Erik Olesen

Det kriminalpræventive råd:

Jette Runchel

Arbejdsgruppe om BKF's ungeudspil:

Klaus Majgaard og Flemming Olsen

Samarbejde med Kulturministeriet:

Flemming Olsen, Karl Erik Olesen, Klaus Majgaard og Per B. Christensen

Børnekulturens Netværk:

Joan Kamstrup og Flemming Olsen

Breddeidrætsudvalget:

Klaus Nørskov var foreningens repræsentant indtil marts 2009

Samarbejde med kunstnernes samråd:

Flemming Olsen og Per B. Christensen

Biblioteksudvalget:

Flemming Olsen

Samarbejde med Integrationsministeriet:

Klaus Majgaard, Jette Runchel og Per B. Christensen

Sprogcenteraktivitet:

Karl Erik Olesen

Danmarks Evalueringsinstituts repræsentantskab:

Bjarne Pedersen

Danmarks Evalueringsinstituts bestyrelse:

Klaus Majgaard er personligt udpeget

Møder med DLF:

Anna Marie Illum, Flemming Olsen og Per B. Christensen

Møder med BUPL:

Klaus Majgaard, Jette Runchel og Per B. Christensen

Møder med Skole og Samfund:

Anna Marie Illum og Per B. Christensen

Møder med SL:

Jette Runchel, Bruno Borella og Per B. Christensen

Møder med Dansk Socialrådgiverforening:

Jette Runchel, Bruno Borella og Per B. Christensen

Væksthus for ledelse, bestyrelsen:

Per B. Christensen

Væksthus for ledelse, væksthushus 1:

Klaus Nørskov

Væksthus for institutionsledelse:

Jette Runchel

Følgegruppe om kommunernes styreform/styring efter kommunalreformen:

Per B. Christensen

Referencegruppe om topchefprofiler:

Klaus Nørskov

Kontaktpersoner til COK:

Jens Vibe Michelsen og Jette Runchel

COKs bestyrelse:

Per B. Christensen (udpeget af KL)

COK advisory board om ledelse:

Per B. Christensen

Bestyrelsen for Professionshøjskolen København:

Klaus Nørskov

Bestyrelsen for Professionshøjskolen Sjælland:

Per B. Christensen

Forum for offentlig ledelse:

Klaus Nørskov

Udvalg om teknologifremme i

Finansministeriet:

Klaus Nørskov

Det Kommunale Digitaliseringsråd:

Bruno Borella

KOMBIT's porteføljegruppe:

Bruno Borella

Offentligt-Privat Samarbejde (OPP):

Frank E. Andersen

Primo:

Flemming Olsen

Udgivelser

Notater og oplæg

November 2009	Ungeudspil fra BKF
Oktober 2009	BKF-synspunkter om biblioteket i fremtiden
September 2009	Kommissionen vedrørende ungdomskriminalitet har afgivet sin betænkning
August 2009	At lytte og blive lyttet til – skolestartsoplæg fra BKF
Juli 2009	Strategi for velfærdsuddannelserne ”Hvad skal man kunne?”
Juni 2009	Revision af folkeoplysningsloven – en revision, der fremmer medborgerskab og deltagelse i samfundet
Juni 2009	Notat om ændringer af folkeskoleloven
Juni 2009	PPR set med forvaltningschefens briller
Juni 2009	Oplæg til beskæftigelsesministeren om unge, uddannelse og beskæftigelse
Maj 2009	Forebyggelse – vi skal gøre noget ved det!
Maj 2009	SDU- medlemsundersøgelse og anmeldelse heraf
April 2009	Velfærdssamfundets sande helte
Marts 2009	Barnets reform – behov for at tænke radikalt anderledes eller skal der bare justeres
Marts 2009	BKF-indspil ved kvalitetskonferencen og det endelige konsensus-papir
Februar 2009	Et sundt frokostmåltid
Januar 2009	Det mener BKF om Ungdommens Uddannelsesvejledning
December 2008	Kommunerne skal gribe specialundervisningen an på en ny måde
December 2008	BKF- indspil til Justitsministeriets ungdomskommission
November 2008	Vi er ledere og linedansere – ledelsesudspil fra BKF
November 2008	Integriteten tilbage til institutionerne
November 2008	Integration er lige så meget din som min opgave

Pressemeddelelser

Oktober 2009	Regeringen risikerer at smide barnet ud med badevandet
Oktober 2009	De kommunale børne- og ungedirektører savner faglig begrundelse for at sænke den kriminelle lavalder
September 2009	Nedsæt en bredere Ungdomskommission
August 2009	De kommunale børn og ungechefer foreslår kvalitetsrapporter på børne- og ungeområdet
August 2009	Vi skal drøfte det pædagogiske indhold i heldagsskolen
August 2009	Ja, vi er klar!
Juli 2009	Vi skal undgå at tabuisere usunde handlinger
Juli 2009	Der er ingen let vej til løsningen af bankriminaliteten
Maj 2009	Der er behov for et langt sejt træk vedrørende specialundervisningen
Maj 2009	Hvor er kvinderne og de unge
April 2009	Lyt til kommunernes synspunkter om ”Barnets reform”
Marts 2009	Forældre har et væsentligt ansvar for børn og unges idrætsaktivitet
Februar 2009	Samarbejdet skal styrkes om underretninger
Januar 2009	Politikerne skal sidde i børne- og ungeudvalget
November 2008	Der er brug for en ny ungdomskommission
November 2008	Hvor er entusiastene og ildsjælene?
November 2008	Skolen skal træde i karakter

Regnskab 2008

Regnskabsåret 01.01.08.-31.12.08

	Regnskab 2008	Budget 2008
Indtægter		
Kontingent	801.200	804.000
Årsmøde	1.364.100	1.400.000
Publikationer	3.442	0
Renter mv. (giro + bank)	21.870	12.000
Diverse	0	0
Indtægter i alt	2.190.612	2.216.000
Udgifter		
Bestyrelsesmøder	169.520	180.000
Regionsformandsmøder	78.338	120.000
Årsmøde	1.279.923	1.300.000
Andre møder	79.336	150.000
Paraplyorganisation	701	35.000
Publikationer	53.375	40.000
Landsdækkende netværk	28.916	45.000
Administration (porto, kontorhold, honorar)	373.645	300.000
Diverse (gebyr, gaver)	20.221	15.000
Udgifter i alt	2.083.975	2.185.000
Resultatopgørelse		
Samlede indtægter	2.190.612	
Samlede udgifter	2.083.975	
Overskud/underskud	106.637	
Formueopgørelse		
Beholdning pr. 31.12.08	910.881	
Bank	644.541	
Giro	266.340	
Beholdning i alt pr. 31.12.08	910.881	
Beholdning pr. 31.12.07	804.244	
Årets formueforøgelse	106.637	

Bemærkninger til regnskab 2008

Generelle bemærkninger:

Periodens resultat er positivt.

Foreningen kom ud med et overskud på 106.637 kr. i 2008.

Formuen udgør dermed 910.881 kr. pr. d. 31.12.08.

Det er bestyrelsens vurdering, at foreningen bør råde over en formue, der svarer til 50% af årsmødeudgifterne. I 2010 planlægges årsmødet flyttet til Odense efter ønske fra medlemmerne. Dette skaber en vis økonomisk usikkerhed, da der er andre økonomiske bindinger i fht. afbestilling ligesom udgifterne til årsmødets afvikling forventes at blive højere. Bestyrelsen har derfor arbejdet på at øge formuen til 900.000 kr. Det er lykkedes med regnskabet for 2008. Bestyrelsen ønsker ikke derudover at opbygge formue.

I 2008 er overskuddet opnået pga. fortsat tilfredsstillende prisaftaler på tryksager og færre udgifter til diverse mødefora. Samlet vurderes årets resultat som tilfredsstillende.

Specifikke bemærkninger:

Indtægter:

Kontingent

Kontingentindtægterne er 2.800 kr. lavere end budgetteret.

Der er budgetteret med 447 medlemmer. Der er indtægter for et gennemsnit på 445 medlemmer. Medlemmer indmeldt efter 01.08. betaler et reduceret kontingent på 50% af fuld medlemspris for medlemskab året ud.

Årsmøde

Årsmødeindtægterne er 35.900 kr. mindre end budgetteret.

Dette hænger sammen med, at deltagerantallet har været lavere end budgetteret (ca. 7 deltagere) samt gæster til "fordelspris".

Publikationer

Merindtægt 3.442 kr.

Salg af "Alle børn har brug for trivsel – også socialt udsatte" samt "Nye tider – ny kultur og fritidspolitik"

Renteindtægter

Renteindtægt 21.879 kr., heraf 18.496 kr. i fbm. indsættelse på aftalekonto.

Udgifter:

Bestyrelsesmøder

Mindreudgift: 10.480 kr.

Regionsformandsmøder

Mindreudgift: 41.662 kr.

Der har i 2008 været færre deltagere fra regionerne end forudsat. Det er forventningen, at regionsbestyrelserne fremover møder frem med det forudsatte deltagerantal i regionsformandsmøderne.

Årsmøde

Mindreudgift: 20.077 kr.

Deltagerantallet har været mindre end forventet, hvilket tilsvarende har givet lavere udgifter.

Andre møder

Mindreudgift: 70.664 kr.

Paraply

Mindreudgift: 34.299 kr.

Mindreudgiften begrundes i, at der p.t. ikke opkræves kontingent til paraplyorganisationen, idet det her er besluttet at bruge dennes formue før der igen opkræves kontingent fra chefforeningerne.

Publikationer

Merudgift 9.933 kr.

Skyldes, at der i 2008 har været udgifter både til publikationen "Nye tider – ny kultur og fritidspolitik" og til "Vi er ledere og linedansere"

Administrationskonto

Merudgift: 73.645 kr.

Administrationsudgifter er steget i fbm. udvikling og opgradering af foreningens hjemmeside. Der er i alt brugt ca. 87.700 kr. til opgradering og vedligehold af hjemmesiden.

Landsdækkende netværk

Mindre udgift: 16.084 kr.

Diverse

Merudgift: 5.221 kr.

Albertslund den 12. marts 2009

*Jette Runchel
kasserer*

Revisionspåtegning

Revisionspåtegning.

Undertegnede har d.d. gennemgået regnskab, formueopgørelse og tilhørende bilag vedr. Børne- og Kulturrehfforeningens årsregnskab 2008.

Der er overensstemmelse mellem medlemsliste og kontingentindbetalinger, og der ses behørig dokumentation for bogførte indtægter i øvrigt.

På udgiftssiden er der på et enkelt bilag påført bemærkning om en lille afvigelse i forhold til aftale. Revisionen har pr. telefon indhentet forklaring på udgiftens afholdelse.

Formuen er konstateret til stede som indestående i bank/giro.

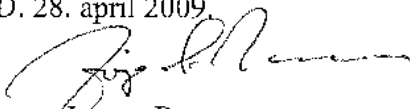
I forhold til resultatet ønsker revisionen at bemærke følgende:

Bestyrelsen har fulgt sin anlagte strategi mht. at nå en formueforøgelse, således at der ultimo året ligger en kapital svarende til 50 % af udgiften til afholdelse af et årsmøde, selv når der tages højde for afvikling i andre rammer end de nuværende og den dermed forbundne økonomiske usikkerhed.

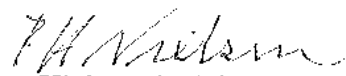
Det kan med stor tilfredshed konstateres, at finanskrisen ikke har haft nogen synlig afsmitning på resultatet for 2008. Set i et forretningsmæssigt perspektiv må bestyrelsen roses for at have holdt kapitalen likvid og dermed intakt i de strategisk rigtige øjeblikke.

Revisionen ønsker afslutningsvis at udtrykke sin anerkendelse i forhold til såvel det formelle bogholderi, regnskabsaflæggelsen som den udviste evne for styring af økonomien.

D. 28. april 2009

Jørgen Rasmussen
Revisor

Peter Hjulmand Nielsen
Revisor

Budgetforslag 2010

Bestyrelsen foreslår et uændret kontingent på kr. 1.800

	Budget 2009	Budgetforslag 2010
Indtægter		
Kontingent	804.000	810.000
Årsmøde	1.450.000	1.650.000 ¹
Publikationer	0	0
Renter mv. (giro + bank)	12.000	16.000
Diverse	0	0
Indtægter i alt	2.266.000	2.476.000
Udgifter		
Bestyrelsesmøder	190.000	190.000
Regionsformandsmøder	100.000	100.000
Årsmøde	1.350.000	1.700.000 ²
Andre møder	150.000	100.000
Landsdækkende netværk	50.000	50.000
Paraplyorganisation	25.000	25.000
Publikationer	40.000	40.000
Administration (porto, kontorhold, honorar)	330.000	360.000 ³
Diverse (gebyr, gaver)	20.000	22.000
Udgifter i alt	2.255.000	2.587.000

¹ Foreningen har fra 2010 indgået aftale med Radisson SAS i Odense om afholdelse af BKF's årsmøde. Der er derfor kalkuleret med en stigning i deltagerafgiften på 500,00 kr. pr. deltager.

² Jf. note 1 er der kalkuleret med en stigning i udgiften pr. deltager. Foreningens beholdning forventes at dække en del af merudgiften pr. deltager det første år, således at den forventede stigning ved overgangen indføres over 2 år.

³ Kasserefunktionerne overgår fra ultimo 2010 til en ny kommune. Det gamle bogføringssystem skal udskiftes og nyt etableres. Ligeledes er det ikke længere muligt at udsende kontingentopkrævninger gratis via "Læs ind service". Merudgift på ca. 5.000 kr. forventes

